

Assam

Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

BUDGET SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE FIFTH
GENERAL ELECTIONS UNDER THE
SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

BUDGET SESSION

VOL. XIV
NO. 21

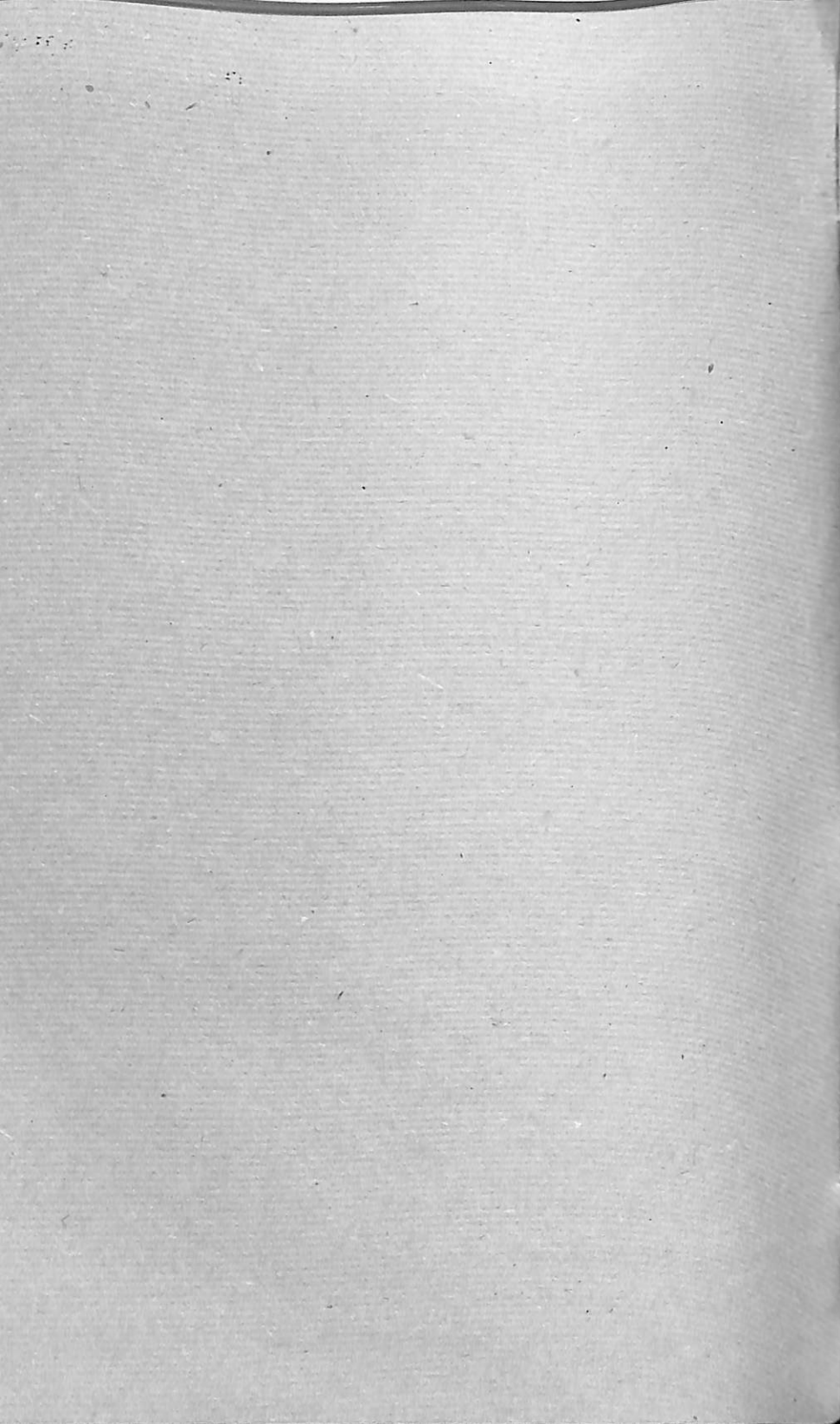
The 8th March, 1976

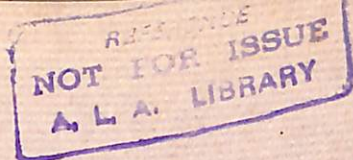
सत्यमेव जयते

1989

PRINTED AT GUPTA PRINTERS, GUWAHATI-781 006

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1976,

BUDGET SESSION

VOLUME—XIV

No. 21

Dated the 8th March, 1976

CONTENTS	PAGES
1. Questions and Answers	1—34
2. Voting on Demands for Grants	35—98
3. Adjournment	98

NOT
A. L.
BY

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1930

BUDGET SESSION

VOLUME—XIV

No. 21

Printed the 31st March, 1930

CONTENTS

PAGES

1	Questions and Answers
26-28	Voting on Demands for Grants
28	Adjournment

Proceedings of the Fourteenth Session of the
Assam Legislative Assembly assembled after the
Fifth General Election under Sovereign
Democratic Republican Constitution
of India

The House met in the Assembly Chamber,
Dispur, Gauhati On Monday, the 8th March, 1976
with the Hon'ble Speaker in the Chair
14 (Fourteen) Ministers, 5 (Five) Ministers of State,
1 (One) Deputy Minister and 67 (Sixty seven)
Members present

STARRED
QUESTIONS AND ANSWERS
Date : 8th March, 1976

Starred Question No. 239 was not put Member being absent

বিঃ প্রেক্ষা গৃহ

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰাই সুধিছে :

*২৪০। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসম কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়খনত এটা অৰ্দ্ধ নিৰ্মিত প্রেক্ষা গৃহ
আছে নেকি ?

(খ) যদি আছে, তেন্তে এই প্রেক্ষা গৃহটোৰ আধাৰ শিলা কেতিয়া স্থাপন কৰা হ'ল ?

(গ) প্রেক্ষা গৃহটোৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ কাৰণ কি ?

শ্রীমহম্মদ ওমকদ্দিন (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

২৪০ (ক)—হয়, আছে।

(খ)—১৯৬৯ চনৰ ২৬ মে' তাৰিখে।

(গ)—গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মতে ঘৰ বন্ধা সামগ্ৰী যেনে—চিমেন্ট, লো আদিৰ অভাৱ হোৱাৰ বাবে নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত বাধা হৈছিল।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, আধাৰ শীলা কোনে স্থাপন কৰিছিল ?

শ্রীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্ৰী) : চাৰ, ডঃ এচ, আৰ, বৰুৱাই।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই প্রেক্ষা গৃহটো সম্পূৰ্ণ হ'বলৈ আৰু কিমান দিন লাগিব ?

শ্রীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্ৰী) : চাৰ, অক্টোবৰ মাহৰ ২৭ তাৰিখে শেষ হোৱাৰ কথা আছিল, কিন্তু আগৰ যি এণ্ডিমেট আছিল সেইটো সলনি কৰি শতকৰা ১৫ ৰ ঠাইত শতকৰা ৫ ভাগ কৰা হৈছে আৰু এই কথা ফাইনেললৈ বেকাৰ কৰা হৈছে কিন্তু খৰচটো নিৰ্ধাৰণ নোহোৱাৰ বাবে কামটো বিশেষ আগবাঢ়িব পৰা নাই, যদিও কিছু কাম হৈ গৈছে।

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আঁচনিখন কিমান টকাৰ এণ্ডিমেট আছিল ?

শ্রীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্ৰী) : চাৰ, প্ৰথমে ৮ লাখৰ ওপৰত আছিল, তাৰ পিছত ৯ লাখ, ৯০ হেজাৰ ৫ শ টকালৈ বিভাইচ কৰা হ'ল।

শ্রীজালানুদ্দিন আহমেদ : এই প্রেক্ষা গৃহটো নির্মাণ কার্যত এতিয়ালৈকে কিমান টকা খৰচ কৰা হৈছে আৰু কোন চনত আৰম্ভ কৰা হৈছে ?

শ্রীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্রী) : চাৰ ৪ লাখ ৬৩ হেজাৰ, ৫৯২ টকা খৰচ কৰা হৈছে ১৯৭৫ চনলৈ।

Re : Director of Movement, Assam, Calcutta

Shri ABDUL MUQTADIR CHOUDHURY asked :

*241. Will the Chief Minister be pleased to state—

The functions of the Director of Movements, Assam House, Calcutta ?

Shri SARAT CHANDRA SINHA (Chief Minister) replied :

241. The duties and functions of the Trade Adviser and Director of movements, Government of Assam Calcutta are—

(1) Sponsoring movement by rail to Assam of essential commodities in Government account and also in Traders account in special cases.

(2) Purchase and movement of Iron and Steel materials on behalf of the Panchayat and community Development Department and the Directorate of Consumer Goods, Assam.

(3) Issue of permit under the Foreigner's (Restricted Areas) Orders, 1963.

(4) Clearance of goods imported by State Government Departments and Public Undertakings from Customs and Ports Commissioners and ensuring their despatch to various destination in Assam. Also looking after the exports made by various Public

Sectors Undertakings of the State Government and arranging for their handling.

(5) Overall control and supervision of the Circuit House situated at Assam Bhavan, Calcutta.

(6) Maintaining necessary liason with Industries in Calcutta on behalf of the Industries Department and ensuring despatch of Industrial Stores. Helping Public Sactor on request in their purchase and sales.

(7) Generally representing the Government of Assam in various matters.

(8) Looking after the matters of interest of office of the Assam State Electricity Board in Calcutta, Assam Government Marketing Corporation's Sales Emporium, Assam Cement Limited, Ashok Paper Mills, Assam Government Construction Corporation Limited, etc.

(9) Undertaking, responsibilities of selling the Assam Government State Lottery Tickets.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury : Mr. Speaker, Sir, as the Director of Movement is also the Trade Adviser to the Govt. of Assam, may I know from the Hon'ble Chief Minister what advice he has given to the Govt. of Assam during the year 1975-76 ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, as Trade Adviser, he helps us in various matters as I have already enumerated in my reply to this question.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury : Mr. Speaker, Sir, may I know from the Hon'ble Chief Minister whether it is a fact that the volume of work at present does not justify the retention of such post at Calcutta ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, that is a matter of opinion. As far as I understand, it is necessary to maintain a Liason officer who can help in various matters as I have already enumerated. Sir, as we know, Calcutta is the only city with which we are directly connected and therefore, entire economic affairs of the State is closely linked up with that city. As the Calcutta is the biggest city in the country, it is necessary that we should maintain such an officer who can represent the Govt. of Assam in various matters.

Shri Premodhar Bora: Sir, how many personnel are serving under him?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, I am giving the details: 1 Trade Adviser, 1 Liason officer, 1 Registrar, 3 Inspectors (Gazetted), 1 Inspector (Non-gazetted), 2 Superitendent, 1 U. D.-cum-Accountant, 1 Accountant, 1 U. D. A., 3 L. D. A., 12 Stenographer, 1 Typist, 3 Drivers, 1 Duftery, 9 Peons, 2 Chowkidars. Total number is 47. This is for Trade Adviser's establishment. There is another establishment for Circuit House Wing and in that establishment 28 persons are working. Then, sir, there is another department called Administration of Foreigners Act. They are two (2). Total numbers are 77.

Shri Premodhar Bora: Sir, whether the Director is an I. A. S. cadre or an A. C. S. cadre?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister): Sir, it is an I. A. S. cadre.

শ্রীআটাউৰ বহমান: অধ্যক্ষ মহোদয়, ষ্টেন'গ্ৰাফাৰৰ সংখ্যা ১২ জন বুলি কোৱা হৈছে, সংখ্যাটো অলপ বেছি হোৱা নাই নে?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্রী): অধ্যক্ষ মহোদয়, বেছি হোৱা বুলি

কোৱা টান, কাৰণ কেতিয়াবা কেতিয়াবা কাম বেছি হয়, অৱশ্যে এইটো কথা ঠিক যে কেতিয়াবা কেতিয়াবা কাম কমো হয়।

শ্ৰীআব্দুল হান্নান চৌধুৰী : অধ্যক্ষ মহোদয়, এই যিবিলাক অফিচাৰ আছে, তেওঁলোকক অসমৰ পৰা বিক্ৰাইট কৰি নিয়া হৈছে নে নাই তাৰ পৰাই নিয়া হৈছে? যদি হৈছে অসমীয়াৰ সংখ্যা কিমান?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : চাব, অসমৰো আছে আৰু তাৰো আছে, সংখ্যা কোৱা টান।

Starred Question No. 242 not put the member being absent.

বি : উন্নয়ন খণ্ড

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*২৪৩। মাননীয় পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমৰ উন্নয়ন খণ্ড সমূহক এতিয়া কি কামৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে?

(খ) কিমানটা উন্নয়ন খণ্ডত খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া নাই?

(গ) খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সকলক কি অহঁতাৰ ভিত্তিত নিয়োগ কৰা হয়?

শ্ৰীচৈয়দ আহমেদ আলি (পঞ্চায়ত বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৪৩। (ক) অসমৰ উন্নয়ন খণ্ড সমূহক এতিয়া প্ৰধানকৈ তলত উল্লেখ কৰা দায়িত্ব সমূহ দিয়া হৈছে—

১। মহকুমা পৰিষদৰ নিয়ন্ত্ৰণ সাপেক্ষে মহকুমা পৰিষদৰ আঁচনিবোৰ আৰু কাৰ্য্যক্ৰম সমূহ উন্নয়ন খণ্ড অঞ্চলত নিৰ্বাহ।

২। গাঁও পঞ্চায়ত সমূহৰ দ্বাৰা নিৰ্বাহৰ বাবে লবলগীয়া কাৰ্য্যবোৰৰ

কাৰিকৰী সাহায্য আৰু পৰ্য্যবেক্ষণ।

৩। উন্নয়ন খণ্ড অঞ্চলত বিভাগীয় মূৰব্বী সকলক তেওঁলোকৰ আঁচনি সমূহ ৰূপায়ণত সাহায্য প্ৰদান আৰু

৪। বানপানী, ছুৰ্ভিক্ষ আদি জৰুৰী অৱস্থাত মহকুমাধিপতি, উপায়ুক্ত সকলক সৰ্ব্বতো প্ৰকাৰে সাহায্য কৰা।

(খ) ৯০ টা।

(গ) অসম লোকসেৱা আয়োগৰ যোগেদি খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সমূহ নিযুক্তি দিয়া হয়। এই নিযুক্তিৰ কাৰণে প্ৰাৰ্থীসমূহৰ নিম্নতম অৰ্হতা বিশ্ববিদ্যালয়ৰ স্নাতক ডিগ্ৰী হ'ব লাগে। উন্নয়ন খণ্ড সমূহত কাম কৰি থকা সম্প্ৰসাৰণ (Extention officer) বিষয়া সকলক খণ্ড উন্নয়ন বিষয়ালৈ পদোন্নতি দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে। এই পদোন্নতি চাকৰীৰ দীৰ্ঘতা আৰু যোগ্যতাৰ ভিত্তিত দিয়া হয়।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : এই উন্নয়ন বিষয়া সকলৰ যিবিলাক কাম আছে সেই বিলাক কাম যিহেতু মহকুমা পৰিষদৰ বিষয়া সকলৰ জৰিয়তে কৰা হয়। এই বিষয়া সকলে একো একোটা বিৰাট আবাস লৈ বহি থকাৰ বাহিৰে একো কাম নাই। গতিকে এই বিষয়া সকলক বেলেগে দায়িত্ব দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্ৰী) : এই বিষয়ে পঞ্চায়ত আইনৰ ৩৪ ধাৰাত এইটো উল্লেখ কৰা হৈছে। তথাপিও যদি মাননীয় সদস্য ডাঙৰীয়াই বিচাৰে মই বেলেগে চাকৰীলৈ ইচ্ছা কৰি দিম।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : এইটো মোৰ ব্যক্তিগত কথা নহয়। যিহেতু খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সকলক মহকুমা পৰিষদৰ লগত জৰিত কৰি দিয়া হৈছে তথাপিও তেওঁলোকৰ ওপৰত নিয়ন্ত্ৰণ নথকাৰ কাৰণে কাম একো হোৱা নাই। আনহাতে ৯০টা পদবী যে খালি আছে সেই কেইটাৰ আৱশ্যকতা নাই বুলি ধৰি লৈছে নেকি? নতুবা সেই পদবী কেইটা পূৰণ কৰি তেওঁলোকৰ সুকীয়া কাম দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্রী) : এই ৯০টা খালী পদবীৰ বি, ডি, ওৰ কাৰণে আমি ইংৰাজী ১৯৭৩ চনতে পাৱ্লিক চাৰ্ভিচ কমিচনলৈ লিখিছিলো। আজি তিনি বছৰ হৈ গ'ল। কেবাবাৰো ৰিমেইন্ডাৰ দিয়া হৈছে। শুনিবলৈ পাইছো। অলপতে ইণ্টাৰভিউ হৈ গ'ল। অলপ দিনৰ ভিতৰতে লিষ্ট এখন দি পঠাব আৰু সেই লিষ্ট অনুযায়ী ৯০টা খালী ঠাই পূৰণ কৰিব পৰা হব। কাম অনুপাতে তেওঁলোকক যি টকা দিয়া হয় সেইখিনিও চাবৰ কাৰণে কোনো বিষয়া নাই। গতিকে বি ডি ওৰ তলত যিখিনি কাম আছে সেইখিনি মহকুমা পৰিষদে চলাই আছে।

শ্ৰীকন্দৰ্প কুমাৰ দাস : খণ্ড উন্নয়নৰ বিষয়া সকলৰ কাম চলাবৰ কাৰণে যিবিলাক গাড়ী দিয়া হৈছিল সেই গাড়ী বিলাক বেয়া হোৱাৰ বাবে মহকুমা পৰিষদে লৈ গ'ল। এই বিষয়া সকলক গাড়ী দিয়াৰ বাবে কিবা নতুন গাড়ী দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে ?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্রী) : এই জীপ গাড়ীৰ কথাটো মই এতিয়াহে শুনিছো। সভাপতি, চিফ্ এক্সিকিউটিভ কাউন্সিলাৰ, কাউন্সিলাৰ আদিৰ মফচলৰ কাৰণে গাড়ী কেতিয়াবা দৰকাৰ হয়। গতিকে এইটো কথা মোক ভালদৰে জনালে পিচত মই অনুসন্ধান কৰি চাম।

শ্ৰীসোনেখৰ বৰা : এই বি, ডি, ও, সকলক কেতিয়াবা কেতিয়াবা মেঞ্জি-ষ্ট্ৰেভ ক্ষমতাও দিয়া হয় নেকি ?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্রী) : এতিয়া নহয়। আগতে এ, চি, এচ, (২য় শ্ৰেণী) অফিচাৰকে ল' এণ্ড অৰ্ডাৰ মতে থাৰ্ড ক্লাচ পাওৱাৰ দিয়া হৈছে।

শ্ৰীসোনেখৰ বৰা : যি সকলক পদোন্নতি হয়, কিন্তু আচলতে মেট্ৰিকুলেট বা আন্দাৰ মেট্ৰিকহে সেই লোক সকলক ক্ষমতা দিয়া হয়নে ?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্রী) : দিয়া নাই।

শ্ৰীআৰ্চাউৰ বহমান : খণ্ড উন্নয়ন বিষয়া সকলে কাগজ-কলম আদিৰ কাৰণে যি টকা খৰচ হয় সেই টকা মহকুমা পৰিষদে বহন কৰিব লাগে।

কিন্তু বহুতো ক্ষেত্ৰত দেখা হৈছে মহকুমা পৰিষদে সেই টকা নিদিয়ৈ। ইয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্ৰী) : এইটোৰ অনুসন্ধান কৰিব লাগিব।

শ্ৰীপ্ৰণীতা তালুকদাৰ : মন্ত্ৰী মহোদয়ে (খ) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ৯০টা পদ খালি আছে বুলি কৈছে আৰু ১৯৭৩ চনতে অসম পাৰ্লিক চাৰ্ভিচ কমিচনলৈ লিখিছিল। গতিকে এই ৯০টা উন্নয়ন খণ্ডত বি ডি ও নোহোৱাকৈ কেনেকৈ কাম চলি আছে ?

চৈয়দ আহম্মদ আলী (মন্ত্ৰী) : যিবিলাক একচুটেনচন অফিচাৰ বি ডি ও চৰ্জত আছে তেওঁলোকেই এতিয়া কাম চলাই আছে।

Shri Badan Chandra Talukdar : Sir, who is the Controlling Officer of B. D. O.s the Mahkuma Parishad or the S. D. O. ?

Shri Sayed Ahmed Ali (Minister, Panchayats) : Chief Executive Officer of the Mahkuma Parishad.

বি : আবাস গৃহ

শ্ৰীতুলসী দাসে সুধিছে :

*২৪৪ মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) অসমৰ কিমানখন কলেজ আৰু হাইস্কুলত ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ বাবে আবাস গৃহৰ জৰিয়তে কিমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপকৃত হৈছে ?

(খ) আবাস গৃহত থকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে ঘোষিত কুৰি-দফীয়া আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত অতি প্ৰয়োজনীয় বয়-বস্তুসমূহ বেহাই মূল্যত যোগান ধৰিবলৈ চৰকাৰী ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে নেকি ?

(গ) যদি তেনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে, তেন্তে কেনে ধৰণৰ অতি প্ৰয়োজনীয় দ্ৰব্যসমূহ যোগান ধৰা হৈছে ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২২৪। (ক)—কলেজৰ ১১২ খন, হাইস্কুল আৰু উচ্চতৰ মাধ্যমিক হাই-স্কুলৰ ২৩৩ খন আবাস গৃহ আছে। এই আবাস গৃহৰ জৰিয়তে বৰ্তমানলৈ সৰ্বমুঠ ১৩০৫৭ জন ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উপকৃত হৈছে।

(খ)—হয়, হৈছে।

(গ)—চৰকাৰৰ অনুমোদিত বিতৰণ নীতি অনুযায়ী চৰকাৰী স্কুলত মূল্যৰ দোকান আৰু স্কুল কো-অপাৰেটিভ আদিৰ জৰিয়তে নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তু যেনে—চেনি, চাউল, আটা, চুজি, কেৰাচিন, তেল ইত্যাদি বিতৰণ কৰা হৈছে। তাৰোপৰি স্কুলত মূল্যত বহী কাগজ কিতাপ আদি দিয়াটো ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : প্ৰধান মন্ত্ৰীৰ কুৰি দফীয়া দাবীৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰি নিত্য ব্যৱহাৰ্য বুলিলে কি কি বুজায় ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : যিবিলাক নিত্য ব্যৱহাৰ্য বস্তু সৰ্বসাধাৰণৰ বাহিৰে ব্যৱহাৰ কৰে সেইবিলাকেই ইয়াৰ ভিতৰত পৰে। যেনে—আটা, চাউল, চুজি ইত্যাদি নিত্য ব্যৱহাৰ্য বস্তু।

শ্ৰীগিয়াছুদ্দিন আহমেদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰাচীন জাতীয় খাদ্য বস্তু নিত্য ব্যৱহাৰ্য বস্তুৰ ভিতৰত পৰে নে নপৰে ? যদি পৰে কলেজ স্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক কি দিয়া হৈছে ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : শিক্ষা বিভাগৰ ফালৰ পৰা মাছ, কণী গাখীৰ আদি বস্তু দিবলৈ ভেটেনাৰী আৰু ফিচাৰী বিভাগক অনুৰোধ কৰা হৈছে। চেষ্টা কৰি আছে কিন্তু দিব পৰা অৱস্থা হোৱা নাই।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু : গাওঁত যিবিলাক স্কুল কলেজ আছে, তাত সকলো বিলাকতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰী থাকিবলৈ আবাস গৃহ নাই। গতিকে লৰা ছোৱালী বিলাকৰ অসুবিধা হৈছে। তেওঁলোকক সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা লব নেকি ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : এইটো আধিক অৱস্থাৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে।

Shri Abdur Rahman Choudhury : Sir, may I know from the Chief Minister whether the Government would think to construct one cosmopolitan hostel in each of the sub-division?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : এইটো এটা বেলেগ প্ৰশ্ন।

Re : Kathkatia Barua Ali and Kharigarh

Shri PUSPADHAR CHALIHA asked :

*245. Will the Minister, P.W.D. be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that Kathkatia Barua Ali and Kharigarh which was taken over by P.W.D. in Amguri Constituency in the Fourth Five Year Plan is incomplete upto now?

(b) If so, whether Government will take immediate steps to complete these roads within the financial year 1976-77?

Shri MAHAMMAD IDRIS (Minister, P.W.D.) replied :

245. (a) — Yes.

(b) Yes, the sanctioned length this will be completed.

Shri Pushpadhar Chaliha : Sir, there is a mistake in the question printed where it was written Kharigarh but actually it should be Kharagarh?

Will it be completed within the next financial year?

Shri Mahammad Idris (Minister) : Yes Sir.

Re : Schools under Non-Formal Education Scheme

Shri CHANDRA BAHADUR CHETRI asked :

*246. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that some Schools have been Aided

by the Government under the Non Formal Education Scheme?

(b) If so, the number of such Schools Aided by Government constituency wise?

(c) What are the basis of aiding such Schools.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

246. (a)—No.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

Shri Chandra Bahadur Chetri : Sir, whether it is a fact that teacher for non formal education has been given, if so, what is the number?

Shrimati Syeda Anawara Taimur (Minister) : Yes Sir, so far 750 non-formal education centres have been established.

Shri Chandra Bahadur Chetri : Mr. Speaker Sir, will the Minister be pleased to state the number and the name of the constituency which did not get such aid and reasons thereof?

Shrimati Syeda Anawara Taimur (Minister) : It has been placed on the table, but it is not constituency wise, it is Gaon Panchayat wise. The list is there but the name of the teachers are not there.

Shri Chandra Bahadur Chetri : Sir, I have asked the number and names?

Shrimati Syeda Anawara Taimur (Minister) : I have already told Sir, it is 750.

Shri Chandra Bahadur Chettri : Mr. Speaker Sir, whether the Minister will consider to fill up the backlog in the next year?

Shrimati Syeda Anawara Taimur (Minister) Sir, : In 1974-75 we have 500 centres established and for the year 1975-76 we have started another 250 which have already started functioning.

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, অনাঅনুস্থানিক শিক্ষা অনুস্থান বিলাক বাইজৰ ফালৰ পৰা চলায় নে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চলায়?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ২ বছৰৰ পৰা ১১ বছৰৰ ভিতৰত লৰা-ছোৱালী গোটাই বাইজৰ লগত আলোচনা কৰি চেষ্টা কৰা হয়। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা গোটাই দিয়াৰ পাচত বাইজে বিবেচনা কৰি দিয়ে।

শ্রীআটাউৰ বহমান : এই অনা-অনুষ্ঠানিক স্কুল বিলাকৰ শিক্ষক বিলাকক প্ৰতি মাহত পাৰিতোষিক কিমান টকাকৈ দিয়ে? লগতে এইটো সন্ধান যে এই শিক্ষক সকলে ৬ মাহলৈ পাৰিতোষিক পোৱা নাই?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : এইটো আমাৰ সামাজিক শিক্ষা বিভাগৰ তত্ত্বাবধানত চেষ্টাৰ খোলা হৈছে আৰু তাৰ জৰিয়তে তেওঁলোকক দৰমহা দিয়া হয়।

শ্রীআবুল হুচেইন মীৰ : মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে গাওঁ সভা যি চেষ্টাৰ খোলা হৈছে তাৰ এখন লিষ্ট দাখিল কৰা হৈছে। যিবিলাক গাওঁ সভা লিষ্টিভুক্ত হোৱা নাই সেইবিলাক লিষ্টিভুক্ত কৰিবনে?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : এই চেষ্টাৰ বিলাক একে ঠাইতে পাৰমেণেণ্ট নহয়। দুই বছৰৰ পৰা চাৰি বছৰলৈকে এই চেষ্টাৰ বাখি লৰা-ছোৱালী বিলাকক উন্নতিৰ পথলৈ অনা হয় আৰু যেতিয়া অনুন্নত ঠাই এডোখৰক উন্নতিৰ পথলৈ আহে তেতিয়া এই চেষ্টাৰটো আন এখন গাওঁলৈ নিয়া হয়।

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, more than 70% of our population are illiterate. Will the Govt. bring the population under some sort of non-formal education schemes ?

Smti. Syeda Anwara Taimur, (Minister) : Surely, we will look into this.

Shri Giasuddin Ahmed : Hon'ble Minister has said that they will think over it, when they will think over it and when will they implement it ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : This is a matter of far-reaching importance involving considerable burden and it is difficult to make any definite commitment in this regard.

শ্রীহাচিমুদ্দিন-আহমেদ : মন্ত্রী মহোদয়ে জনাইছে যে টেবুলত এখন সিষ্ট দিয়া হৈছে। মই জানিব বিচাৰিছো যে মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ ৬টা সমষ্টিত এতিয়ালৈকে এই নন-ফৰ্মেল স্কুল কিমানটা আছে ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : সিষ্ট দিয়া হৈছে।

শ্রীজালালুদ্দিন আহমেদ : মোৰ সমষ্টিত এটাও নন-ফৰ্মেল স্কুল নাই। দুখীয়া বাইজৰ আমি প্ৰতিনিধি হৈ আহিছো। গতিকে তেওঁলোক ন্যায় প্ৰাপ্য বিলাক নাপালে আমি বাইজক কি বুলি কৰা। ইয়াৰ কিবা ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

শ্রীহাচিমুদ্দিন আহমেদ : এই শিক্ষক সকলৰ কুৱালিফিকেচন কিমান ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : এই বিদ্যালয়ৰ শিক্ষক সকলৰ দৰমহা ৫০ টকা। আৰু সেই বাবে তাত মেট্ৰিকুলেট শিক্ষক লোৱা হৈছে। বিবিলাক ঠাইত মেট্ৰিকুলেট শিক্ষক নাই তাত ক্লাচ টেনত পঢ়া শিক্ষক লোৱা হৈছে।

শ্রীনগেন বৰুৱা : এই স্কুল বিলাকত কিমান লৰা-ছোৱালী আছে আৰু এই স্কুল বিলাকৰ পাঠ্যক্ৰম শিক্ষা বিভাগৰ দ্বাৰা প্ৰস্তুত কৰা হৈছে নেকি ?

আৰু এই স্কুলৰ শিক্ষা যে দিয়া হৈছে ইয়াৰ পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা কৰা হৈছে ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : মুঠতে ৭৫০ টা চেণ্টাৰ আছে। প্ৰতি চেণ্টাৰত ৩০ জনকৈ ২২,৫০০ জন লৰা-ছোৱালী আছে। সামাজিক শিক্ষা বিভাগৰ জৰিয়তে পাঠ্যক্ৰম প্ৰস্তুত কৰিছে আৰু সামাজিক শিক্ষা অনুযায়ী প্ৰশ্ন প্ৰস্তুত কৰি পৰীক্ষা লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ই দিয়া প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ সন্দৰ্ভত মই এই কথা মাননীয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে যে, অসমৰ কিমান সমষ্টিত এনেকুৱা শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : সমষ্টি হিচাবে ভাগ কৰা হোৱা নাই। প্ৰত্যেক গাওঁ সভাকে 'কভাৰ' কৰা হৈছে।

শ্ৰীআটাউৰ বহমান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিক্ষা কেন্দ্ৰ বিলাক একো একোটা ভেন্সাৰ স্কুলত পৰিণত হোৱা কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ই জানেনে আৰু যদি জানে তেতিয়াহলে, সেই অৱস্থাৰ পৰা এই অনুষ্ঠান বিলাকক মুক্ত কৰিবৰ কাৰণে টকা মঞ্জুৰী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, তেনেকুৱা খবৰ মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীজগদীশ চন্দ্ৰ দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই শিক্ষক সকলক চৰকাৰী কৰ্মচাৰী হিচাবে গণ্য কৰি নিম্নতন হিচাবে হলেও দৰ্জহা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্ৰী) : নিৰক্ষৰতা দূৰীকৰণ আঁচনিৰ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰতহে তেওঁ বিলাকক 'টেম্পৰেৰী' হিচাবে নিয়োগ কৰা হৈছিল।

Shri Abdul Muqtadir Choudhury : Sir, it is a fact that in many places non-formal schools are in paper only but not in existence ?

Smti. Syeda Anawara Taimur (Minister) : I do not think so.

শ্রীকন্দর্প দাস : বাইজৰ লগত সহযোগ কৰাৰ কাৰণে 'এজেক্ট' হিচাবে কোনে কাম কৰিছে সেইটো মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ই অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

শ্রীমতী চৈয়দা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী) : পঞ্চায়তৰ লগত গাওঁ সভা বিলাকে সহযোগ কৰে।

Shri Mal Chandra Pegu : Sir, the Minister has stated in reply that the figures were not furnished on constituency wise but on Gaon Panchayat wise. But the question No. 246 is very specific. If the question is so, why the number of such schools on constituency wise is not furnished? So when the question is specific why in spite of the specific question being put, the figures were not furnished constituency wise.

Smti. Syeda Anawara Taimur (Minister) : These are non formal centres not schools.

Shri Mal Chandra Pegu : Whatever may be the reason? (Interrupted).

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, what measures have been taken for inspection of the non formal school and whether they are existing or not? Our information is that a large number of so called non-formal schools are only in paper. They are not actually existing.

Smti Syeda Anawara Taimur (Minister) : The Non-formal centres are actually existing. The Hon'ble member may kindly verify.

Shri Giasuddin Ahmed : If the schools are existing, that is alright. But our information is that no school is existing, no student is attending and no inspection is being made.

Smti. Syeda Anawara Taimur (Minister) : Sir, it is not a fact. The State Social Education Officer is also inspecting and there are other Officers who are inspecting these centres.

Re : Bridge Over Hokwa River

Shrimati PRANITA TALUKDAR asked :

★247. Will the Minister, P.W.D. be pleased to state—

(a) Whether a bridge over Hokwa River on the Sorbhog Kahi-toma P.W.D. Road was sanctioned during the Fourth Five Year Plan ?

(b) If so, why this has been delayed for construction of this bridge ?

(c) When this bridge will be completed ?

Shri MD. IDRIS (Minister, P. W. D.) replied :

247. (a) - No.

(b) & (c)—In view of reply to (a), does not arise.

শ্রীমতী প্রণিতা তালুকদার : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী ডাঙরীয়াই গোটেই প্রশ্নৰ উদ্ভবত নাই বুলিয়েই কৈছে কিন্তু আমাৰ যি প্লেনিং চেলৰ কাৰণে কমিটি আছিল মহকুমা পৰ্যায়ত সেই প্লেনিং চেলৰ সম্পূৰ্ণ হিচাব জনজাতীয় অঞ্চলৰ কাৰণে যিখিনি আমাৰ সংৰক্ষণৰ পুঞ্জি, এই চাৰে চ লাখ টকাৰ ভিতৰত আঢ়ৈ লাখ টকা খৰচ কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল, এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ অবগত হৈছে নে নাই ?

শ্রীমহম্মদ ইদ্রীচ (মন্ত্রী) : এই যি ২ লাখ দিয়া হৈছে বুলি কৈছে সেইটো মোৰ হাতত নাই। এই ব্রিজখন কৰিবলৈ অতি কমেও ৫০ লাখ টকা লাগিব।

শ্রীআটাউব বহমান : এই প্লেনিং চেল বিলাকক আঁচনি কৰিবলৈ দিয়া হয়, তেতিয়া ট্ৰাইবেল গ্ৰাণ্টতো দলংৰ কাৰণে এভেইলবিলে কৰা হ'ব বুলি কোৱা হৈছিল গতিকে এই জনজাতীয় অঞ্চলত এই টকা পইচাবোৰ খটুৱা হৈছে নে নাই ?

শ্রীমহম্মদ ইদ্রীচ (মন্ত্রী) : একেবাৰে নতুন প্রশ্ন, এইটো চতুৰ্থ পৰিকল্পনাৰহে প্রশ্ন আছিল।

Re : Vigilance Cell

Shri Abdul Muqtadir Choudhury asked :

*248. Will the Chief Minister be pleased to state :

(a) The total number of cases pending for disposal before the Chief Minister's Vigilance Cell ?

(b) Number of cases tried by the said cell since the constitution of the cell till date ?

(c) Whether any Judge has been appointed to try the cases in the Vigilance Cell ?

(d) If so, number of cases tried by the Judge from his appointment till date ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

248. (a) — 5 (five) cases are under investigation.

(b) The cell is not empowered to try any case. However, the cell has submitted 40 Charge-sheets in 16 cognisable cases to the Courts of competent jurisdiction for trial. All the cases are sub-judice.

(c) & (d) No Judge has been specifically appointed to try cases filed by the Vigilance Cell. Two cases involving offences under Section 5 (2) of the prevention of Corruption Act, 1947 have been taken up by the Special Court, Gauhati. Other cases are taken up by Judicial Magistrate of competent jurisdiction.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury : Sir, is it a fact that the officers could not sit properly for want of accommodation.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the accommodation problem is acute throughout the State and particularly at Dispur. Hon'ble members are all aware of it.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, whether the Govt. will consider the question of appointing a high power quasi judicial tribunal at the top administrative level for trying such cases?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, the entire situation will be reviewed but no decision has yet been taken.

Shri Badan Chandra Talukdar : Sir, the Chief Minister has stated that two cases have been taken up by the Special Court and other cases are taken up by Judicial Magistrate of competent jurisdiction. What kind of steps have been taken to send the cases to the special judges and to be tried by other Judicial Magistrate?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, offences under section 5 (2) of the prevention of Corruption Act, 1947 are tried by the Special Court, Gauhati. Such cases are sent to the Special Court and the other cases are sent to the Judicial Magistrates.

Shri *Abdul Muqtadir Choudhury : Sir, in how many cases punishment have been imposed by the Courts.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, that figure is not with me.

শ্রী আটাউৰ বহমান : এই প্ৰশ্নটোৰ লগত জৰীত হ'ব নে নহয় কব নোৱাৰো। কথাটো কব বিচাৰিছো খবৰ কাগজত দেখা মতে ডিজিটেল টেলি বিচাৰ কৰা যিবিলাক বিষয়ে গোচৰ কৰা হৈছে আৰু যি সকল লোকৰ গোচৰ কৰা হৈছে সেই সকলে তেওঁলোকৰ কেচৰ বিষয়ে আবেদন দিবলৈ কৰিবলৈ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এটা যন্ত্ৰ স্থাপন কৰিবলৈ ৰাজ্যিক চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিছে এইটো সত্যনে?

শ্রী শৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : এইটো কথা আমি ৰাতিৰিকাকতত পাইছো। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক নিৰ্দেশ দিয়াতিৰেকেও এই চৰকাৰে গোটেই কথাবিলাক বিবেচনা কৰি আছে।

শ্রীবদন তালুকদাৰ : এই ভিজিলেন্স চেলাৰ খিবিলাক গোচৰ কৰা হৈছে তাৰ ভিতৰত কোনো বিষয়াক চৰকাৰলৈ নপঠোৱাকৈয়ে বৰ্খাস্ত কৰা হৈছে নেকি ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ভিজিলেন্স চেলে কোনো কেচ যদি তদন্ত কৰি কিবা কথা পাইছে তেতিয়াহলে তাৰ ব্যৱস্থা কেবাটাও আছে। এটা হৈছে কেচটো পুলিচ থানাত বেজিষ্টাৰ কৰা হয় আৰু বেজিষ্টাৰ কৰাৰ পিছত কোনোটো কেচ স্পেচিয়েল কোৰ্ট লৈ যায় আৰু কোনোটো জুদিচিয়েল কোৰ্ট লৈ যায় লগে লগে কেচ বিলাকৰ ডিপাৰ্টমেণ্টেল প্ৰচিডিং হয় আৰু কোনো কোনো কেচৰ ৩১১ মতে ব্যৱস্থা কৰা হয়।

বি : উদ্যান বিদ্যা উন্নয়নৰ ব্যৱস্থা

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*২৪৯। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমত উদ্যান বিদ্যা উন্নয়নৰ বাবে কি কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

(খ) এই উদ্যান বিদ্যাৰ যোগেদি কি কি ফল-মূলৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰা হৈছে ?

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৪৯। (ক) অসমত উদ্যান বিদ্যা উন্নয়নৰ বাবে কেইবাখনো আঁচনি লোৱা হৈছে। এই আঁচনিসমূহ হল—

১। মাটি কঠাল, কল আৰু অন্যান্য ফলৰ উন্নয়ন আঁচনি।

২। ফল-মূলৰ পুলি, কলম আদি উৎপাদন আঁচনি।

৩। অৱহেলিত উদ্যান সজ্জিবীতকৰণ আৰু নতুন উদ্যান প্ৰতিষ্ঠাকৰণ আঁচনি।

৪। ফল-মূলৰ সংৰক্ষণৰ প্ৰশিক্ষণ আৰু প্ৰদৰ্শন আঁচনি।

৫। শাক-পাচলিৰ উন্নয়নৰ আৰু শাক-পাচলিৰ বীজ পাম স্থাপন আঁচনি।

(খ) উদ্যান বিদ্যাব যোগেদি মূলতঃ মাটি কঠাল, কল, কমলা, নেমু, নাৰিকল, মধুৰিআম, অমিতা আৰু লিচুৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবলৈ লোৱা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত উদ্যান বিদ্যাব উন্নয়নৰ কাৰণে যি কেইখন আঁচনি লোৱাৰ কথা মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে সেই আঁচনি কেইখনত ১৯৭৪-৭৫, আৰু ১৯৭৫-৭৬ চনত কিমান কাৰ্য্যকৰী কৰা হ'ল আৰু কিমান টকা খৰছ হৈছে সেইটো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্ৰী) : আঁচনি বিলাক বিভিন্ন ঠাইত আছে। কিমান খৰছ হয় তাৰ আনুমানিক হিচাব এটা মই দিব পাৰোঁ। এক নম্বৰতে, 'প্ৰজাৰ্লি অৰ্চাড' আঁচনি এখন আজি দুই বছৰৰ পৰা চলি আছে আৰু তাত দুই লাখ টকা খৰছ হৈছে। তাৰ পিছত 'ইন্টিগ্ৰেটেড হাৰ্ট কালচাৰ ডেভেলপমেণ্ট'ত যত মাটি কঠাল কল আদি আৰু অন্যান্য ফলৰ বীজ ৰূপণ কৰা হয় তাত ৪৫ হেক্টৰ টকা খৰছ হৈছে। তাৰ পিছত আমাৰ বহুতো কমলা বাগান আদি নষ্ট হৈ গৈছে গতিকে সেইবিলাক ভাল কৰিবৰ কাৰণে 'বিজুভিনেশ্বন অব এক্সজিপিং অৰ্চাডছ এণ্ড এষ্টাৰ্লিছমেণ্ট অব নিউ অৰ্চাড বুলি আঁচনিত ৩০ হেক্টৰ টকা খৰছ হৈছে। 'ডেভেলপমেণ্ট অব পাইন-আপল এণ্ড বানানা' বোলা এখন আঁচনিত দুই লাখ টকা খৰছ হৈছে। 'এপ্লাইড নাৰ্টিফিছন প্ৰগ্ৰামত' এক লাখ টকা খৰছ কৰে। 'ডেভেলপমেণ্ট অব ভেজিটেবল' নামৰ আঁচনিত মাৰ দ্বাৰা শাক-পাচলিৰ বীজ বিতৰণ কৰা হয় তাত দুই লাখ টকা খৰছ কৰা হয়। তাত বিভিন্ন ধৰণৰ বীজ বা ফলৰ পুলি আদিৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ দিহা কৰা হয়।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনেই হৈছে অসমান যাৰ কাৰণেই অসম নাম পাইছে। যি বিলাক ঠাইত সাধাৰণতে খেতি বাতি নহয় সেই বিলাক ঠাইত ফলমূল আদিৰ খেতি কৰিবৰ কাৰণে ব্যাপক ভাবে কিবা আঁচনি চৰকাৰে কৰিছে নেকি আৰু যদি কৰিছে তেনেহলে, তাত কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে? বিশেষকৈ ৫ম পৰিকল্পনাত এই বিষয়ৰ আঁচনি চৰকাৰে কৰিছে নেকি?

শ্ৰীমহম্মদ ওমকদ্দিন (মন্ত্ৰী) : এইবিষয়ে ব্যৱস্থা কৰি থকা হৈছে। যি,

সকলে নিজৰ ঘৰৰ কম্পাউণ্ডতে এনেকুৱা ধৰণৰ ফলমূল কৰাৰ কাৰণে আশ্ৰয়ী সেই সকলক উন্নত ধৰণৰ পুলি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। তেনেকুৱা চাৰ্ভে চলি আছে। এই বিষয়ে ক'ত কিমান চৰকাৰী মাটি আছে, বিজাৰ্ভে আছে আৰু ক'ত কি খেতি কৰিলে হব নহব সেইবিলাক কথা চাৰ্ভে কৰিবলৈ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ফলমূলৰ উদ্যানৰ কথা কৈছে। অসমত ফুলৰ উদ্যানৰেই অভাৱ পৰিলক্ষিত হয়। তেনেকুৱা অৱস্থাত ফুলৰ উদ্যান পতাৰ কথা চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিছেনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : চৰকাৰৰ হাতত তেনেকুৱা কোনো আঁচনি নাই।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাটি কঠাল বা তেনেকুৱা জাতীয় ফল বিলাকৰ পৰা যি বিলাকৰ পৰা 'ৱেলি জুইছ' আদি তৈয়াৰ কৰিব পাৰি সেইবিলাক কৰাৰ কাৰণে কিবা উদ্যোগ আদি কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছেনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : সেইটো উদ্যোগ বিভাগেহে কৰে।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ যিমান বিলাক স্থল কলেজ আদি আছে সেইবিলাকত যিবিলাক মাটি আছে সেই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে যিটো কম্ব অৰ্ভিগুতাৰ ব্যৱস্থা বাধ্যতামূলক কৰিছে সেইটো কৰিবৰ কাৰণে স্থল কলেজত ফলমূলৰ বাগান আদিৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : আমাৰ যিবিলাক এম, এন ব্লক আছে তাৰ পৰা পুলি বিভিন্ন স্তৰত দিয়া হয়।

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় এই যে আঁচনি বিলাক লোৱাৰ কথা কৈছে তাৰ বাস্তৱতা আছেনে নাই ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) : আছে।

বি : স্থিতিত থকা অসম চৰকাৰৰ কাৰ্যালয়

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই শুধিছে :

*২৫০। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসম চৰকাৰৰ সকলো কাৰ্যালয় পূৰ্বৰ ৰাজধানী স্থিতিত পৰা অন্তিম ৰাজধানী দিশপুৰলৈ অনা হ'লনে ?

(খ) যদি হৈছে, সকলো কাৰ্যালয় ক'ত ক'ত কাৰ্য্য নিৰ্বাহ কৰোৱা হৈছে জনাবনে ?

(গ) যদি হোৱা নাই, এতিয়াও কি কি কাৰ্যালয় স্থিতিত আছে ?

(ঘ) সেইবোৰ এতিয়াও কিয় তাত ৰাখি থোৱা হৈছে জনাবনে ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২৫০। (ক) হোৱা নাই।

(খ) যিবোৰ কাৰ্যালয় গুৱাহাটীত আছে, তাৰ তালিকা সদনৰ মেজত ৰখা হ'ল।

(গ) (১) পৰিকল্পনা আৰু উন্নয়ন বিভাগৰ এটা শাখা। এটা শাখা দিশপুৰত কাম কৰি আছে।

(২) ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা পৰিষদ।

(৩) মূল্যাংকণ সঞ্চালকৰ কাৰ্যালয়।

(৪) উপ-আৰক্ষী মহাপৰিদৰ্শক (বিশেষ শাখা)ৰ নথিলেখ্য শাখা।

(৫) অসম লোকসেৱা আয়োগৰ এটা শাখা। এটা শাখা গুৱাহাটীত কাম কৰিছে।

(৬) অসম সচিবালয়ৰ (অসামৰিক) আৰু (গড়কাপ্তানী বিভাগ)ৰ নথিলেখা শাখা।

(ঘ) আৱশ্যকীয় ব্যৱস্থাপনৰ সুবিধা কৰিব পৰা হোৱা নাই হেতুকে এই কাৰ্যালয় সমূহ স্থানান্তৰিত কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ বাবে যথাযথ ব্যৱস্থা লোৱা গৈছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ উত্তৰত যি কেইটা কাৰ্যালয় এতিয়াও শিলঙত থকা বুলি কৈ তাৰ ভিতৰত অসম লোকসেৱা আয়োগৰ এটা অংশহে ইয়ালৈ নমাই আনিছে আৰু তাৰ এটা অংশ এতিয়াও তাতে আছে। যিমান পাৰি সোনকালে সেই বাকী থকা অংশটোও ইয়ালৈ নমাই আনি প্ৰাৰ্থী সকলৰ অনুবিধা বিলাক আতৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : সেইটোৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। এতিয়াও শিলঙতে থকা পৰিকল্পনা আৰু উন্নয়ন বিভাগৰ এটা শাখা, ৰাজ্যিক পৰিকল্পনা পৰিষদ, মূল্যাংকণ সঞ্চালকৰ কাৰ্যালয় আদি কাৰ্যালয় কেইটা অহা এপ্ৰিল মাহৰ ভিতৰতে আনিব পৰা হ'ব। লোকসেৱা আয়োগৰ বাকী শাখাটোও যিমান সোনকালে পাৰি আনিবলৈ যত্ন কৰা হ'ব। সেই বিলাক অনাত অনুবিধা নাই খালি ঘৰৰ অনুবিধা।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : ইমান কেইটা কাৰ্যালয় আহিছে আৰু ইমান বিলাক মানুহক ব্যৱস্থা দিছে আৰু সেইকেইটাও অনাৰ কাৰণে ঠাই দিব নোৱাৰাটোৰ কি অনুবিধা আছে? তাত থকা বিভাগৰ কৰ্মকৰ্ত্তা সকল অহা যোৱা কবোতে দিটো খবৰ আৰু ঘৰ ভাৰাৰ কাৰণে যিমান টকা ভৰি থকা হৈছে সেই টকাৰে বা সেই টকা বিলাক ৰাহি কৰিবৰ কাৰণেওটো এই বিভাগ কেইটা ইয়ালৈ আনিব পাৰে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য জনৰ উদ্বিগ্নতাটো মই অনুভৱ কৰিছো। এটা এটাকৈ ক্ৰম অনুসাৰে অফিচ বিলাক আনি থকা হৈছে। যি কেইটা বাকী আছে সেই কেইটা এই ব্যৱস্থাৰ একেবাৰেই পিছত

কৰিছে। সেই কাৰণেই এই অফিচ বিলাক অহাত শেহতীয়া হৈছে। পলম হলেও অতি সোনকালেই অনাৰ কাৰণে দিহা কৰা হৈছে।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কাৰ্যালয় বিলাক যিহেতু আহিছে আৰু তথাপিও ৰাজ্যপালৰ ভৱনটো এতিয়াও তাতে আছে গতিকে চৰকাৰী কামত যি বিলাক মানুহ তালৈ গৈ থাকিব লাগে সেই সকল থাকিবৰ কাৰণে 'অসম হাউছ'ৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ কথা চৰকাৰে চিন্তা কৰিছে নেকি?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : হয় ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্রীহাছবুদ্দিন আহমেদ : এ, জি অফিচটো দিছপুৰলৈ (অসম শাখাটো) অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে নেকি?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেহে সেইটো আনিব। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে আনিবৰ কাৰণে ঘৰ দুৱাৰ সাজিব লাগিব। অস্থায়ী ৰাজধানীত অস্থায়ীভাৱে নেসাজি স্থায়ী ৰাজধানীৰ স্থান থিৰাং হলে স্থায়ী ৰাজধানীত স্থায়ী ভাৱে সাজিব আৰু তালৈ এ, জি 'অফিচটো' আনিব।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী কোৱামতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ইচ্ছা অনুসৰিয়েই এই 'এ, জি' অফিচ আনিব। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলে বিশেষকৈ যিসকলৰ প্ৰমোচন আদি হৈছে সেই সকলৰ বা 'গেজেটেড অফিচাৰ' সকলৰ 'পে-প্লিপ' আদি আনিবৰ কাৰণে শিলঙলৈ অহাযোৱা কৰিবৰ কাৰণে যথেষ্ট খৰছ পাতি কৰিবলগীয়া হয়। গতিকে সেই দিশটোলৈ লক্ষ্য কৰি এই শাখাটো সোনকালে নমাই অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) : সেইটো বিবেচনা কৰি চোৱা হব।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, মেঘালয় ৰাজ্যত এই অফিচ বিলাক থকাৰ কাৰণে মেঘালয় চৰকাৰক ঘৰ ভাৰা দিব লাগে নেকি আৰু যদি দিব লাগে তেতিয়াহলে, কিমান দিব লাগে?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) : ব্যক্তিগত মানুহৰ ঘৰ ভাৰা কৰি থাকিব লগীয়া হলে ভাৰা দিব লাগে। নহলে নেলাগে।

Re : Adhiars

Shri GIASUDDIN AHMED asked :

*242. Will the Minister, Revenue be pleased to state—

What steps have been taken to safeguard the Adhiars from eviction by the landlord ?

Dr. BHUMIDHAR BARMAN (Minister of State, Revenue) replied :

242.—An Adhiar is a tenant under Subsection (17) of Section 3 of the Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Act, 1971 and hence he cannot be ejected except in execution of a decree passed by the Court. If an Adhiar who is a tenant or an under tenant within the meaning of Section 20 of the aforesaid Act is ejected illegally then remedy for restoration of possession by filing application before the Revenue Officer has been provided for under Section 54A of the aforesaid Act as amended.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, this is only a remedial measure. I want to know what preventive measures have been taken for safe-guarding the Adhiars from eviction ?

Dr. Bhumidhar Barman, (Minister) : Sir, the Officers have been instructed to look into their cases.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, may I know how they will look into ? There should be certain procedure. As most of the tenants do not have record in their hands and no document to prove their rights a large number of people are being forcibly evicted.

Therefore, I want to know what preventive measures have been taken to safe-guard the tenants.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, it is true that the Adhiars are in difficulty because most of the tenants do not possess any document. Therefore, general instruction has been there for the Officers that the matter should be considered from a crucial point of view. If we take only legalistic attitude no remedy can be extended to the Adhiars. Therefore, all these depends upon how a particular question can be handled both by the Officers and also by the social workers. Sir, this is not only a legal question, it is also a social question. So, unless an atmosphere is created in the society for the Adhiars, Sir, only legislative measures will not be any helpful and Officers whatever good intention they might have, will not be effective. So that the officer might be effective and the legal remedy is mainly enforced effectively, a social atmosphere will have to be created in the society. Unfortunately, that climate is not there, it is wanting. Therefore, I appeal to the Hon'ble Members of the House and the social workers outside to see that a better climate is created for the poorer section of the people, particularly, the Adhiars.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, may I know whether the Hon'ble Chief Minister means by 'creation of favourable social atmosphere' mobilisation of people, i. e. Adhiars for protection of their rights in an united manner ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir this is always there. It is for organisation which helps in creating that climate,

Shri Giasuddin Ahmed : May I know whether the Government feel it necessary that the Adhiars, whose names are not yet

recorded will be given some sort of certificate, preliminary certificate as a proof of their tenancy rights-that will go in a long way in helping them from eviction?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : Sir, Government have certain difficulty. Government cannot just issue a certificate arbitrarily. Whenever an officer is to issue a certificate, he wants certain legal provision. But it is not there. So, it is not safe on the part of the Government to issue such certificates. When a case comes before the Government for disposal either the Police Officer or the Government try to create an atmosphere in favour of the Adhiars and not in favour of the land lords. That is our instruction. Whenever any such case is to be handled, it is disposed of in favour of the Adhiars. But at the same time what we want that a climate should be created so that the land lords are not encouraged to evict the Adhiars.

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, my information is this. In some districts, the Adhiars have been given Adhiar certificates pending finalisation of record of rights. Will the Govt. introduce similar system in Dhubri Sub-Division also to prevent the tenants from eviction?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) : That can be done, Sir.

Shri Ataur Rahman : Sir, this Govt. appears to be interested in the fact that the measures in respect of the Adhiar's protection are carried out. If so, whether effective steps have been taken to enable the Land Reforms Committees to go ahead?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) Sir, they have not been debarred.

শ্রীনগেন চন্দ্র বৰুৱা : মই বাজহমন্তী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ যি সকল আধিয়াৰে খতিয়ান পাই আছে সেই সকলক নাকচ কৰিবলৈ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চাকৌলসমূহক বা বিভাগলৈ কিবা নিৰ্দেশ দিছে নেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ : এই সংক্ৰান্তত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা একো কৰা নাই যদি কিবা কথা থাকে এ-এচ-অ' ওচৰত অথবা ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা লোক যিনি এ-এচ-অ'ৰ ওচৰলৈ নহলে ডি এল আৰৰ ওচৰলৈ যাব পাৰে গভৰ্ণমেণ্টে এই সংক্ৰান্তত একো নকৰে।

শ্রীনগেন চন্দ্র বৰুৱা : গুৱাহাটী কৰপোৰেচন এলেকাৰ ভিতৰত যিবিলাক এগ্ৰিকালচাবেল লেণ্ড আছে আৰু সেই বিলাক বহু দিনৰে পৰা খতিয়ান পাই থকা মানুহখিনিৰ খতিয়ান নাকচ কৰিছে নেকি আৰু তেনেকুৱা কিবা নিৰ্দেশ দিছে নেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ : নাকচ কৰাৰ কাৰণে নিৰ্দেশ দিয়া নাই। যিহেতুকে অসমৰ ভিতৰতে গুৱাহাটী এখন বৃহত্তৰ নগৰ সেই কাৰণে গুৱাহাটীৰ ক্ষেত্ৰত কিছু প্লেন কৰি কৰিব লাগিব সেই কাৰণে পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ : এই কৰপোৰেচন এৰিয়াৰ ভিতৰত যিবিলাক আগৰ পৰাই থকা টেনেণ্ট সেই সকলক টেনেন্সি বাইট কেনচেল কৰিব নেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ : আমি কেনচেল কৰা নাই পৰীক্ষাহে কৰি আছোঁ।

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ : যিসকল তেনে টেনেণ্ট আছে সেই সকলৰ টেনেন্সি বাইট কেনচেল নকৰাৰ কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে কব নে ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্মণ : এইটো মই আগতেই কৈছো যে গুৱাহাটী এখন বৃহত্তৰ নগৰ সেই কাৰণে কিছু প্লেনড, ভাৱে ইয়াৰ কাম কৰিব লাগিব আৰু সেই কাৰণে পৰীক্ষা কৰি থকা হৈছে।

Mr. Speaker : The question hour is over. There is a short notice question in the name of Shri Kehoram Hazarika. He has authorised Shri Giasuddin Ahmed. He may put the question.

SHORT NOTICE
QUESTION AND ANSWERS

Date : 8th March 1976

বিঃ ইটাৰ দাম

শ্রীকেহোবান হাজৰিকাই সুধিছে :

১। মাননীয় উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসম চৰকাৰৰ উদ্যোগ বিভাগৰ সঞ্চালকজনে ইটাৰ দাম নিৰ্দিষ্ট কৰি বান্ধি দি আমাৰ সকলো জিলালৈকে নিৰ্দেশ পঠোৱা কথা সঁচানে?

(খ) যদি সঁচা হয়, তেন্তে ইটাৰ শ্ৰেণী অনুসৰি দাম কিমান বান্ধি দিয়া হৈছিল?

(গ) সঞ্চালকৰ নিৰ্দেশ সকলো জিলাতে প্ৰয়োগ কৰা হৈছেনে?

(ঘ) যদি হোৱা নাই, কোন কোন জিলাত প্ৰয়োগ কৰা নাই আৰু কিয় কৰা নাই?

(ঙ) এই কথাও সঁচানে যে, এই নিৰ্দেশ পোৱাৰ পিচতো নগাওঁৰ উপায়ুক্তই সঞ্চালকে বান্ধি দিয়া দামতকৈ বহু বেছি দামত ইটা বেছিবলৈ নিৰ্দেশ দিছে?

(চ) যদি সঁচা হয়, ইয়াৰ কাৰণ কি আৰু উপায়ুক্তই শ্ৰেণী অনুসাৰে কি দাম বান্ধি দিলে?

শ্রীছত্ৰসিং টেৰণ (উদ্যোগ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

১। (ক) উদ্যোগ সঞ্চালকে তেনেকুৱা কোনো নিৰ্দেশ পঠোৱা নাই।

(খ), (গ), (ঘ), (ঙ) আৰু (চ) উপৰোক্ত উত্তৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত এইবোৰ প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : চৰকাৰে এইটো কথা জানে নেকি যে ইটাৰ দাম বহুত বেছি বাঢ়ি গৈছে আৰু যদি জানে সেই দাম নিয়ন্ত্ৰণৰ কিবা ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে নে ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী) : আমি জানো কিছুমান দিলাৰৰ ওপৰত উপা-যুক্ত সকলে নিজৰ ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা লৈছে। ইতিমধ্যে বিভিন্ন ঠাইৰ পৰা আপত্তি অহাত আমি এটা টেকনিকেল কমিটি কৰি দিছো যাতে সকলো-বিলাক বিষয় বিচাৰ কৰি বিভিন্ন ঠাইত ইটাৰ দাম কেনেকুৱা হোৱা উচিত সেইটো যাতে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে এই কমিটি কৰি দিয়া হৈছে আৰু সেই ৰিপোৰ্টৰ ওপৰত যাবতীয় ব্যৱস্থা কৰা হব।

শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : এই কমিটিয়ে কেতিয়া ৰিপোৰ্ট দিব কিবা সময় বান্ধি দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী) : এপ্ৰিল মাহত ৰিপোৰ্ট দিবলৈ কোৱা হৈছে যোৱা জানুৱাৰী মাহত কমিটিতো কৰি দিয়া হৈছে।

শ্ৰীআটাউৰ বহমান : এই টেকনিকেল কমিটিয়ে পৰীক্ষা কৰোতে এটা লক্ষ্য কৰিব নে যে ইটা ভেটাৰ কাৰণে মালিকৰ নিজা মাটিও আছে আৰু কিছুমানক চৰকাৰেও মাটি দিছে ইটা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী) : এই সকলোবিলাক বিবেচনা কৰি চোৱা হব।

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ : বৰপেটা মহকুমাত ৪টা ইটা ভেটাই চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা মাটিটলৈ এই কাম কৰি আছে। এবাৰ এই মহকুমাৰ যি কেইজন ডাঙৰ ডাঙৰ মালিক আছে তেওঁলোকৰ লগত আলোচনা কৰোতে কৈছিল যে তেওঁলোকৰ হাজাৰত খৰচ হয় ৫০ টকা কিন্তু এতিয়া বৰপেটা মহকুমাৰ মহকুমাধিপতিয়ে ১৭০ ইটাৰ দাম বান্ধি দিছে। অথচ তেওঁলোকক চৰকাৰৰ

তৰফৰ পৰা ৫ বিঘাকৈ মাটি দিয়া হৈছিল আৰু সেই ৫ বিঘাৰ নামত তেওঁলোকে ৩০ বিঘাকৈ বাজহ চলাই আছে। গতিকে বাজহ মন্ত্ৰী আৰু উদ্যোগ মন্ত্ৰীয়ে ছখীয়াৰ মঙ্গলৰ কাৰণে এই বিষয়ে চিন্তা কৰিব নে? দ্বিতীয়তে যোৱা বছৰত আমাৰ চৰকাৰে লক্ষ্য লক্ষ্য টকা ৫ হাজাৰ, ১০ হাজাৰকৈ স্কুল বিলাকত মঞ্জুৰী দিছে ফলত এই টকাবিলাক হৰণ কৰিবলৈ ইটাৰ দাম বঢ়াইছে এই কথা সঁচানে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী): মই জনীয়া সমষ্টিৰ মাননীয় সদস্য গৰাকীৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত ইতিমধ্যে কৈ গৈছো আমাৰ বাঘবৰ সমষ্টিৰ সদস্য গৰাকীৰো একেই প্ৰশ্ন। দ্বিতীয়টো প্ৰশ্ন সম্পৰ্কে স্কুলক মঞ্জুৰী দিছে কাৰণে ইটাৰ দাম বঢ়াইছে সেই কথাটো নহয়। উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰতো তেওঁলোকৰ খৰচ বাঢ়িব পাৰে। গতিকে এই গোটেই কথাবিলাক চাবৰ কাৰণে আমি এই কমিটিতো কৰি দিছো।

শ্ৰীজালালুদ্দিন আহমেদ: ১৯৭২ চনত চাউলৰ কেজি ৩২৫ পইছা আছিল আৰু তেতিয়া দেহলী ওৱেজ আছিল ৫ টকা কিন্তু আজি চাউলৰ দাম ১'৫০ পইছা আৰু মঞ্জুৰীও ৫ টকাই। কিন্তু ইটাৰ ক্ষেত্ৰত কেনেকৈ দাম বাঢ়িল মন্ত্ৰী মহোদয়ে কথাটো বিবেচনা কৰি চাবনে?

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী): এইবিলাক কথা চাবৰ কাৰণেই এই কমিটি কৰা হৈছে।

শ্ৰীআবুল হুচেইন মিৰ: এই প্ৰশ্নটো কৰিছিল নগাওঁৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীকেশোৰাম হাজৰিকাই কিন্তু প্ৰশ্নটো কৰাৰ পাচতো আজিও নগাওঁত ইটাৰ বেট ১৯০-১৮২ত বান্ধি লোৱা হৈছে। কিন্তু অলপতে উদ্যোগ বিভাগৰ সঞ্চালকৰ ফালৰ পৰা খবৰ কাগজত বাতৰি ওলাইছে যে ১৪০ টকাত ইটাৰ দাম ঠিক কৰা হৈছে আৰু এইটো চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ দৈনিক অসমত প্ৰকাশ পাইছে।

শ্ৰীছত্ৰসিং টেবণ (মন্ত্ৰী): খবৰ কাগজত ওলোৱাটো মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হোৱা নাই কিন্তু সঞ্চালকৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দেশাৱলী দিয়া হোৱা নাই।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ : জনসাধাৰণৰ কাৰণে ইটা বস্তুটো বৰ গুৰু-পূৰ্ণ বস্তু। এই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি ইয়াৰ যে অতিৰিক্ত দাম বাঢ়িছে আৰু তাৰ মুনাফা কেইজনমান মানুহে পাইছে তালৈ লক্ষ্য ৰাখি অতি সোনকালে ইয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) : ক্ৰেতা আৰু বিক্ৰেতাৰ মাজত সমিলমিল বাখিবৰ কাৰণেই এই কমিটি কৰি দিয়া হৈছে।

শ্রীআবুল হুচেইন মিব : অফিচৰ ফালৰ পৰা নোটিশ দিয়া হৈছে আজি কিছুদিনৰ আগতে বাতৰি কাকতত পাইছো। মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুসন্ধান কৰি কথাটো কবনে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) : অনুসন্ধান কৰি খবৰ কৰাৰ পাচতহে মই কৈছো দিয়া নাই। সঞ্চালকৰ কাৰ্য্যালয়ত খবৰ কৰিহে মই কৈছো।

শ্রীজালালুদ্দিন আহমেদ : ১৯৭৪ চনত চিমেণ্টৰ যেতিয়া কণ্টোল আছিল তেতিয়া খোলা বজাৰত ৪০।৪২ টকা দাম আছিল কিন্তু আজি জৰুৰীকালীন অৱস্থাত সেই ব্যৱস্থা নাই। গতিকে ৰাইজৰ লাগতিয়াল বস্তু যড়যন্ত্ৰ কৰি যাতে দাম বঢ়াব নোৱাৰে তাৰ বাবে জৰুৰী অৱস্থাৰ আশ্ৰয় লৈ ইয়াৰ দাম বান্ধি দিব নোৱাৰিণে ?

শ্রীছত্ৰসিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) : এইটো মতামতৰ কথা।

UNSTARRED
QUESTION AND ANSWER

Date : 8th March, 1976

Re : Karimganj Mahkuma Parishad

Shri MAL CHANDRA PEGU asked :

3. Will the Minister, Panchayat be pleased to state—

(a) Whether the accounts of the Karimganj Mahkuma Parishad has been audited by the A.G., Assam ?

(b) If so, whether Government has received the audit report ?

(c) If so, the findings of the audit ?

(Irregularities noticed by the audit, if any may be stated in details).

Shri SYED AHMED ALI (Minister, Panchayat) replied :

3. (a) & (b)—Yes.

(c)—The audit report mentions some irregularities in maintenance of accounts and Cash-Book, settlement of hats, ghats and fisheries, irregular drawal of T.A. advance and non-adjustment of such advance, excess and irregular expenditure on petrol etc. and hiring of vehicles, non-utilisation of specific grants within time and expenditure in excess of budget provision.

শ্রীজালালুদ্দিন আহমেদ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গড়কাপ্তানী আৰু জলসিঞ্চনৰ সিতানত বিৰোধী মাননীয় সদস্য সকলৰ ঘিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ এই সদনত দাখিল কৰিছে তাক বিৰোধিতা কৰি সেই মৰ্মে মই দুবাৰ কথা কবলৈ থিয় হৈছোঁ। এই বিভাগৰ মাননীয় মন্ত্ৰী জনে কেবিনেটৰ ভিতৰতে এজন প্ৰবীণ, বিজ্ঞ আৰু অভিজ্ঞ মন্ত্ৰী। পৰিসংখ্যাৰ ক্ষেত্ৰত তেখেতৰ অভিজ্ঞতা বৰ প্ৰশংসনীয়। এই বাজেটৰ গ্ৰাণ্ট নং ৭০ ৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ৯৮/৯৯ ইত্যাদি গ্ৰাণ্টলৈ জলসিঞ্চনৰ কাৰণে পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে টকা ধৰিছে। তেখেতৰ প্ৰবীন পৰিসংখ্যানৰ জৰিয়তে গোৱালপাৰা জিলাৰ পৰিসংখ্যাখিনি অতি সুন্দৰকৈ নিৰ্ণয় কৰি বৰ্ত্তমান ইয়াৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰা প্ৰায় ৮ কোটি ৮০ লাখ টকাৰ ভিতৰত প্ৰায় ১ কোটি ৭৩ লাখ টকা গোৱালপাৰাৰ আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰ কৰাৰ কাৰণে তেখেতৰ যিখিনি প্ৰয়াস তাত মোৰ ফালৰ পৰা কোনো ক্ষোভ নাই। বৰং মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছোঁ। কিন্তু ইয়াৰ উপৰিও আৰু বেলেগ বেলেগ বহুতো মহকুমা আছে আৰু মহকুমা হিচাপত বহুততে এতিয়াও বেক লগ হৈ আছে। অৱশ্যে অভিজ্ঞ আৰু প্ৰবীন মন্ত্ৰী হিচাপে তেখেতে অন্যান্য মহকুমাৰ প্ৰতিও যে আপেক্ষিক গুৰুত্ব দিয়া নাই সেইটো নহয়। গোৱালপাৰা জিলাৰ এই বেকলগ বিলাক গুচাবৰ কাৰণেই তেখেতৰ পক্ষৰ পৰা যতপৰোনাস্তি চেষ্টা কৰিছে। ইয়াত যদি কিবা তেখেতৰ আৰু কিবা কৰিছে আমাৰ নিচিনা মানুহে ধৰাত চেষ্টা কৰাটো এটা ধৃষ্টতা মাত্ৰ। তেখেতে সকলো পূৰণ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লৈছে বুলি ধৰিছে মই এটা কথা মাত্ৰ উল্লেখ কৰিম। সকলোৱে হৈছে যে কামৰূপ জিলা হিচাপে এই জিলাখনৰ অনেক ক্ষেত্ৰত উৎকৰ্ষতা সাধন হৈছে। কিন্তু এই কামৰূপতে তিনিটা মহকুমা আছে নলবাৰী, বৰপেটা, আৰু গুৱাহাটী। এই তিনিওটাতে আঞ্চলিক বৈষম্যতা এতিয়াও আছে। যেনে—নলবাৰী মহকুমা খাদ্য বিষয়ত বাহি এলেকা অৱশ্যে গুৱাহাটীখন এখন ডাঙৰ চহৰ আৰু অসমৰ ৰাজধানীটোও ইয়াতে প্ৰতিস্থিত হৈছে বুলি ইয়াক অৱশ্যে বাহি এলেকা বুলিব নোৱাৰিব। কিন্তু বৰপেটা মহকুমা খাদ্য বিষয়ত ঘাটি অঞ্চল বুলিলে বঢ়াই কোৱা নহয়। বৰপেটা মহকুমাত ৮ টা ব্লক আছে তাৰ ভিতৰতে আকৌ জালা ব্লকৰ নিচিনা এলেকা বিলাক বাহি অঞ্চল। অৱশ্যে তাত কিছু জলসিঞ্চনৰ কাৰণে টকা দিছে। কোনো ক্ষেত্ৰতে অৱশ্যে মই বিৰোধিতা কৰা নাই। কিন্তু

আমাৰ দক্ষিণ ফালটো খাদ্য বিষয়ত ষাটি এলেকা যেনে আমাৰ চেঙ্গা ব্লক, মন্দিয়া ব্লক আৰু জনীয়া ব্লক আদি অঞ্চল বিলাক আৰ্থিক ক্ষেত্ৰত পিচপৰা। আৰু প্ৰধানকৈ এই সমষ্টিতে সংখ্যালঘু সম্প্ৰদায়ৰ সমষ্টি। কিন্তু আমাৰ প্ৰাচীন জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই তিনিওটা ব্লক একেবাৰে বাদ দিছে। অৱশ্যে তাৰ লগতে ভৱানীপুৰকো বাদ দিছে বুলি কব পাৰি। তথাপিও তাত অলপ টকা দিছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে অৱশ্যে এই সমষ্টিৰ গাতে লাগি থকা গোৱালপাৰা জিলাৰে মানুহ অথচ তেখেতৰ এই অভিজ্ঞ পৰ্য্যবেক্ষকৰ দৃষ্টিৰ পৰা ওচৰৰে এই ব্লক তিনিটা কেনেকৈ বাদ পৰিল? এইটো এটা ভাবিব লগীয়া কথা। এই শিতানত কৰবাত ১৮ লাখ, কৰবাত ২৪ লাখ, কৰবাত ২৫ লাখ, ১৩ লাখ, ১২ লাখ, ১ লাখ, ২ লাখ, ৩ লাখ এনেকৈ অকল গোৱালপাৰা জিলাৰ ব্লক বিলাকত জলসিঞ্চনৰ কাৰণে ধৰা হৈছে। কিন্তু খাদ্য বিষয়ত উল্লেখ কৰিলে বৰপেটা মহকুমাৰ এই সমষ্টিবোৰ খাদ্যত ষাটি পৰা। এই কথাবোৰক মই পবিত্ৰ সদনত বাৰে বাৰে কৈ আহিছোঁ যে এই সমষ্টিবোৰত কিছু পৰিমাণে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলে নদন বদন শস্য উৎপাদন হ'ব পাৰে। গতিকে এই পিচপৰা অঞ্চলটোত কিছুপৰিমাণে হলেও জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে। মই এইখিনিতে উল্লেখ কৰোঁ যে এই সমষ্টিৰে অকল ভেলেঙ্গী নদীত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলেই মোৰ সমষ্টিৰ গোটেই বৰপেটা মানুহ মহকুমাটোৱে খাব পৰাকৈ খাদ্য সৰবৰাহ কৰিও বাহিৰলৈ খাদ্য পঠিওৱা ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। ইয়াৰ কাৰণে অন্ততঃ ২ লাখ টকা আমাৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিয়া কৰি দিলে মই আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলোহেঁতেন। বৰ্তমানে যি বাজেট প্ৰস্তুত হ'ল সেইটোতো হলেই অৱশ্যে নিৰ্বাচন কেতিয়া হ'ল সেইটো জনা নাযায়। কাৰণ সেইটো কেন্দ্ৰীয় কথা সম্ভৱতঃ অহা সাধাৰণ নিৰ্বাচন ১৯৭৭ চনৰ আবশ্যনীতে হোৱা কথা। যদি সেয়ে হয় তেন্তে এইটোৱেই আমাৰ শেষ বাজেট অধিবেশন হ'ব। ইয়াৰ পিছত যিখন চাপ্লিমেন্টৰী বাজেট আহিব তাতো কিমান টকা হ'ব। গতিকে এই বাজেটতে আমাৰ প্ৰবীন, অভিজ্ঞ আৰু সুদক্ষ জলসিঞ্চন মন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ জিলাখনত আঞ্চলিক বৈষম্যত অকল জলসিঞ্চনৰ জৰিয়তেই দূৰ কৰিবলৈ বিচাৰিছে। এইখিনিতে মোৰ এটা কথা মনত পৰিছে 'ক' শ্ৰেণীৰ কিতাপত 'বুবুৰ সোনৰ ৰাজহাঁহ, কণী পৰা হাঁহ'ৰ গল্প এটা আছে। বুবুৰ হাঁহজনীয়ে দৈনিক একোটাৰকৈ

সোনৰ কণী দিয়ে। বুৰুয়ে একেদিনাই ধনী হওঁ বুলি পেটত থকা গোটেই-
খিনি কণী উলিয়াবলৈ ৰাজহাঁহজনী কাটি পেলালে। কিন্তু সোনৰ কণী এটাও
নাপালে। গতিকে বুৰুৰ একেদিনাই ৰজা হোৱা বাঞ্ছা পূৰ নহল। যি হওক
মই বেয়া পোৱা নাই। তেখেতে যি বাজেট দাঙি ধৰিছে ই তেখেতৰ বিজ্ঞতা,
অভিজ্ঞতা আৰু প্ৰবীনতাৰ চানেকী মাথোন। অহা সাধাৰণ নিৰ্বাচনত তেখেতে
নিৰ্বাচিত হৈ তেখেতৰ পদ কিমানলৈ উন্নীত হয় সেইটো নাজানো। হয়তো
মই নাহিবও পাৰোঁ, আহিবও পাৰোঁ। তথাপি মই তেখেতক শ্ৰদ্ধা ভক্তি
কৰোঁ। মই বিশেষ কৰিলৈ খোজা নাই। আমাৰ বিৰোধী পক্ষই অনা কৰ্ত্তন
প্ৰস্তাৱটোৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত মই এই ছম্বাৰ কৈয়ে মই তাৰ বিৰোধিতা কৰিছোঁ।
মই ইয়াকে কওঁ যে কিঞ্চিৎ হলেও বঞ্চিত যেন নকৰে। এইখিনিকে নিবেদন
কৰি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰি সামৰণি মাৰিলোঁ।

*শ্ৰীআবু হুচেইন মীৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আজি জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত
যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেই মূল বাজেট সমৰ্থন কৰি লগতে বিৰোধী পক্ষই
দিয়া কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো বিৰোধিতা কৰি মই ছটামান পৰামৰ্শ দিবলৈ আগবঢ়াইছোঁ।
এই বাজেটৰ মূল উদ্দেশ্য হিচাপে চৰকাৰে লোৱা আঁচনি মতে আমাৰ অসমত
কৃষি বিষয়ক যিখিনি অনুবিধা আছে তাক পূৰণ কৰি অসমৰ কৃষক সকলক
খাদ্য দ্ৰব্য উৎপাদন কৰিবলৈ এটা প্ৰেৰণা যোগোৱাৰ প্ৰৱণ ইচ্ছা এটা চৰ-
কাৰে প্ৰকাশ কৰিছে। যিহেতু অসমত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাটো বৈজ্ঞানিক
উপায়েৰে উন্নত কৰাটো বিশেষ দৰ্কাৰ এই কথা কাৰো অবিদিত নহয়। এই
কথা অসমৰ বাহিৰতো জনাজায় যে আমাৰ অসমত মাত্ৰ দুটা উপত্যকা আছে
যেনে—ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা আৰু সুৰমা উপত্যকা। পাহাৰীয়া অঞ্চলটো নাইকীয়া
হল। বৰ্ত্তমানলৈকে অসমৰ প্ৰায় বিলাক অঞ্চলেই বানপানী বিধ্বস্ত অঞ্চল
গতিকে বানপানীৰ হাতসাৰিব পৰাকৈ আজি বৰিশষা আদিৰ উৎপাদনৰ ব্যৱস্থা
কৰা হৈছে। এই বানপানী হোৱা অঞ্চল বিলাক বাদ দিলে অসমত খেতিৰ
উপযোগী উৰ্বৰা অঞ্চল নাথাকিব বুলি কলেও অতুক্তি কৰা নহয়। আৰু
অসমত যিবিলাক কৃষক আছে আৰু যি সকল কৃষি বিদ্যাত নিপুন সেইসকল
প্ৰধানত ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰ চৰ অঞ্চলতে বাস কৰে।

গতিকে যদি এইবিলাক বাদ দি পৰিকল্পনা হয়, তেন্তে আমি কম আধুনিক পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্যই সফল নহব। সম পৰ্যায়ত যাতে পৰিকল্পনাবিলাক হয় সেইটো চৰকাৰে চাব লাগে। তেওঁলোকে হয়তো ভাবিছে বান পীড়িত এলেকাৰোৰ পানীত ডুব যাব, স্থায়ী ইৰিগেচন ব্যৱস্থা তাত নহব বুলি সন্দেহ কৰিছে আৰু সেই কাৰণেই তাত কোনো বন্দৰস্ত কৰা নাই। মই এইটো কব খুজিছো যে চৰ এলেকাৰোৰত বৰি শস্য—ঘেহ আদি বৰ ভাল হয় আৰু সেইবোৰত কোনো সাৰ আদিৰ প্ৰয়োজন নহয়। ৰাজস্থানত যেনেকৈ মকভূমিৰ ১৥ শ ফুট তলৰ পৰা পানী আনি তাত বৰি শস্য কৰিছে তেনেকৈ আমাৰ ইয়াতো পানীৰ ব্যৱস্থা কৰি চৰ এলেকাৰোৰত বৰি শস্য কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ ঘিৰোৰ মানুহে ঘেহ শস্য কৰে তেওঁলোকক যদি পানীৰ যোগান আনি দিব নোৱাৰো তেন্তে বহুত সংখ্যক মানুহক বাদ দিয়া হব। গতিকে পৰিকল্পনা কৰিলেই নহয়, তাক কাৰ্য্যকৰীও কৰিব লাগে। চাপানীয়াৰ পৰিকল্পনাৰ কাৰণে চিন্তা কৰাটো ভাল হৈছে কিন্তু পৰিকল্পনাৰ কলৱৰ দেখিহে আমি ভয় খাইছো। এই বিভাগলৈ যিখিনি টকা আছে সেইখিনি খৰচ নোহোৱাকৈ ব্যৰ্থ যায়। সেই কাৰণে মই কওঁ চৰকাৰে যেন পৰিকল্পনাৰ পৰিবৰকে বঢ়াই নাথাকি টকা খিনি কামত খটুৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে। সেই কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জড়িয়তে বিভাগীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যাতে এই বিভাগত অকল ইনভেষ্টিগেচনতে নাথাকি কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰে। আৰু যাতে ছুপাৰ ফ্লাদ নহয় তাৰ বাবে আগতে লক্ষ্য ৰাখে।

আমাৰ প্ৰিয় প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমতী ইন্দিৰা গান্ধীয়ে যি সময়ত কুৰি দফীয়া আঁচনি হাতত লৈছে সেই সময়ত যদি এই কথাটো বাদ দি থকা যায় তেন্তে এইটো বৰ দুখৰ কথা হব। এনে সময়ত আঞ্চলিক বৈষম্য ৰখাটো ঠিক কথা নহয়। এই বিষয়টোও মই কুৰি দফীয়া আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কৰিবলৈ চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। নহলে আমাৰ মানুহ অসন্তুষ্ট হব আৰু উৎপাদনতো ব্যাঘাট জন্মিব। অকল এৰজেগাত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলেই নহব, সকলোতে সমভাবে কৰিব লাগে। আঞ্চলিক বৈষম্য দূৰ কৰিবৰ কাৰণে দৃষ্টি ৰাখিবলৈ মই অনুৰোধ কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্রীমতী প্রণীতা তালুকদাৰ : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ ওপৰত যিটো দাবী মঞ্জুৰী প্ৰস্তাৱ কৰা হৈছে সেই প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মই দুআবাবমান কৰ খুজিছো।

আমাৰ ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক উন্নয়ন কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিছে আৰু এই কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে আমি বিশেষভাবে অৱলম্বন কৰিব লগা হৈছে জলসিঞ্চনৰ ওপৰত। কাৰণ আমি দেখিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ শতকৰা আশী ভাগ মানুহ গাওঁত বাস কৰে আৰু এই শতকৰা ৮০ জনেই খেতিয়ক খেতিৰ ওপৰতে তেওঁলোকে জীৱন নিৰ্বাহ কৰি আছে। এই ক্ষেত্ৰত শতকৰা ৮০ জন মানুহৰ কাৰণে আমি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব আৰু কৃষি উন্নয়ন প্ৰধান ভাবে কৰিব লাগিব। আমি সুখী হৈছো যে আমাৰ চৰকাৰে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজক আগবঢ়াই নিবৰ কাৰণে আৰু সা-সুবিধা দিবৰ কাৰণে যথেষ্ট ভাবে ব্যৱস্থা কৰিছে। আমি সুখী হৈছো যে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে জলসিঞ্চনৰ ওপৰতে আটাইতকৈ গুৰুত্ব দিছে। এই কাৰণেই জলসিঞ্চনৰ এটা সুকীয়া বিভাগ সৃষ্টি কৰিছে। আমাৰ ৰাজ্যখনত পানীৰ যোগান ধৰিবৰ কাৰণে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আৰু বহুত প্ৰকল্প আঁচনি কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। এই জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাৰ ভিতৰত আছে উত্তোলন জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা, বৈদ্যুতিক জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা আৰু খোৱতী জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা। তাৰোপৰি নলী নাদ, পাৰাৰ পাম্প আদি ব্যৱস্থা বিলাকো আছে। এই ব্যৱস্থা বিলাক আমাৰ চৰকাৰে কৰি আছে আৰু নানান ভাবে তাৰ প্ৰচাৰ চলাইছে। কিন্তু এইটো কথাও কব লাগিব যে যিভাবে এই কামবিলাক হব লাগিছিল সেইভাবে হোৱা নাই। চৰকাৰে যি উত্তোলন জলসিঞ্চন আঁচনি হাতত লৈছে তাৰ পৰা আমাৰ খেতিয়ক ৰাইজ উপকৃত হব পৰা নাই। এইটোৰ দ্বাৰা যাতে আমাৰ ৰাইজ উপকৃত হয় তাৰ প্ৰতি দৃষ্টি ৰখাটো অতি প্ৰয়োজনীয় কথা। অকল আঁচনি কৰিলেই নহয়, এইবোৰৰ দ্বাৰা যাতে আমাৰ ৰাইজ পোনপতীয়াকৈ উপকৃত হব পাৰে সেইটোহে আচল কথা। মোৰ নিজ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই কওঁ যে মোৰ সমষ্টিৰ পাগলাদিয়া আৰু সৰভোগত ইৰিগেচন ডিভিজন আছে আৰু তাৰ অধীনত কেইবাটাও জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হৈছে। সৰভোগত লিফট

ইবিগেচন স্কীম লোৱা হৈছে, সেই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ভৱিষ্যত পৰা যথেষ্ট ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজি দুবছৰ ধৰি উন্মোচিত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থাবে কাম কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। আৰু কাৰ্য্য কৰিও হোৱা নাই। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হৈছে আমাৰ বাইজে মাটি দিব খোজা নাই, ইয়াৰ কাৰণ হ'ল যি মাটি লোৱা হয় তাৰ কাৰণে ক্ষতিপূৰণ নাপায়। গতিকে আপোনাৰ জৰিয়তে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যে আমাৰ যিবিলাক প্ৰকল্প বা জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হয় সেইবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত যিবিলাক গৰীব বাইজে মাটি আৰু আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয় আৰু ঠিক সময়মতে যাতে ক্ষতিপূৰণ বাইজে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। ইয়াৰ বাহিৰেও আৰু কেইটামান আঁচনি হৈছে তাৰ ভিতৰত কুংকাং আঁচনিয়ৈ প্ৰায় চাৰি পাচ বছৰ হ'ল যদিও সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। এই আঁচনি সম্পূৰ্ণ হলে বহু সংখ্যক বাইজৰ আৰু গাওঁৰ উন্নতি হব। গতিকে আমি হাতত লোৱা প্ৰকল্প বিলাক যাতে সোনকালে সম্পূৰ্ণ হয় সেই বাবে আশা কৰি মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। ইয়াৰ উপৰিও চৰকাৰী বিষয়া বিলাকক আপোনাৰ জৰিয়তে অনুৰোধ কৰো যাতে তেখেতসকলে অলপ যত্ন কৰি আৰু জৰুৰী বুলি ভাবি এই প্ৰকল্প বিলাক সম্পূৰ্ণ কৰাত সহায় কৰে। অৱশ্যে তেখেত সকলৰ পৰা যিখিনি সহায় পাইছো তাক অস্বীকাৰ কৰিব নোৱাৰি। এইখিনিতে মই আৰু এটা কথা কওঁ মোৰ সমষ্টিতে খাণ্ডাবাবী অঞ্চলত এটা ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হৈছিল এই আঁচনি সম্পূৰ্ণ হলে ১৪ খন গাওঁ উপকৃত হব। বহু টকা খৰচ কৰি সেই প্লুইচ গেট দিয়া হ'ল কিন্তু আজিলৈ এটোপা পানীও পোৱা নহ'ল। তাৰ পিচত দুবছৰ আগতে পাগলাদিয়াত যি জলসিঞ্চন প্ৰকল্প ব্যৱস্থা লৈছে সেই আঁচনিও ভালদৰে শেষ কৰি বাইজৰ উপকাৰ কৰে তাৰ কাৰণে মই অনুৰোধ কৰি বিবোধী পক্ষৰ দাবীৰ সম্পৰ্কত যিটো কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আহিছে সেই প্ৰস্তাৱৰ বিবোধিতা কৰি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : The Hon'ble Minister is to reply.

Md. Umaruddin (Minister Irrigation) : Sir, am I to reply all the Grants or Grant No. 70 ?

Mr. Speaker : All the grants may be mentioned.

Mr. Umaruddin (Minister) : I do appreciate the criticisms some of which are really constructive, which have been offered by the Hon'ble Members who have participated in the discussion.

Now I shall, proceed with the main strategy or the policy of the Govt so far as irrigation schemes are concerned. I should like to give specific reply to some of the criticisms which have been levelled by Shri Soneswar Bora.

He drew attention to some of the specific schemes. These are Phalangani Irrigation Scheme, Chapanala Irrigation Scheme, Amsoi Irrigation Scheme, Khankani Irrigation Scheme. He said they are in a bad shape and that were not implemented properly. Then he said that some steps should be taken to re-model them to make them serviceable.

So far as Phalangani Scheme is concerned, Sir, this is an old scheme which are taken up in the Third Five Year Plan. It is true that there were certain defects in the head works. The defects have been removed and the scheme is in order now and is giving necessary service. The command area of the scheme is 1,000 hectares.

Next is the Chapanala Irrigation Scheme. This is an old scheme which were taken up during the Second Five Year Plan period. It is based on a small stream and the discharge is very low, particularly during the dry months. As a result it cannot give water throughout the season. Attempts are being made by providing Rs. 5 lakhs in this year's budget also improve the scheme.

Amsoi Irrigation Scheme is an old scheme taken up during the Third Five year Plan. Here also some defects have been noticed and steps have been taken to re-model the scheme and some money has been provided for in this year's budget.

Khankhani Irrigation Scheme was taken up during the Third Five Year Plan. Some defects were noticed which were perhaps due to improper investigation and some sort of deficiency in the head-work as a result of which the canal system came up against a hump. Now efforts have been made to get over this difficulty by providing for Rs. 11 lakhs. This has been provided for in this year's budget. In this connection I want to submit, Sir, when we took over these schemes during the First, Second and Third Five Year Plan Periods, our main stress was for flow irrigation for one crop, i.e. Kharif. We did not have sufficient number of engineers, expert enough to draw up plans after thorough investigation and they had to depend on whatever know-how was available. Now that we have discovered the defects steps are under way to remove the defects in all those schemes. There is a number of other such Schemes and our effort is now to make all the schemes perennial to provide water during the dry months also by adopting corrective measures.

Mr. Bora has suggested that effort should be made to make operative all these old schemes. I have taken cognizance of this particular problem and steps have already been taken to remodel the schemes subject to the availability of resources.

Mr. Bora has made a suggestion that when we take up an Irrigation scheme we must take into account the Soil condition, cropping pattern, etc. These things are taken care of and we have practically made the method of investigation a little more efficient and comprehensive in the sense that we have now got more experts and more expertise and experience. The condition of soil, soil structure requirement of water for a particular type of soil and other peculiarities which we have observed have been brought to the notice of the Central Water Commission of the Govt. of India on the advice given by the Agriculture Deptt. In addition, we have Geologists who in course of investigation determine the soil type. There are clay soil,

alluvial soil, porous soil and hard soil which crack up during dry period and need more water. All these things are taken into account in preparing the project report. My friend has made another suggestion about the Doyang and Dhansiri Projects. These two schemes have been taken up and they are being properly looked after and I am sure they will be executed properly.

He has made another important suggestion, and asked why we are not utilising the vast water resources of the river Brahmaputra. Sir, we have already taken that into account. Now, if the Hon'ble Member visits the integrated Koliabor and Kolong basin Irrigation scheme, then he will find that this is the first scheme of its kind which is based on the river Brahmaputra at Hatimara hill. There we have put on barges powerful pumps to lift water and we expect to cover an area of 83 thousand acres. The scheme is under implementation and head-works are under construction. This is a long-drawn programme pending for want of materials for the last 3 yrs. Now, we are actively pursuing the implementation of the scheme. Then, sir, the canal system is also under execution and I hope this scheme will be completed in due time and we will be able to give service to the people of the areas.

Hon'ble Member Shri Abul Hussain Mir has raised a point that some areas should get more attention, particularly the flood affected areas and that the flood-affected areas should have more irrigation facilities. Sir, this we are thinking on these lines and, in those areas where there is no available surface water, we will certainly provide tubewells for which investigation is going on and we have got the complete report of underground water resources from the Central Ground Water Board and wherever it is possible, the scheme will be executed.

Shri Jalaluddin Ahmed : Sir, a point of clarification.

মঃ জালালুদ্দিন আহমেদ : অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে কৈছে যে পানীঘোরা আদি বিপোর্ট পোৱাৰ পিচতহে স্কীম লোৱা হব। কিন্তু ১৯৭৪ চনতে যিবিলাক স্কীম লোৱা হল তাৰ স্পষ্ট পৰিণতি নোহোৱাৰ কাৰণ কি?

Shri Md. Umaruddin (Minister) : Sir, that is not the point. I was talking about the flood-prone areas. The flood-prone areas pose different problems, in those areas we do not have sufficient surface water or any natural reservoir of water for purpose of irrigation. Therefore, in those areas we are to depend entirely on ground water resource and there is a separate policy for that. we have got a scheme for shallow filterpoint tubewells for private parties where the finance is provided by banks. Sir, this is supposed to be financed from the institutional sources. So far as other schemes are concerned, they are at different stages of implementation.

Now, about the points raised by Mr. Bora that we are using water of the Brahmaputra at a particular point and at other places. But we cannot use the water of Brahmaputra everywhere. That is not possible. Now, sir, we are to find out that particular location which must be on firm and stable bank and not liable to erosion.

No more disturbance please. Another point is that river banks are liable to erosion and the water flow is not stable or permanent. Therefore, it is not possible to base the lift irrigation project there. I want to point out all these difficulties which we are now facing. Then, he has raised another point about the bamboo-shallow-filterpoint tubewells. Sir we have had experience from 1968, if I remember aright, that Agro-Industries Development Corporation started sinking tubewells for farmers on their own application on certain subsidised rates. These pipes were charged at a rate of 50% of the cost, sinking was free of cost and for the pumping machines subsidies were given at the rate of 33 $\frac{1}{3}$ %.

But even then we find that many people did not come forward and many defaulted in paying their dues as a result this particular scheme had to be discontinued.

Now, Sir, some years back the Bihar Government, may be some-body in Bihar-introduced this bamboo-filterpoint tubewell which are very much less expensive than the galvanised pipe filterpoint tubewells. Normally G. I. pipe tubewells cost Rs. 5,000/- to Rs. 7,000/-. Then a pumping machine costs about another Rs. 5,000/- and the total comes to Rs. 10,000/- or so for a command area of 30 bighas. It is very difficult for our farmers to bear such a high cost of galvanised filterpoint tubewells usually. After all they are to pay. As against this, the bamboo-filterpoint tubewell costs Rs. 1,000/- or so in installation only.

Therefore, sir, when Bihar Govt. has found that the bamboo filterpoint tubewell system is working well, though its durability has been estimated at 5 years, we have made some experiments here also as the cost is much less than in the case of the galvanised pipe tubewells. With this cheap method of irrigation the farmers can grow more crops and thereby better their economic position and then with their improved economic position they can go in for permanent tubewells with galvanised pipes later on. That is the position, sir.

Another point was raised by Mr. Kabir Chandra Roy Pradhani. Sir, we are fully conscious about the fact that we must have multiple pattern of cropping. Though in certain parts of the State we grow more than one crop, particularly in the districts of Goalpara, Kamrup, Darrang and Cachar, but in Upper Assam area only one crop is generally grown. Now, comes the question of facilities. Normally, we depend upon rain water except dry season crops like ahu and jute which do not require much water as sali crop does.

Now, sir, we are taking up some of the schemes most of which were already in existence but seasonal in nature to make perennial. We are also trying to introduce multiple system of cropping and we are basing these double cropping schemes within the existing command areas. Sir, all these schemes were there. Now, we are trying to do is that the water should be made available and used throughout the year. That is the strategy which we have adopted and we have also provided money for this purpose. Now, sir, in the Fourth Plan, not a single new scheme was taken in the Dhubri Subdivision but something has been done in the Dhubri Subdivision recently and also in the South Bank and the total provision will not be more than 40 to 50 lakhs of rupees. But in one district, alone i. e. in Kamrup, particularly in Barpeta subdivision medium and minor irrigation schmes costing more than Rs. 3 crores has been provided for. I don't know why Mr. Jalaluddin mentioned about Dhubri subdivision. Sir, we must look to the need of the entire rural population and try to remove the backlog of irrigation facilities in an objective manner and it cannot be distributed Constituency-wise. Our main emphasis is now on irrigation, we are trying to see that water is made available throughout the State. So far as the flow irrigation is concerned which are generally found in the particular region i. e. in the northern belt of the State such as Kamrup, Nowgong, Goalpara and Darrang. There we have flow irrigation schemes. Therefore, I tell you sir, that partiality has been done to some districts is not correct and it is not wise to make such aspersion, and if my friend should have a sense of justice, he would have seen that Dhubri has been long neglected in this negard and I have only given it a little attention which it amply deserves and therefore he should not grudge on it. Similarly attention has been given to North Lakhimpur. We have set up a separate Division and also a circle is there to look after the need of this

area. Therefore sir, I would like to say that we are facing a big problem and we are trying to remove the regional disparity that is there. The irrigation schemes at the first instance require proper investigation to prepare scheme on sound lines for augmenting the irrigation facilities in the State as a whole. The economic disability and underdevelopment of some regions is one of the reasons. Therefore, sir, I tell my hon'ble friend that there is no question of any favouratism and before passing such remarks he should try to understand the situation, try to study the papers on the subject. Now, sir, my friend Shri Giasuddin Ahmed has also raised some points regarding detailed investigation of schemes, regarding availability of water at source, topographical condition of the command area, existing and proposed cropping pattern, duration of execution and cost etc.

Now Sir, a suggestion has been made regarding the distribution of irrigation water through the underground pipes, which is really a sophisticated system. But it is very expensive and I don't think our people will prefer it. I have personally seen it in the I.C.A.R. In some areas, particularly where they grow commercial crops, vegetables and fruits etc. I mean horticulture, they distribute the water through the uaderground pipes. The water is pumped to a overhead tank from where the water is distributed through the underground pipes and the water comes out through some valves or outlet points. He has made another point and that is about the statistics of irrigation facilities which are at present collected sub-division-wise and that with increase in the area irrigated, this collection of irrigation statistics should be considered on Gaon Panchayat level. Sir, at the first instance what we are doing now is that we have made a survey of the potentials distributed so far throughout the State Sub-division-wise, because that has been taken into account in determining the basis so far as distribution of future irrigation potential is concerned. I would like to say in

this connection that we have collected the statistics sub-division-wise and the irrigation potentials so far created that is upto the end of the year 1974-75, of the cultivable area and amount spent on this, we find that there is a lot of regional disparity. The regional disparity is there and this is reflected by the fact that in some sub-division potential already created is about 58%, in some subdivisions it is to 2 3%.

We have taken due note of this disparity and we are trying to remove this regional imbalance. Sir, Shri Jalaluddin Ahmed has criticised that all money has been taken to Dhubri and Goalpara, Sir, the share of Dhubri sub-division is one of the lowest in this regard i.e. only 4% and in this respect Barpeta is much better off than Dhubri. I will show the figures. Sir, what has happened is that during the Fourth Plan in the Kokrajhar Sub-division which is predominantly a tribal area and where without irrigation cultivation is not possible, certain projects were taken up. These were taken up before I came into office. Therefore in the matter of gestatum period for provision of irrigation and the types of irrigation for different areas as suggested by Shri Shyamsuddin Ahmed are already under consideration. My friend Shri Giasuddin Ahmed has raised a point about the cost-benefit ratio. We have already taken into account this particular aspect. Mr. Giasnddin Ahmed seems to be labouring under the impression that we have overlooked this aspect, not only in irrigation but in industry, agriculture and other projects, cost benefit ratio has to be worked out. Sir, the cost benefit cannot be on a uniform basis in all kinds of projects. Similarly, Sir, in respect of the irrigation projects there are two stages, the first stage is the investigation which is easy in some places but in some places it is very difficult and involves more cost. Therefore it is very difficult to say at what particlnar cost how much area can be covered before preparation of project reports. Sir, it cannot be regulated on the basis of a standard norm of cost. Some have

some special difficulties, more capital investment has got to be made. And of course a norm is maintained so far as the establishment and maintenance cost is concerned as against the total cost of the irrigation project. In regard to survey, investigation and planning of irrigation projects the cost of establishment is related not to the cost of scheme but on the nature and volume of work involved and every attempt is made to keep it at the minimum level. But it is very difficult in irrigation projects to adhere to such a uniform ratio. Therefore it is very difficult to fix any norm as regards the cost of establishment and the area irrigated in general. Then again even then we are having a norm of expenditure in Sub-divisions, divisions and circles so far as maintenance is concerned based on a certain staffing pattern. We normally provide for a staffing pattern and the financial complications are checked by the Finance Department. Actual need arises when we again approach for more staff having regard to the special nature of project and the nature and volume of work involved in the project. Therefore, Sir always the question of cost benefit ratio is borne in mind.

Now Mr. Lakshmi Kanta Saikia has made some very valuable suggestions which I have taken note of and I can assure my friend that the organisation which we have set up incurring a higher expenditure will certainly fulfill our objectives and will be helpful to the people in providing much better irrigation facilities. He raised another question of irrigation charge. Sir, at present the principle of levy of irrigation charge is provided for in the Assam Drainage and Embankment Act in which there are certain provisions to the effect that the schemes should be productive i. e. there should be incremental benefit from use of irrigation water. This involve a fiscal policy.

Now, all the funds that we are spending for irrigation schemes are on loan from the Govt. of India and these are supposed to be

invested on productive schemes only and certain principles are to be laid down as to how to realise some levy from the beneficiaries from the potential created. There are two component. One is betterment levy, i. e. capital cost to be realised, if not fully, atleast half or whatever it might be, because the money has been provided by the Govt. of India and it has to be repaid to the Govt. of India. It is a long term loan to be repaid within 20 or 25 years time. The beneficiaries whose land falls in the command area is liable to pay the betterment levy. But we have not imposed this as yet. And for this the Planning Commission has taken a very serious view. When I attended a conference in New Delhi last year, the Planning Commission pointed out that ours is the only State that did not realise any betterment levy or water rate and I was in a very embarrassing situation. But I had to face it and had to keep quiet. There is demand from all quarters for more water. But more water means more money. But where from will the money come? It is a very difficult task because the capital cost of an irrigation project comes to about Rs. 300/- per bigha, if not more and than for command area development it is calculated at about Rs. 500/- per bigha. Who is going to pay this 500/- rupees? And then again this loan bears interest. How than it is possible to supply irrigation water unless steps are taken to realise betterment levy. So all the questions are now under examination and these are being studied. But in the first instance Govt. of India will have to be convinced that not only we will provide irrigation facilities but also realise money from those people who are deriving benefit from such facilities. I appreciate that this particular point should be taken care of. But where the people are living in economically backward region only in that case it will be considered at a lower rate as it is done in the case of all such projects. Apart from betterment levy water rate is charged to meet the cost of maintenance including establishment.

Now my friend Mr. Pitsingh Knowar was very sceptical that we have done nothing for the Morigaon Sub-division and he suggested supplying of large number of buckets so that people can lift water from the nearby river and irrigate the field. He was, ofcourse, very humourous. But he is not here now. I would like to say for his information that we have already spent a considerable amount of money in Morigaon Sub-division. There is a Irrigation Sub-division, namely, Mayong Irrigation Mechanical Sub-division with headquarters at Roha within Morigaon civil Sub-division. Further, steps have been taken for the creation of a new Irrigation Investigation Sub-division with headquarters at Morigaon from next April.

Several Electric lift irrigation Schemes not less than 80 or so fitted with 20 H.P. pumps based on the Kallong river were taken up in Mayang Block of Morigaon Subdivision from 1966-67 and are in operation now some of them I have myself visited. The first Electric Lift Irrigation Scheme in Assam was taken up in Morigaon Sub-division. The work on the Morigaon Lift irrigation scheme taken up at an estimated cost of Rs. 10.16 lakhs in the year 1974-75 is in progress and the Bangthaigaon Lift Irrigation Scheme was taken up in 1973-74 at a cost of Rs. 6.16 lakhs is in operation and irrigating an area of approximately 700 hectares. The irrigation potential created in Morigaon Sub-division is 5,500 hectares up to the end of the 4th plan and an additional potential of 1000 hectares was created in 1974-75. The anticipated achievement during 1975-76 is 720 hectares. I have found that the people of Morigaon have been making very good use of the irrigation facilities by growing high yielding varieties of paddy and I am very happy to see that they have done so. Therefore, the area irrigated in Morigaon Sub-division is much higher compared to other districts of the State. So my friend Mr. Knowar should take all these into consideration and that there will be

no need for buckets to be supplied to Morigaon Sub-division as suggested by him.

So far as Mr. Sudarsan Das is concerned, he made some general suggestions for boro cultivation in Sonbeel, Ratabil and Anai Haor. Sir, in my last visit to Silchar I found that these projects are of a dual nature. They involve the Flood Control as well as irrigation Programmes. He suggested that the irrigation facilities for these beels should be so provided that when flood comes crops are not damaged. I have told him that this matter would be investigated and if it falls within the purview of the irrigation Dept. it will be given due consideration.

Now lastly sir, so far as this demand is concerned I come to the points raised by Mr. Jalaluddin Ahmed. In the name of opposing the cut motion, he supported the cut motion. He criticised the department and therefore, I want to tell him that his constituency alone is not my concern and actually he gave left handed compliments to the Irrigation Minister. Last year before I visited his area, Dr. Das, Minister, Health draw my attention to the necessity of connecting the lift irrigation schemes based on Bhe-lengi river near Mandia by electric lines. Then I took special steps to get all these points connected by electricity, and during the 1st Parliamentary bye-election I saw that water was being supplied to the wheat fields near by I myself saw a couple of diesel pumps supplying water to wheat fields in my presence : Mr. Jalaluddin may not have seen it, I saw it, I checked it.

(Interruptions)

He has not seen it ; I have seen it and not only that Dr. Das will admit it. Then I encouraged the people to use water and assured them that charge would be nominal because irrigation was started rather late. That water was helpful, the people themselves

told me ; wherever water was available the stand of crop was better and as far as I know they got better yield. My friend must have kept his eyes closed while travelling from his house at Bagbor to Mandia and failed to observe what the situation was. Then, Sir, when I again visited Barpeta in the month of last October then I enquired what happened to the irrigation projects ; were they working ? At that time I went there with a view to enquire about the progress of a survey about the ensuing rabi programme because there was the need at as certain the area against the target fixed; Barpeta has got vast potentialities for rabi crop and the farmers grow a lot of wheat in various parts of the subdivision particularly in the riverine areas. Since irrigation is essential to improve crop yield, so I enquired about the pumps. I was told that the pumps had been withdrawn because the irrigatin charges had not been paid by the users. The engineers told me that the people who used the water had not paid their dues with the result the supply of water had to be stopped. So, Sir, I held a meeting, a public meeting at Mandia itself, called all the people and explained to them, Please pay your dues so that we can re-commission the pumps. Now my friend Mr. Jalaluddin says in course of his criticism that bolts and nuts had been taken away from the pumps. It is not that. It is due to the defaults on the parts of the farmers themselves this has happened. Ofcourse I am going to look into the question again to see that they pay their dues and take advantage of the irrigation water available to them. Therefore, my friend's duty as a public representative is to see that the irrigation potential created is utilised by the farmers ; that they pay their dues so that we may go ahead with more irrigation projects. But without doing that he is finding fault with the Govt., forgetting his own duty which rests on him as a representative of the people,

(Interruptions)

He has made certain unfounded allegations. Sir, this happened not only in Barpeta alone, similar things happened elsewhere also and I had to go there-my friend the Health Minister is not here. In Kamalpur area I saw on the Puthimari river 20 lift irrigation schemes when I visited last year where Mr. Choudhury held a Mela under the Fertiliser Corporation of India or something like that. There also I emphasised the need of paying irrigation dues. The Deptt. was putting pucca irrigation channels but the people were not using the water that was made available. Therefore, Sir, this has happened in his area. The people would not use water or pay the irrigation charges. As a result all the 20 motors were withdrawn. Then again we held a meeting very recently at Kamalpur and the people agreed to pay irrigation charges and take advantage of the water available. Now irrigation involves two-fold responsibilities ; one on the part of the Govt. and the other on the part of the people. So far as the people are concerned I hope that there will be that leadership, helpful co-operative leadership which would go and tell the people to fulfil their obligation in terms of paying water rates. Unless we infuse in them a sense of responsibility of their obligation to the Govt. for the benefit they have got, Sir, it will be impossible to go ahead. I appeal to the hon'ble members to extend their co-operation in this regard. With these few words I would request Mr. Bora to withdraw the cut motions. Thank you, Sir.

শ্রীজালালুদ্দিন আহমেদ : মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে খুবুৰী মহকুমাত মাত্ৰ শতকৰা ৪ ভাগ জলসিঞ্চন আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু তাৰ তুলনাত বৰপেটা মহকুমাত বহুত বেছি বা বৰ্ধেষ্ঠ লোৱা হৈছে। তেখেতে কব খোজে নেকি যে বৰপেটা মহকুমাৰ গোটেইবিলাকে লংপেণ্ট পিন্ধে আৰু বাকী বিলাকে হাফ পেণ্ট পিন্ধে। কিন্তু তুলনাক্ৰমে বৰপেটাৰ মানুহৰ পিন্ধিবলৈ কাপোৰেই নাই। তেখেতে উত্তৰত এটা কথা কৈছে যে বেংকৰ পৰা এই টকা দিবৰ কাৰণে বন্দোবস্ত কৰি থকা হৈছে কিন্তু বেলেগে বেলেগে মহকুমাত আঁচনি লোৱাই হৈছে কিন্তু আমাৰ বৰপেটাৰ ক্ষেত্ৰত বেংকে নোটিচ দিছে বোম্বো

চেলো ফিণ্টাৰ আদি কৰিবলৈ বেংকৰ পৰা লোন লব লাগে কিন্তু আমাৰ যিবিলাক ৰাইজ তেওঁলোক নিৰক্ষৰ, বেংকৰ কৰ্মচাৰীৰ লগত আলোচনা বিলোচনা কৰিব নোৱাৰে। এতিয়া কথাটো এনেকুৱা হৈছে যে ৪ জনৰ কাৰণে ভাত ৰান্ধি ৩ জনক খাব দি এজনক হোটেললৈ পঠিওৱাৰ নিচিনা হৈছে।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া : মই মোৰ বক্তৃতা প্ৰসঙ্গত ব্যৱহাৰিক কৰৰ কথা কৈছিলো আৰু তেখেতে চাওঁ বুলি কৈছে। লগতে মই আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো এইটো কথা চৰকাৰে জানে নে নেজানে যে উত্তোলন জল-সিঞ্চন আঁচনিত যোৱাৰ কৰ ধাৰ্য্য কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱহাৰিক কৰ খেতিয়ক সকলে চুক্তিপত্ৰত চহী কৰিছিল আৰু যি সকলে কৰা নাছিল আগতীয়াকৈ আহুখেতি কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাতে চুক্তিপত্ৰত চহী নোহোৱা কাৰণে কলাইগাও উত্তোলক জলসিঞ্চনৰ দ্বাৰা ৰাইজ উপকৃত হ'ব পৰা নাই। গতিকে এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে চাব নে?

Shri Md. Umarudding (Minister) : Sir, so far as the point raised by my friend Shri Jalaluddin is concerned that installation of shallow filter point tubewells is based on bank loans, that is the general policy everywhere except in a few cases where we are going to make some experiment on pilot project basis in flood prone areas to evolve the tunning of cropping, the pattern of cropping and the rest of it. Except for it the policy is the same all over. Now, so far as my friend Shri Saikia is concerned that last year for the Sali crop as a beginning I took an administrative steps, it is not a legal step, though the Govt. was capable or competent to impose a levy by law even last year, but I thought "let us make a beginning, let us train the people in the fulfilment of their responsibility," So only a nominal charge of 10 Kg per bigha was imposed which costs about Rs. 7. 50 P; it is not a betterment levy or water rate we have imposed under the law; that would be much higher. It is a beginning to bring about a sense of consciousness among the people that since they are using irrigation water which has been made available to them at a heavy cost

to the Govt., They have to fulfil their share of the responsibility in the matter irrigation charge. That is the idea, Sir. Therefore, I hope Mr. Saikia will help me in realising this little amount of 10 Kg. for the Sali paddy because but for the water a farmer would have lost 2 maunds per bigha which would have cost here Rs. 60/- at least.

মাননীয় অধ্যক্ষ : মই এতিয়া কৰ্ত্তন প্ৰৱৰ্ত্তো উত্থাপন কৰিম “বাজেটৰ দাবীৰ ২য় খণ্ডৰ ৭৭২-৭৮৭ পৃষ্ঠাত “৩০৬-ফুড জলসিঞ্চন” শিতানৰ ৭০ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ১,৭৮,৮৮,৫০০ টকা এটাকালৈ হ্ৰাস কৰা হওক, অৰ্থাৎ সমূদায় মঞ্জুৰীৰ ১,৭৮,৮৮,৫০০ টকা এটাকাকৈ হ্ৰাস কৰা হওক।

(The cut motion was lost)

Now, I put the main motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 1,78,88,600 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payments during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head “306 Minor irrigation.”

(The Grant No. 70 is passed)

Now, Grant No. 83.

Md Umaruddin (Minister Agri) : I request Mr. Bora to withdraw the cut-motion.

মিঃ স্পীকাৰ : প্ৰমোদ গগৈ, তুলাল খাউণ্ড, কেহো হাজৰিকা নাই, গতিকে ইয়াৰ পিচবটোলৈ যাওঁ।

মিঃ স্পীকাৰ : আপুনি উইড্ৰ কৰিব নে কি?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : উইড্ৰ কৰিবলৈ মোক অনুৰোধ কৰা নাই।

মিঃ স্পীকাৰ : আপুনি কব নে কি?

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : নকওঁ।

মিঃ স্পীকাৰ : ৮৩ নং দাবীটো ২৯ লাখ ৮৪ হাজাৰ ৬০০ টকা, ২৯,৮৪,৬০০ টকা এটকালৈ হ্ৰাস কৰা হওক।

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : মিনিষ্টাৰে মুভ কৰাহি নাই।

মিঃ স্পীকাৰ : কৰিছে, একেলগে কৰিছে।

Mr. Speaker : Cut motion is lost. Now, I put the main motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 29,84,600 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head "333-Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects (I) Irrigation."

(The Grant is passed)

Now, I put the cut motion on Grant No. 98.

...The cut-motion is lost.

Now, I put the main motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam a sum of Rs. 5,52,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head "306-Capital Outlay on Irrigation, Soil Conservation and Area Development (I)."

(The Grant is passed)

Grant No. 99 : There is no cut motion. I put the main motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam, a sum of Rs. 75,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charge which will come in course of payment during the year ending the 31st March 1977 for the administration of the head "306-Capital Outlay on Irrigation, Soil Conservation and Area Development (II).

(The Grant Passed)

Mr. Speaker : There is no cut-motion on Grant No. 106. I put the main motion. The motion is that on the recommendation of the Governor of Assam a sum of Rs. 5,09,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head "513-Capital Outlay in Irrigation, Navigation, Drainage and Flood Control Projects (I)."

(The grant is Passed)

Shri Md. Umaruddin (Minister) : Sir I beg to move Grant Nos. 26, 66, 69, 72 and 97.

Mr. Speaker : Cut-motion on Grant No. 69.

*শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই বাজেট দাবীৰ ৬৯ নং দাবীৰ ওপৰত কৰ্ত্তনৰ প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছো। বাজেট দাবীৰ দ্বিতীয় খণ্ড ৬৮৯ ব ৭৭৮ পৃষ্ঠাত "৩০৫ কৃষি" শিতানত ৬৯ নং মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা দাবীৰ ৬,৪৩,৯৯,৬০০ টকা এটকালৈ হ্ৰাস কৰা হওক। অৰ্থাত সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ৬ কোটি ৪৩ লাখ ৯৯,৬০০ টকা এটকালৈ হ্ৰাস কৰা হওক।

Mr. Speaker : Cut motion moved.

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা : অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি সম্পৰ্কে মই ভাবো যিখিনি কথা আলোচনা কৰা হৈছে এই দাবীতো বাজ্যখনৰ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ উন্নতি সাধন কৰাত সফল হোৱাত সন্তোষৰ চাঁ পৰিছে। তদুপৰি এই বিভাগটোৰ দোষ-ত্রুটি সম্পৰ্কে সমালোচনা কৰিব লগীয়াও হয়। মই অৱশ্যে বিৰোধী দলৰ সদস্য হিচাবে স্পষ্ট ভাবে এই কথা কৈছো যে চৰকাৰী পক্ষই সাপ হৈ খোটে আৰু বেজ হৈ জাবে। বিধান সভাত প্ৰস্তাৱ এটা কৰা বা উঠাই লোৱাটো বৰ আত্মকলীয়া কথা হয়। বিৰোধী পক্ষই আলোচনা বা সমালোচনা কৰে আৰু চৰকাৰী পক্ষই নামত সমৰ্থন কৰা দেখুৱাই, আচলতে

★Speech not corrected

কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰাত আমাক বহু সময়ত সহায় কৰে। গতিকে দাবী এটা যেতিয়া সমৰ্থন কৰা যায় আৰু দাবীটোৰ ভিতৰত যিখিনি বিষয় বস্তু অনা হয় সেইখিনিৰ প্ৰতি সমৰ্থন দি গলেও আচলতে প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰাই হয়। অৱশ্যে তাত কিছু কথা সংযোগ বা বিয়োগ কৰা হয় যদিও শেষত প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থিত হয়গৈ। পাৰ্লামেণ্টৰী প্ৰচিদিউৰ ফালৰ পৰা এই কথাখিনি মই কৈছো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বঢ়াবলৈ হলে ইয়াৰ যি মূল মাটিৰ লগত সাৰ আৰু ইয়াৰ লগত গাওঁৰ সমাজৰ কথা আলোচনা কৰিবলগীয়া হয়। সদনত মই এটা কথাৰ বিক্ষোভ প্ৰকাশ কৰিছো যে কৃষক মানুহখিনিক দেশৰ আন আন শ্ৰেণীৰ মানুহৰ দৰে সন্মানিত কৰা নহয়। কৃষকৰ প্ৰতি এই অৱহেলাৰ কাৰণে আজি আমাৰ ভালেমান মানুহেই দেশৰ কৃষি এৰি চাকৰি বাকৰি বা অন্যান্য ব্যৱসায় বাণিজ্যলৈ ধাউতি কৰে। তাৰ ফলত সমাজৰ যিখিনি ডেকা লোকে খেতি কৰিব লাগিছিল খেতিৰ প্ৰতি তেওঁলোকৰ মন গা নুঠে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি উন্নত স্তৰলৈ আনিবলৈ হলে দেশৰ কোনো কৃষক লোকক যাতে অহেলা আৰু অবজ্ঞা নকৰে তাৰ এটা আবহাৱা সৃষ্টি কৰিব পাৰিব লাগিব। এই অৱহেলাৰ বিৰুদ্ধে যিখিনি ব্যৱস্থা লব লাগে সেই ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ আৰু সমাজ উভয়ে উভয়ে কৰ্ত্তব্য বুলি মই ভাবো।

মিঃ স্পীকাৰ : আপোনাক আৰু সময় লাগিব হবলা? আপুনি পিচত কৰ।

মধ্যাহ্ন ভোজনৰ বাবে সদন ২-৩০ মিনিটলৈ স্থগিত থাকে।

(মধ্যাহ্ন ভোজনৰ পিচত)

*শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি আৰু কৃষকৰ এই সমস্যাটো আগলৈ সমাধান কৰিব নোৱাৰিলে দেশৰ মূল সমস্যা বিলাক সমাধান হ'ব নোৱাৰে। এই কাৰণে কৃষি বিভাগৰ আৰু কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত থকা আসোয়াহ বিলাক দূৰ কৰিব লাগিব। তদুপৰি এই বিভাগটোত থকা দূৰ-নীতি বিলাক দূৰ কৰিব লাগিব। তেতিয়াহলে এই বিভাগটো নিকা হ'ব আৰু কৃষিৰ উন্নতি হ'ব আৰু কৃষিৰ উন্নতি বাঢ়িব। যোৱা কিছুদিনৰ আগতে

এই বিধান সভাত আলোচনা হৈছিল যে বানপানীৰ সময়ত শিৱসাগৰ আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাত কীটনাশক ঔষধ চটিয়াওঁটে প্ৰায় ৪৮ লাখ টকা খৰচ হৈছিল আৰু তাৰে সবহ ভাগ অপব্যয় হ'ল। বানপানীৰ সময়ত কঠিৱাৰ বোৱাৰ সময়ত বহুতো ঔষধ চটিওয়া হৈছিল। সেই বিষয় আমি বিধান সভাত বহুতো আলোচনা কৰিছো। তথাপি সেই বিষয়টোৰ ওপৰত যথার্থ উত্তৰ পোৱা নাই। এই বিভাগটোৱে এই ধৰণেৰে ৪৮ লাখ টকা পৰ্য্যন্ত ঔষধ চটিওয়া বিষয়টোত কেনেকৈ এনে দুৰ্নীতি হবলৈ পালে সেই বিষয়ে জনসাধাৰণৰ মাজত এক আতংক আৰু সাংঘৰ্ষৰ সৃষ্টি হৈছে। গতিকে মই এই বিষয়টো উত্থাপন কৰিছো। অসমত অসমীয়া মানুহৰ আৰু অসমৰ খেতিৰ ওপৰত এটা বদনাম আছে। কিতৰা বা সৰু হলেই হ'ল অসমীয়া আৰু শকত বা ডাঙৰ হলেই বিলাটি, মই জাহাজী কলৰ উদহৰণটো দি কৈছো যে কলটো সৰু হলে অসমীয়া আৰু ডাঙৰ হলে বিলাটি বুলি কয়। সেইদৰে অমিতা সৰু হলেই অসমীয়া আৰু ডাঙৰ হলেই বিলাটি হয়। গতিকে এই আখ্যা বিলাকে অসমৰ খেতি আৰু খেতিয়কৰ ওপৰত বদনাম আনিছে। আৰু অসম চৰকাৰে এই বদনাম দূৰ কৰিব পাৰিব লাগিব। অসমৰ বস্তু কিতৰা হলে তাৰ যে গুণ আছে এই বিলাক কথা চেষ্টা কৰি প্ৰচাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে ভাল হব। অসমৰ জাহাজী কল যিবিলাক উৎপাদন হয় পৰিমাণত সৰু হলেও শকত নিপোটল জাহাজী কলৰ যিমান গুণ তাতকৈ অধিক গুণ এই কলত থাকে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কিছুদিনৰ আগতে অসম চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কৃষি বৃদ্ধিৰ কাৰণে চেষ্টা কৰাৰ কথা কৈছে। গাৱে ভূৱে আৰু পঞ্চায়ত আদিত পথাৰ পৰিচালনা কমিটি গঠন হৈছে। এই কমিটি সময় মতে কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে বহুতো বিভাগীয় কৰ্মচাৰীৰ চাচপেনচন আৰু বৰ্খাস্ত আদিৰ শাস্তিমূলক ব্যৱস্থাও হৈছিল। পথাৰ পৰিচালনা কমিটিৰ বাহিৰেও নতুন নতুন কমিটি গঠন কৰি কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি হব বুলি ভাবিলে কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি নহব বুলি মই ভাবো। বৰ্তমান সময়ত আৰু এটা নতুন কৃষি সেৱা সমিতি গঠন হৈছে। এই আলোচনা প্ৰসঙ্গত মই এই কথা উল্লেখ কৰিব খুজিছো যে এই কমিটি বিলাকত পথাৰ পৰিচালনা কমিটিয়েই হওক বা কৃষি সেৱা কমিটিয়েই হওক ইয়াত ৰাজনীতি

কৰা মানুহ সোমাইছে আৰু টাইচুট পৰা কৰ্মচাৰী আছে। যাৰ ওপৰত এই কমিটি বিলাকৰ দায়িত্ব ভাৰ অৰ্পন কৰা হৈছে। তেওঁলোকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰিলে পথাৰ পৰিচালনাৰ দৰেই অকৃতকাৰ্য্য হোৱাটো নিশ্চিত। যিবিলাক মানুহে নাঙল ধৰিব নেজানে আৰু নাঙল ধৰিলে জাত যায় বুলি ভাবে তেনেকুৱা মানুহ লৈ গঠন কৰা পথাৰ পৰিচালনা কমিটি বা কৃষি সেৱা কমিটিৰ পৰামৰ্শ খেতিয়ক সকলে মানি লবলৈ টান পায়।

সেই কাৰণে যদি কৃষকৰ কাৰণে কিবা কমিটি কৰিবলগীয়া হয় তেনেহলে কমিটি বিলাকত পৰিশ্ৰম কৰিব পৰা খেতিয়ক লব লাগিব। তেতিয়াহলে খেতিয়ক সকল উপকৃত হব। ইয়াৰ বাহিৰেও খেতিয়ক সকলক আৱশ্যকীয় খা-খোৰাক, শিক্ষা-দিক্ষা দি কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় বা কৃষি কলেজ গঠন কৰি যাতে খেতিয়ক সকলক শিক্ষা দিব পৰা হয় তাৰ বাবে চেষ্টা কৰিব লাগে। আজি বিশ্ববিদ্যালয়ত কৃষি গৱেষণাগাৰ আছে। এই গৱেষণাগাৰ বিলাকত কৃষি বিষয়ে ভালদৰে গৱেষণা কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। কাছাৰ, গোৱালপাৰা, কামৰূপ আদি জিলাত, নানা ধৰণৰ কৃষি সমস্যা আছে। এই ঠাই বিলাকত পানী আৰু সাৰ প্ৰয়োগ কৰি কৃষি উৎপাদন যাতে কৰিব পাৰি তাৰ চেষ্টা কৰিব লাগে। গতিকে এই গৱেষণাগাৰ বিলাক একে ঠাইতে নাৰাখি বিভিন্ন কৃষি অঞ্চলত এই গৱেষণাগাৰ থাকিব লাগে। কাৰণে এইটো কথা মই নিজে খেতিয়ক হিচাবে ভালদৰে বুজি পাওঁ।

মই এতিয়া আলু আদি কিছুমান খেতিৰ বিষয় কম। আলু, বিলাহী আদি খেতিত ব্লাইড বেমাৰ হয়। এই বেমাৰৰ ঔষধ ওলাইছে যদিও কাম নকৰে। আমাৰ ইয়াত আঘোণ মাহত বৰষুণ নহৈ পুহ মাহত ডাঙৰ বৰষুণ হয়। গতিকে ঠাণ্ডা সহ্য কৰিব নোৱাৰি আলু আদি খেতিত ব্লাইড বেমাৰ হয়। আমাৰ গৱেষক সকলে এই বেমাৰ নিৰ্মূল কৰিবৰ কাৰণে নানা বৰষুণ ঔষধ উলিয়াইছে কিন্তু এই ঔষধে কোনো কাম কৰা নাই। গতিকে আমি আঘোণ মাহ হোৱাৰ আগতেই বতৰৰ কথা ভাবিব লাগিব। পুহ মাহত কিমান জাব পৰিব, পানী হব নে নহয়, ব্লাইড বেমাৰ নিবাৰণ কৰাৰ লগে লগে আমি এইবোৰ কথা চিন্তা কৰিব লাগিব। আজি ৰেডিঅ, নানা পুস্তিকা আদিত কৃষি বিষয়ত নানা ধৰণৰ আলোচনা, প্ৰৱন্ধ আদি পঢ়িবলৈ পোৱা যায়।

কিন্তু বেডিঅৰ দ্বাৰা সেই অঞ্চল বিলাক পোহৰাই তুলিব নোৱাৰে। গতিকে খেতি কৰিবলৈ হলে প্ৰকৃত শিক্ষা দিব লাগিব আৰু কি ঠাইত কেনে ধৰণৰ মাটিত খেতিয়কে কেনে ধৰণৰ খেতি কৰিব আৰু তাত কিমান পৰিমাণে সাৰ দিব লাগিব, কোন মাহত সাৰ বা পানী প্ৰয়োগ কৰিব লাগিব। এই সকলো বিলাক কামত চাবডিভিজন অফিচাৰ সকলে সহায় কৰিব পাৰে। কিন্তু সদায় আপত্তি কৰি অহা সত্ত্বেও সময় মতে মাটি পৰীক্ষা কৰা নহয় ফলত খেতিয়ক সকলে নিজে অন্যান্য ব্যৱস্থা লবলৈ টান পায়।

কুঁহিয়াৰ খেতিটো নানা ৰকমৰ বেমাৰ হয়। মই মোৰ নিজৰ গোলাঘাটৰ কথাকেই কৈছো তাত পানীৰ অভাৱত বহুতো কুঁহিয়াৰ খেতি ৰঙা পৰি মৰি গৈছে। গৱেষক সকলক কোৱাত তেওঁলোকে কয় যে বৰ্তমান থকা জাতৰ কুঁহিয়াৰ বিলাক খেতি কৰিবলৈ বাদ দি নতুন জাতৰ কুঁহিয়াৰৰ খেতি কৰিব লাগে। তাৰোপৰি সেই মাটি ডোখৰত তিনি বছৰ মান খেতি নকৰাকৈ পেলাই থলে নিজে সেই বেমাৰ নাইকীয়া হৈ যায়। কিন্তু সেই দুখীয়া খেতিয়ক সকলে কেনেকৈ তিনি বছৰলৈ মাটি পটিত পেলাই থয়? কাৰণ সেই খেতিয়ক সকলৰ খেতি কৰিবলৈ অন্য মাটি নাই। গতিকে কৃষি গৱেষক, পণ্ডিত আদিয়ে এই বেমাৰৰ চিকিৎসা কৰিব নোৱাৰাত খেতিয়ক ৰাইজৰ মাজত এক আতংকৰ সৃষ্টি হৈছে। এইটো সচা কথা যে আজি আমাৰ দেশত দানেই হৈছে একমাত্ৰ খেতি। যাৰ দ্বাৰা বহুত মানুহ জীয়াই আছে। যিসকলৰ মাটি আছে তেওঁলোকে প্ৰণালী বদ্ধ ভাৱে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰি ধান খেতি কৰিছে।

আমাৰ সেই অঞ্চলত কিছুমান ঠাইত শিমলু আলু হয়। যাৰ ওজন এটাই ৫/৬ কেজিলৈকে হয়। আৰু এই আলুবিলাক গুচৰ বজাৰত জনজাতীয় মানুহবিলাকে বিক্ৰি কৰে। ইয়াৰ পৰা চাণ্ড আদিও তৈয়াৰ কৰা হয়। কিন্তু এই শিমলু আলু কি ধৰণে হব পাৰে তাৰ বিষয়ে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা বিশেষ জোৰ দিয়া নাই। গোৱালপাৰা জিলাৰ বড়ো মানুহ বিলাকে এই শিমলু আলু খায়। আৰু তেওঁলোক যলৈকে যায় তাতেই এই খেতি কৰে। তেওঁলোকে নিজৰ ঠাইৰ পৰা এই আলুৰ সচ লগত লৈ যায়। কিন্তু আমাৰ ফালে আলু হয় কিন্তু আলু কম হয়। সেইকাৰণে চৰকাৰে চাব লাগে যাতে এই আলু ডাঙৰ হয় আৰু ইয়াৰ পৰা প্ৰচুৰ চাণ্ড উৎপন্ন হব পাৰে। এসময়ত অসমৰ মানুহে

নিজকে স্বাৰলক্ষী কৰি তুলিব পাৰিছিল। কিছুমান গাওঁ কোনো গাওঁ বিখ্যাত আছিল। যেনে— জাপি সজীয়া, তিববোয়াল, ফেচুয়াল, কহুৱাল, কমৰিয়াল, আদি গাওঁ স্বাৰলক্ষী হৈছিল। কিন্তু আজি স্বাধীনতাৰ ৩০ বছৰ পিচতো এই গাওঁ-বিলাকৰ কৃষক সকলৰ উন্নতিৰ একো ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰাটো বৰ পৰিতাপৰ কথা।

সচা কথা আজি খেতিৰ মাটিৰ ওপৰত হেচা পৰিছে। আৰু বাইজৰ কামৰ ওপৰত হেচা পৰিছে। আজি একেধৰণেৰে সকলো খেতি সহজে কৰিব পাৰি। আজি তামোলৰ বাকলিৰ পৰা প্ৰস্তুত কৰিছে। ১০০টা নাৰিকলৰ বাকলিৰ দাম ১০০ টকা হৈছে। যদি কৃষিৰ লগত উদ্যোগৰ সামঞ্জস্য ৰাখিলে নিশ্চয় সকলো ফালৰ পৰা উন্নতি হোৱাতো সম্ভৱপৰ হ'ব। নাৰিকলৰ বাকলিৰ পৰা বচি তৈয়াৰ কৰি হাতেৰে চতি কাৰপেট আদি তৈয়াৰ কৰিছে। কিন্তু আমাৰ অসমত সেইটো হোৱা নাই। বহুত মন্ত্ৰী আৰু আন আন বিষয়া আন আন ঠাইত ভ্ৰমণ কৰে কিন্তু কিয় ক'ব নোৱাৰো, এই গৱেষণা বিলাক অন্য প্ৰদেশত যেনেকৈ ব্যৱস্থা ল'ব পাৰিছে কিয় আমাৰ ইয়াত ল'ব পৰা নাই। নগাওঁ আৰু কামৰূপ জিলাত ইমান বেচি নাৰিকল হয় যে কেবেলা প্ৰদেশতো ইমান সংখ্যক নাৰিকল মই দেখা নাই। কিন্তু নাৰিকলৰ বাকলিৰে কেবেলা প্ৰদেশত ভালেমান উন্নতি কৰিছে কিন্তু আমাৰ প্ৰদেশত ল'ব পৰা নাই। সেই কাৰণে কৃষি বিভাগে অসমৰ উৎপাদন বঢ়াব পৰা নাই। কেতিয়াবা কেতিয়াবা কাগজত পোৱা যায় যে, কেবেলাত ইমান মৌন কেজু ৰপ্তানি কৰি ইমান বিদেশী মুদ্ৰা অৰ্জন কৰিছে। অসমৰ মিকিৰ হিলচত কাজু হয়। কাজু যে হয় সেইটো আমি জানো কাৰণ আমি কাজু কই চাইছো। মিকিৰ হিলচত কাজু হোৱা বতৰো আছে। কিন্তু কেনেকৈ ৰাখিব লাগে সেইটো চোৱা হোৱা নাই। আজি কেৱল মাত্ৰ ধান খেতিৰ ওপৰতেই বেচিকৈ হেচা দিয়া হৈছে। যদি নতুন কোনো আঁচনি চৰকাৰে দাঙি ধৰে তেতিয়া খেতিয়কক চৰকাৰৰ আৱশ্যক কিন্তু এই ধান খেতি কৰিবলৈ বা পুৰণি পদ্ধতিৰে যি খেতি কৰিব লাগে সেই খেতি কৰিবলৈ চৰকাৰৰ কোনো আৱশ্যক নাই? আজি সাতামপুৰুষীয়া যি খেতি চলি আছে সেই খেতিৰ কাৰণে চৰকাৰৰ কোনো আৱশ্যক নাই। আজি যদি অসমৰ অফিচে অফিচে থকা ফাইল বিলাক পুৰি পেলোৱা হয়, তথাপি কৃষিৰ কোনো সলনি নহ'ব।

কেৱল যে গৱেষণাৰ জৰিয়তে কৃষিৰ উন্নতি হয় তেনে নহয়, বাৰ্জনৈতিক ভাবেও আগবঢ়াই নিব পৰা যায়। এই কথা আগত ৰাখি মই মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিছো। আমাৰ চৰকাৰে এই কথাবিলাক চাব আৰু এটা কথা মিকিৰ হিলচত পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত যি দৰে দুৰ্নীতি হৈছে আৰু কুঁহিয়াৰ শাল দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে আচলতে মিকিৰ হিলচৰ মিকিৰ মানুহখিনিয়ে কুঁহিয়াৰ শাল আচলতে পোৱা নাই। সেইবিলাক দুৰ্নীতিৰ মাজেদিয়েই বিক্ৰী হৈ গল আৰু এৰাব পকা কুৱাৰ কাৰণে প্লেট দিলে যদিও আচলতে মিকিৰ পাহাৰৰ মানুহখিনিয়ে নাপালে কোনোবা অফিচাৰৰ ঘৰতহে সেইবিলাক থাকিলগৈ এই খিনি কথাৰূপে কৈ মোৰ বন্ধুসকলে এই বিষয়ত আৰু কৰ গতিকৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

*শ্ৰীমদেৱ বৰুৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় কৃষিৰ ওপৰত যিটো কৰ্মৰ প্ৰস্তাৱ সেইটো সমৰ্থন কৰি মই কেইবাৰ মান কথা মাননীয় সদস্যসকল আৰু চৰকাৰৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিব বিচাৰিছো যে আমাৰ অসমখনক কৰি সকলে বহুত দিনৰ আগতে কৈ গৈছে শস্য শ্যামলা বুলি। এইটো কথা ঠিক যে জনসাধাৰণেও অসমখনক শস্য শ্যামলা দেশ বুলি ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰতেই ধনীয়া বুলি জানে। অসমত ইমান বেছি শস্য হয় যে পৃথিৱীৰ ভিতৰতে কোনো অঞ্চলতে সিমান খেতি নহয় অসমত সকলো খেতিয়েই হয়। আমাৰ অসম জলবায়ু আৰু যিটো পৰিস্থিতি যি ধৰণৰ মাটি যিটো ভৌগলিক পৰিস্থিতি সেই পৰিস্থিতিত অসমত সকলো প্ৰকাৰৰ খেতিয়েই হয়। অসমৰ বহুত ঠাইত এনে হাবি জঙ্গলে বহুত খেতি হয়। সেই খেতি বিলাক আচলতে গতানুগতিক ভাৱে আৱহমান কালৰ পৰাই আমাৰ মানুহ বিলাকে বিস্তাৰিতভাৱে কৰি আছে। আমি যদি সেই খেতিৰ উৎপাদন বঢ়োৱাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰো নিশ্চয় সেইবিলাক শস্যৰ উৎপাদন বৃদ্ধিৰ লগে লগে আমাৰ অৰ্থনৈতিক বিকাশ সাধনো সম্ভৱপৰ হব। অন্যান্য দেশৰ মানুহবিলাক যেনেকৈ লাভবান হৈছে আমাৰ দেশত আচলতে সেইটো হোৱা নাই। বট্টিছ বিলাক আহিছিল যেতিয়া তাৰ আগতেই আমাৰ ইয়াত চাহ খেতি কৰা হৈছিল যদিও আচলতে বট্টিছ সকল আহিয়েই চাহ খেতি উন্নত কৰাৰ দিহা কৰিলে আৰু তাৰ পৰা লাভবান হোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছিল। বিজ্ঞানসন্মতভাৱে কৰা বাবেহে চাহ

খেতিৰ কাৰণে সিমানখিনি লাভবান হ'ব পাৰিছিল। আমি এতিয়া যদি আমাৰ আওপুৰণিকলীয়া ভাৱে খেতি কৰিবলৈ বৈ নাথাকি বিজ্ঞানসন্মত প্ৰণালীৰে খেতি কৰাত জোৰ দিও নিশ্চয় আমাৰ অধিক শস্য উৎপাদন হ'ব আৰু তাৰ দ্বাৰা আমাৰ দেশৰ অৰ্থ নৈতিক বিকাশ সাধন কৰিব পৰা যাব। অসমত আৰু এনে কিছুমান শস্য আছে যি বিলাকৰ উৎপাদনৰ প্ৰচুৰ সম্ভাৱনা আছে। সেই বিলাক শস্য আজি বিজ্ঞানসন্মতভাৱে কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই কাৰণেই আজি অসমৰ কৃষি আৰু কৃষকৰ উন্নতি হোৱা নাই আৰু আমাৰ কৃষক সকল এতিয়াও দুৰ্বল হৈ আছে। আচলতে আমাৰ দেশত এই খেতি হোৱাৰ সম্ভাৱনা থকা সত্ত্বেও আমি ঠিকমতে যত্ন কৰা নাই। বৰ্তমান চৰকাৰৰ নগৰ চহৰ চুব পৰা এটা কৃষি বিভাগ আছে যদিও আচলতে আমি এই বিভাগটোৰ জৰিয়তে আমাৰ উদ্দেশ্য সমূহ কাৰ্য্যত ৰূপায়িত কৰিব পৰা নাই আৰু তাৰ ফলতেই আজি আমাৰ অসম ডেফিচিট ষ্টেট হিচাবে আছে। যোৱা বছৰ বানপানী নোহোৱা কাৰণে আৰু খৰা বতৰ আদিৰ প্ৰকোপ নথকা কাৰণে বৰষুণ ঠিকমতে হোৱা কাৰণে সবভাগ খেতিয়েই বিশেষকৈ ধান খেতি আদি আৰু বৰি শস্যৰ খেতি ভাল হৈছে আৰু সেই খাৰিক শস্য ভাল হোৱা কাৰণেই বাইজ আৰু লগতে চৰকাৰেও এটা স্বতি লাভ কৰিছে। তাৰ ফলতেই ধান সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত এটা ভাল ফল পোৱা গৈছে। আৰু সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত আমি এটা ভাল ফল পাইছো যদিও ই এইটো বুজায় যে অসমত ভাল জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হৈছে। খেতিয়কে খেতিৰ উন্নত বীজ পাইছে খেতিৰ সজুলি স্বৰূপ ভাল নাঙল আদি উন্নত যোঁ হৈছে মাটি পৰীক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমূল পৰিবৰ্তন হৈছে আৰু সকলো ৰকমৰ বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে খেতি উন্নত কৰা গৈছে। খেতিৰ সকলো সা-সু-বিধা খেতিয়কে পাইছে কাৰণেই উৎপাদন যোঁ বৃদ্ধি হৈছে সেইটো নহয়। ইয়াৰ বাস্তৱ কথা হ'ল এইবাৰ বতৰ ভাল হৈছে বানপানী অহা নাই সেই কাৰণেই উৎপাদনৰ সাফল্য আমি লাভ কৰিছোঁ। কিন্তু আজিও অসমৰ খেতিয়কে সেই পুৰণি পদ্ধতিৰেই কৃষি কাৰ্য্য চলাই আছে। সেই পুৰণিকলীয়া নাঙল জুৱলি সেই একেধৰণৰ বীজ সেই বুঢ়া হালোৱা গৰু আদিকে লৈ আজিৰ খেতিয়কেও উৎপাদনৰ কাম চলাই আছে। অন্যান্য ৰাজ্যত বৰ্তমানে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে শস্য উৎপাদনৰ প্ৰগতি লাভ কৰিছে। বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি বিলাক খেতিত প্ৰয়োগ হৈছে

সেইটো কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যত হোৱা নাই। যেতিয়া স্বৰ্গীয় জৱহৰলাল নেহৰু প্ৰধান-
মন্ত্ৰী আছিল তেতিয়া প্ৰায় ১৯৫৮ কি ৫৯ চনত তেখেতে কৈছিল যে ভাৰতৰ
খেতি পথাৰত যেতিয়া কাঠৰ নাঙলৰ পৰিবৰ্তে লোহাৰ নাঙল খেতিয়ক সকলক
দিব পৰা হ'ব তেতিয়াহে কৃষি প্ৰণালীৰ উন্নত হৈছে বুলি সৰ্বসাধাৰণৰ মনত
এটা ধাৰণা জাগিব। তেখেতৰ সেই আশা এতিয়াও আশাতেই বৈ আছে
আৰু খেতি বিষয়ত পুৰণিকলীয়া ব্যৱস্থাই চলি থাকিল। অসম চৰকাৰে প্ৰতি
বছৰে কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে বাজেটৰ টকা ধৰিছে কিন্তু টকা ধৰা স্বত্বও
আজিলৈকে শতকৰা ২ ভাগো পুৰণি ব্যৱস্থা আতৰ কৰি নতুন ব্যৱস্থা
কৰিব পৰা নাই। গতিকে এই মৰ্মে আমি কি নতুন ব্যৱস্থা কৰিছো
সেই সম্পৰ্কে মই চৰকাৰৰ পৰা অলপ জানিব বিচাৰো যে এই ক্ষেত্ৰত কিমান
খিনি আঁচনি কৰি চৰকাৰে কিমান অগ্ৰগতি লাভ কৰিছে। আৰু এই আঁচ-
নিৰ জৰিয়তে খেতিয়ক সকলকে বা কিমান আগবঢ়াইছে। তাৰ যেন এটা
আভাৱ দিয়ে। আমাৰ অসমৰ মাটিত সকলো প্ৰকাৰৰ খেতি হয়। খাদ্য
শস্য, অৰ্থকৰি শস্য, বাৰহাৰি শস্য, বাৰসায়ী শস্য এই সকলো প্ৰকাৰ শস্যই
উৎপাদন হয়। মূল খাদ্য শস্যৰ ক্ষেত্ৰত যিটো মাটি আছে সেই মাটি পূৰণ
কৰিবলৈ ধানৰ লগে লগে ঘেঁহু শস্য কৰাতেই কৃষি বিভাগ আৱদ্ধ আছে।
অৰ্থাৎ চৰকাৰ আৱদ্ধ আছে। তেনে এটা আভাষকে সৰ্বসাধাৰণক চৰকাৰে
দি আহিছে আৰু তাতেই আমাৰো মন আৱদ্ধ হৈ আছে। কিন্তু অসমত
অন্যান্য শস্য উৎপাদনৰ যি আঁচনি ল'ব লাগে সি আমাৰ অসমত হোৱা নাই।
এই বিষয়ত অসম সকলোতকৈ পিচ পৰি আছে আজি যি দিলাক ৰাজ্য কৃষি
ক্ষেত্ৰত আগবাঢ়িছে সেই বিলাকে অকল ঘেঁহু আৰু ধানতে আৱদ্ধ থকা নাই।
তেওঁলোকৰ দেশত যি বিলাকৰ খেতি নহয় নানা গৱেষণাৰ জৰিয়তে সেই
বিলাকৰ খেতি কৰি ভালকৈ লাভবান হৈছে। হয়তো কোনোবা অঞ্চলত নেমু-
টেঙা নহয়, তাত তেওঁলোকে নেমুটেঙা কৰিছে। কোনো ঠাইত ধান নহলে
ধান উৎপাদন কৰাৰ কাৰণে বৈজ্ঞানিক উপায় অৱলম্বন কৰিছে। আমাৰ
দেশত কিন্তু সকলো ৰকমৰ খেতি কৰাৰ কাৰণে গভীৰ গৱেষণাৰ কোনো
প্ৰয়োজন নহলহেতেন। ইয়াৰ কৰবাত হয়তো প্ৰচুৰ পৰিমাণে কমলা চেঙা
উৎপাদন কৰিব পাৰি কোনো কোনো ঠাইত প্ৰচুৰ নেমুটেঙা হয় কৰবাত মৰা

পাট আদি অৰ্থকৰি শস্য উৎপাদন হয়। এইটো কৰিলে আমি লোকৰ পৰা একো ধৰ নকৰিলেও আমাৰ ৰাজ্যখন শৰাৰে নদন বদন কৰিব পাৰিলোহেতেন। কিন্তু আমাৰ চৰকাৰে তেনে কোনো আঁচনি লোৱা নাই। তেনে আঁচনি ললে এই বিধান সভাত আমাৰ টকা দিয়াত আপত্তি নাথাকিলেহেতেন। চৰকাৰে এই বিষয়ে ব্যাপকভাৱে চিন্তা কৰা বুলি মই অনুভৱ কৰা নাই। মই এনে এটা অঞ্চলৰ পৰা আহিছো অসমৰ যি ঠাইত প্ৰথম চেনিকলটো আবস্ত হৈছিল সেই বৰুৱামুণগাওঁত চেনি কল আবস্ত হোৱাৰ লগে লগেহে কুঁহিয়াৰৰ খেতি কৰিবলৈ আবস্ত কৰিছে। যি বিলাক ঠাই এই নাওজান, বোকা-জান, সকজান, আৰু মিকিৰ পাহাৰ জিলা আদিত জঙ্গল কাটি মানুহে কুঁহিয়াৰ খেতি আবস্ত কৰিলে আৰু সেই কুঁহিয়াৰ যোগান ধৰি চেনিকল চলালে কিন্তু আজিও মানুহে উৎপাদনৰ সীমা অতিক্ৰম কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ কাৰণ হ'ল এতিয়াও সেই উৎপাদনকাৰী সকলক বৈজ্ঞানিক উপায় অৱলম্বন কৰি কুঁহিয়াৰ উৎপাদন কৰাত কোনো প্ৰেৰণাই চৰকাৰে দিব পৰা নাই। যি ধৰণৰ কুঁহিয়াৰ খেতি কৰিলে চেনিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হয় তাৰ ভূ এতিয়াও উৎপাদনকাৰীয়ে পোৱা নাই। সেই পুৰণি পদ্ধতি সেই পুৰণি আহিলাপাতি লৈয়ে উৎপাদনৰ কাম চলাই থাকিল। ফলত আমি যিমান লাভবান হ'ব লাগিছিল সেইটো হোৱা নাই। এনেদৰে ওচৰে পাৰ্শ্বৰে যি ঠাইত সৰহ উৎপাদনৰ সম্ভাৱনা আছে তাৰ নিৰ্দেশ চৰকাৰে একো দিব পৰা নাই। উন্নত বীজ, উন্নত আহিলাপাতি, বৈজ্ঞানিক পদ্ধতি আজি অসম চৰকাৰৰ আঁচনিত থাকিল। সেই পুৰণি কলীয়া নাঙলেই থাকিল। ট্ৰেক্টৰ আঁচনিত থাকিল। কুঁহিয়াৰ তলিৰ পোক নাশক কোনো প্ৰতিষেধক বস্তুৰ প্ৰয়োগ আঁচনিত থাকিল। কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত তাৰ প্ৰয়োগ নহ'ল। গতিকে চেনী কলত যি পৰিমানে কুঁহিয়াৰৰ দৰ্কাৰ সিমান খিনিৰ যোগান ধৰিব এতিয়াও পৰা নাই। এতিয়াও প্ৰচুৰ কুঁহিয়াৰ হোৱাৰ সম্ভাৱনাৰ ঠাইত কুঁহিয়াৰৰ খেতি হোৱা নাই। বৰ্ত্তমানে অসমৰ বিভিন্ন অঞ্চলত চেনী কল হোৱাৰ দাবী হৈছে সেই বিলাকতো একে আহুকালে ঘটি থাকিব। কুঁহিয়াৰ খেতিত যদি বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰে খেতি কৰিব নোৱাৰে উন্নত ধৰণৰ কুঁহিয়াৰ খেতি কৰাত যদি খেতিয়কক যদি প্ৰেৰণা যোগাব নোৱাৰে তেতিয়াহলে আৰু বেছি চেনি কল নিৰ্মাণ কৰি কোনো লাভ নাই। যোৱা বছৰ চেনিৰ দাম লৈ মনোমালিন্যৰ সৃষ্টি হ'ল আৰু তাৰ

কাৰণে প্ৰধান মন্ত্ৰীয়ে হস্তক্ষেপ কৰিবলগীয়া হৈছিল তেতিয়া এই খেতিয়ক সকলৰ লগত আলোচনা কৰি চুক্তিত উপনীত হৈছে।

সেই চুক্তি স্বাক্ষৰিত হোৱাৰ পাছত আঁচনি লোৱা হ'ল কিন্তু তাৰ পৰা কি লাভ হ'ল আৰু তাত কৃষি বিভাগে কি বৰঙণি দিলে আৰু এই চেনি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ল সেই বিষয়ে আজিও চোৱা নহ'ল। গতিকে গতানুগতিক ভাৱে যি ধৰণে কুঁহিয়াবৰ খেতি হৈ আহিছে আৰু এই ক্ষেত্ৰত অসমত যি কেইটা চেনিকল পাতিবলৈ বিচৰা হৈছে সেই কেইটাক পুৰাব পৰাকৈ যিমান খিনি চেনিৰ আৱশ্যক হ'ব সেই অনুপাতে বহু বছৰ লাগিব। কিন্তু সেই সময় চোৱাৰ ভিতৰত যিমানখিনি কুঁহিয়াব পেৰিব পাৰিব সিমান খিনি উলিয়াই যাতে এই নতুনকৈ কৰিব খোজা চেনি কলক পুৰাব পৰাকৈ ক্ষেত্ৰ তৈয়াৰ কৰি নলও আৰু এই কুঁহিয়াব খেতিৰ কাৰণে যদি ব্যাপক ব্যৱস্থা হাতত নলও তেতিয়াহঁলে বৰ্তমান অৱস্থাত এই বকুৱা বামুণগাওঁৰ চেনিকলত যি বৰমে আমি লোকচান ভৰিবলগীয়া হৈছে আন কেইটা চেনিকলৰ ক্ষেত্ৰতো একেই অৱস্থা হ'ব। সেই কাৰণে এই আঁচনিবোৰ লৈ উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত কিবা এটা কৰিবলৈ হ'লে চৰকাৰ আৰু কৃষিৰ প্ৰশাসনৰ মাজত এটা সমন্বয় স্থাপন কৰি তাৰ অগ্ৰগতি লাভৰ ক্ষেত্ৰত কিমান খিনি খতিয়ান আছে এই খিনি লোৱাৰ কাৰণে প্ৰয়োজন বুলি মই নিবেদন কৰিছো। তাৰোপৰি আমাৰ খেতিয়ক সকলক যদি আমি নিয়মীয়াকৈ খেতিৰ সা-সজুলী ইত্যাদি যোগান ধৰিব নোৱাৰো তেতিয়াহঁলে খেতিয়কৰ খেতি ভাল ধৰণে কৰাতো সম্ভৱপৰ নহয়। জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ মাননীয় সদস্য সকলে যি মত প্ৰকাশ কৰিছে তাত মোৰ একমত। আমাৰ মাটি বিলাক বালিয়া মাটি নহয়, সাৰুৱা মাটি, খৰালি আহিলে বৰ টান হয়, গতিকে তাত কোব মাৰিবলৈ বৰ কষ্ট হয়। গতিকে এনেবিলাক কাৰণত আমাৰ খেতিয়ক সকলক আজি শক্তিশালী নাওলৰ প্ৰয়োজন হৈ পৰিছে আৰু সেইবিলাকৰ লগত আমি জলসিঞ্চনৰ কথাটো চিন্তা কৰা উচিত। খৰালি সময়ত যিবিলাক আঁচনি হয় তাত মাহ, সৰিয়হ, মৰাপাট, ইত্যাদি খেতি কৰা কাৰণে যিটো খেতিয়ক সকলৰ আহু কলীয়া অৱস্থা হয় সেইটো নিৰাময় কৰিবলৈ খেতিয়ক সকলক কিছু সকাহ দিব লাগে। তাকে কৰিবলৈ হ'লে মেকানাইজ ব্যৱস্থা হ'ব লাগিব আৰু তাৰ

জৰিয়তে শক্তিশালী নাঙলৰ প্ৰয়োজন আৰু যান্ত্ৰিক কথা-বতৰা বিলাক চাব লাগে। তাকে নকৰা কাৰণে অধিক উৎপাদনত আমাৰ খেতিয়ক সকল বিশেষ আগবাঢ়িব পৰা নাই। মাননীয় সদস্য সকলে কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰোতে কৈছিল আমাৰ বিবিলাক অন্যান্য খেতি, যেনে— ফেছ, মাহ ইত্যাদি বিশেষ জোৰ নিদিয়া কাৰণে সেই বিষয়ত আগবাঢ়িব পৰা নাই আৰু আচলতে আমাৰ বাজাখনত ধান বা চাউলৰ উৎপাদনৰ ওপৰত বেছি গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। কিন্তু ফল-মূল ইত্যাদি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত তেনেধৰণৰ জোৰ দিয়া নাই। হাৰ্টি-কালচাৰৰ যিটো চাইদ আছে সেই বিষয় আমি বেছিকৈ মনোযোগ দিলে আমি খেতিয়কৰ অৱস্থাটো পৰিপূৰ্ণ কৰিব পাৰি আৰু এই ফল মূল ইত্যাদি উৎপাদন কৰি তাক বাহিৰৰ বজাৰলৈ পঠাব পাৰিম। ১৯৫৬ চন মানতে পাঞ্জাৰৰ লাল সিং বোলা এজন বিশেষজ্ঞই কৈছিল যে অসমৰ কল আৰু মাটি টকঠাল ভাৰতবৰ্ষৰ আন ঠাইতকৈ বেছি ভাল হয়। তেনেধৰণৰ কেৱল জাভাতে হয়। কিন্তু এই খেতিৰ কাৰণে যোৱা ১৯৫৬ চনৰ পৰা ১৯৭৬ চনলৈকে এই কাল চোৱাৰ ভিতৰত এনেবোৰ খেতিৰ ওপৰত বিশেষ জোৰ দিয়া নাই। গতিকে মাটি টকঠাল, কল ইত্যাদিৰ খেতি কৰিবলৈ আমি যদি প্ৰণালীবদ্ধভাৱে আগ-বাঢ়ো আৰু ত্ৰেচ মাজি তাত এই খেতি প্ৰণালীবদ্ধভাৱে কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিলে আমি তাক বাহিৰলৈ পঠোৱাৰ লগতে উপাৰ্জনৰ পথো বৃদ্ধি কৰিব পাৰিম। তাৰ পিচত আজি সাৰৰ প্ৰয়োগৰ ক্ষেত্ৰত কওঁ যে আমাৰ শতকৰা ৯০ ভাগ খেতিয়কেই এই সাৰ ভালকৈ প্ৰয়োগ কৰিব পৰা নাই মাত্ৰ ১০ ভাগহে পাৰিছে। সাৰৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি বৈজ্ঞানিক দিশ আছে সেইটো ভালকৈ উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে এই সাৰ প্ৰয়োগ কৰাত অনুবিধা হৈছে। তাৰোপৰি বজাৰত ইয়াৰ যি মূল্য সেই মূল্য খেতিয়কে দিব নোৱাৰাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ এই সাৰ ব্যৱহাৰত বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে। কিয়নো তেওঁ-লোকে খেতিকৰা খেতিখিনি পৰিয়ালটোক নুকুলায়। গতিকে এই দুখীয়া খেতিয়ক সকলক সাৰ প্ৰয়োগ কৰিবৰ কাৰণে যি পৰিমাণৰ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে সেই অনুযায়ী তাক কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগিব সেই বিষয়ে শিক্ষা দিয়াটো উচিত। গতিকে মই অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছোঁ যাতে চৰকাৰে বিশেষকৈ কৃষি বিভাগে এটা ইনটেনচিভ প্ৰোগ্ৰাম লৈ খেতিয়ক সকলৰ মাজত এই বিষয়ে উদগনি আৰু কৃষি বিষয়ক কিছুমান শিক্ষা দান দিবৰ কাৰণে মহাইল ট্ৰেইনিংৰ

ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। কিয়নো আজি বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় খেতিয়ক সকলক সাৰব যোগান ধৰিলেও তেওঁলোকে ইয়াৰ ব্যৱহাৰ আৰু উপকাৰিতাৰ বিষয়ে সম্যক জ্ঞান নথকাৰ কাৰণে সেই সাৰ সহজে প্ৰয়োগ কৰাৰ কাৰণে আগবাঢ়ি নাহে আৰু সাৰৰ প্ৰয়োগ কৰিবলৈ ইচ্ছা নকৰে সেই কাৰণে এনেবিলাক মবাইল ট্ৰেইনিংৰ জৰীয়তে তেওঁলোকক সাৰৰ প্ৰয়োগ ইত্যাদিৰ বিষয়ে শিক্ষা দান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ছবছৰ আগতে এই বিধান সভাতে এগ্ৰিকালচাৰ প্ৰডিচিং মাৰ্কেট বিল এখন উত্থাপন কৰিছিল আৰু সেই বিলত বৰ্তমান আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে আগভাগ লৈছিল আৰু আমি এতিয়ালৈকে জানিব পৰা মতে মাত্ৰ চাৰিখন মৰাপাটৰ বজাবহে চৰকাৰে নিয়মিত কৰিবলৈ লৈছে। অসমৰ বহুতো তেনে বজাৰ আছে তাৰ ভিতৰত তিনি বছৰত মাত্ৰ চাৰিখন বজাবহে চৰকাৰে নিয়ন্ত্ৰিত কৰিবলৈ লৈছে গতিকে আটাইবোৰ বজাৰ নিয়মিত কৰিবলৈ বহুত বছৰ লাগিব বুলি অনুমান হয়। তাৰ বাহিৰেও অসমত বহুত ফচল আৰু শস্য উৎপন্ন হয় সেই বিলাকো বজাৰ বিলাকত প্ৰচুৰ পৰিমাণে বিক্ৰী হয় কিন্তু আটাইবিলাক বজাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ চৰকাৰৰ হাতত নথকা কাৰণে আচলতে যিসকল খেতিয়কে এই ফচল বিলাক উৎপাদন কৰে সেই সকলে তেওঁলোকে উৎপাদন কৰা ফচলৰ উচিত মূল্য নাপায়। আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা দুখীয়া খেতিয়ক সকল বঞ্চিত হৈ আছে। ইয়াৰ উপৰিও আদা, হালধি, জালুক, পান-তামোল আদি আমাৰ অসমৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকলে উৎপাদন কৰে আৰু সেই বিলাক বজাৰত প্ৰচুৰ পৰিমাণে বিক্ৰী হয় কিন্তু বজাৰৰ নিয়ন্ত্ৰণ চৰকাৰৰ হাত নথকাৰ কাৰণে আচলতে দুখীয়া খেতিয়ক সকলে উচিত মূল্য পোৱাৰ সুবিধা হোৱা নাই। বজাৰৰ গ্ৰাহক সকলেও উচিত মূল্য সেই উৎপাদনকাৰী খেতিয়ক সকলক দিয়া নাই। গতিকে মই আশা কৰো বজাৰৰ নিয়মিতকৰণৰ যোগেদি আমাৰ খেতিয়কৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰিব আৰু ইয়াৰ জৰিয়তে আমাৰ দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰাৰ লগে লগে আমাৰ অৰ্থ-নৈতিক দিশটোও উন্নত কৰিব। কিয়নো আমাৰ কৃষি হবলৈ হলে খেতিয়কৰ অৱস্থা ভাল হব লাগিব আৰু খেতিয়কৰ অৱস্থা ভাল হলে আমাৰ অসমৰ অৰ্থ নৈতিক অৱস্থা ভাল হব আৰু তেতিয়া আমাৰ

অসমৰ বাজকোষ ভাল হব গতিকে এই ক্ষেত্ৰত খেতিয়কৰ কাৰণে খেতিৰ কাৰণে কেইকোটিমান টকা খৰচ কৰিলেই গাড়ী যোৰা ৰাখিলেই আৰু ব্যাপক ভাৱে আঁচনি হাতত ললেই কৃষকৰ সমস্যা সমাধান হব নোৱাৰে তেনেকুৱা কৰিলে মই ভাবো আমাৰ চৰকাৰে কিবা এটা কৰি আছে বুলি কব পাৰিম কিন্তু সেই দিশত একো ফল পোৱা নাই আৰু সেই কাৰণেই কৰ্তন প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰাৰ সময়ত এই বিলাক কথাৰ অৱতাৰণা কৰিবলৈ বাধ্য হৈছো।

ডঃ কোষেশ্বৰ বৰা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ শিতানত যিটো কৰ্তন প্ৰস্তাৱ দাঙি ধৰিছে সেই কৰ্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি কবলৈ আগবাঢ়িছো। আমাৰ অসমখন এখন কৃষি প্ৰধান দেশ। ইয়াৰ সবহখিনি মানুহেই খেতিয়ক আৰু খেতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল। খেতি কৰিয়েই জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰে। সেই কাৰণে আমি খেতিৰ ওপৰত বেচিকৈ জোৰ দিয়া উচিত কিন্তু আমি দেখাত চৰকাৰে যি ধৰণে খেতিৰ ওপৰত জোৰ দিছে যেনে ধৰণে খেতিয়কৰ ওপৰত গুৰুত্ব আৰোপ কৰিব লাগিছিল ঠিক সেই ধৰণেৰে গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হোৱা নাই। অৱশ্যে বাজেটত বা টকাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে এই সংক্ৰান্তত বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে যোৱা ত্ৰিশ বছৰ ধৰি। বিশেষকৈ যোৱা পাচ বছৰৰ ভিতৰত বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে বিশেষকৈ পানী যোগানৰ কাৰণে আৰু কৃষিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে বহুত আঁচনি লোৱা হৈছে আৰু সেই আঁচনিসমূহত বহুতো টকা খৰচ কৰা হৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই আগতে কৈছিল যে যোৱাবাৰ বানপানী আৰু কীটনাষক ঔষধৰ নামত বহুত টকা খৰচ কৰা হৈছে আৰু সেই টকা অপব্যয় কৰা হৈছে। ঠিক তেনেকৈ যদিও কৃষি আঁচনিত বহুত টকা খৰচ কৰিছে কিন্তু আচলতে খেতিয়কক সেই ভাৱে উপকৃত কৰিব পৰা নাই। আজি আমি দেখিছো যে খেতিৰ মাটি কমি আহিছে কিন্তু কথা হ'ল কম মাটিত কেনেকৈ খেতি কৰি চলিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে আঁচনি লোৱা হৈছে। সেই অনুযায়ী বৰিশস্য আঁচনিকে ধৰি বহুত ধৰণৰ আঁচনি খেতিয়কৰ মাজত প্ৰচলন কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। অৱশ্যে দুই এটা স্তৰফল পোৱাও হৈছে। বিশেষকৈ বৰিশস্যৰ ক্ষেত্ৰত। বিশেষকৈ দেখু খেতি আগতে অসমত ইমান ব্যাপক ভাৱে কৰা হোৱা নাছিল। আমাৰ ধাৰণা আছিল যে কেৱল বিহাৰ আদিৰ দৰে ওখ ঠাইতহে দেখু খেতি হয়

কিন্তু অভাৱেই আৱিষ্কাৰৰ মূল হল আৰু আমাৰ ইয়াতো যেহুখেতিৰ প্ৰচলন কৰা হল কিন্তু ফল ভালেই পোৱা হৈছে আৰু ইয়াৰ ফলত যোৱা তিনি বছৰত বহুত খেতিয়ক উপকৃত হৈছে। কিন্তু আচলতে যিমানখিনি টকা খৰচ কৰা হৈছে সেই ভাৱে খেতিয়কসকল উপকৃত হোৱা নাই। যেহু'বীজ আদি বিতৰণ কৰাৰ সময়ত আগৰ যিবিলাক পঞ্চায়ত আছিল তাত বহুত খেলিমেলি গৈছিল। সেইবোৰ এতিয়াও শেষ হোৱাই নাই। এইবোৰ জৰুৰীকালীন অৱস্থা প্ৰবৰ্তন হৈ থকা সময়ত সেইবিলাক ভালকৈ চোৱা হ'ব বুলি আশা কৰিলোঁ কিয়নো সেই সময়ত যিসকল চৰকাৰী কৰ্মচাৰীয়ে বীজ আদি বিতৰণ কৰিছিল সেই সকলে কমকৈ বীজ দি কাগজত বেছিকৈ লিখি ৰাখি খেতিয়ক সকলক নানা ধৰণে জুলুম কৰিছিল। উদাহৰণ স্বৰূপে কোনোবা খেতিয়কক এক কুইণ্টল ঘেহু দি কাগজত তিনি কুইণ্টল লিখি ৰাখিছে আৰু বিতৰণ কৰা কৰ্মচাৰীয়ে দুই কুইণ্টল নিজে আত্মসাত কৰিছে। ইতিমধ্যে বোধকৰো চৰকাৰে সেই-বিলাকৰ সন্তুদ লবলৈ অনুসন্ধান কৰি আছে। বিশেষকৈ বিশ্বনাথ অঞ্চলত কৰ্মচাৰী সকলে টিনৰ দ্বাৰা জুখি দিছিল এটা কেৰাচিনৰ টিনত তেৰ কেজি নে কিবা হয় সেই হিচাবে এক টিনৰ ঠাইত চাৰি পাচ টিন ধৰি সেই দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ ওপৰত অত্যাচাৰ কৰা হৈছিল। ইয়াৰ ফলত খেতিয়ক সকল উপকৃত নহৈ বেছি জুলুমতহে পৰা দেখা গৈছে। সেই ধৰণে জলসিঞ্চনলৰ নামত কোনো কোনো ঠাইত কিছুমান নলা খাণ্ডিছে ই এণ্ড-ডি বিভাগৰ জৰিয়তে আৰু সেই নলাৰ দ্বাৰা পানী যোগান ধৰিবলৈ সক্ষম নোহোৱা মাটিৰ মালিক সকলৰ পৰাও কৰ লোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছে ফলত খেতিয়কসকল জুলুমত পৰিছে। এনেকুৱা উদাহৰণ বহুত আছে বিশেষকৈ দৰং জিলাত। সেই কাৰণে এই-বিলাক আঁচনিৰ জৰিয়তে দুখীয়া খেতিয়ক উপকৃত হ'ব পৰা নাই। বৰিশস্যৰ আঁচনিতো এনেধৰণৰ কিছুমান উদাহৰণ আছে।

এটা অন্তৰিখা হৈছে সহ সংখ্যক খেতিয়কক চৰকাৰে সহায় কৰিম বুলি আশ্বাস দিছে বা দি আছে কিন্তু মুৰকত এই দুখীয়া খেতিয়ক সকলে এই আঁচনি বিলাকৰ পৰা বঞ্চিত হয় আৰু সকলোবোৰ সুবিধা আদায় কৰে ধনী খেতিয়ক সকলে। আমাৰ কোনোধৰণৰ বেংকৰ দ্বাৰেই দুখীয়া খেতিয়কে নাপায়। যোৱা বছৰ আমি নিজৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা দেখিছোঁ। কাৰণ বেছিভাগ খেতিয়কৰে

মাটি একচনা আৰু তৌজি খাজনা দিয়া কিন্তু সেই মাটি বন্ধকত দিলে বেংকে ধাৰ নিদিয়ৈ। ফলত যিখিনি চৰকাৰী সাহায্য বাইজে তাক গ্ৰহণ কৰিব পৰা নাই। কিন্তু ধনী খেতিয়ক বিলাকে বেছি বুধিয়কও আৰু লগা পৰিমাণে তেওঁলোকে বেংক বন্ধক দিব পাৰে গতিকে সহজে তেওঁলোকে সকলো সুবিধা আদায় কৰিব পাৰে। ফলত অধিক টকা পইচা খৰছ কৰা স্বত্বেও প্ৰকৃত দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ যি হাড়ক মাটি কৰি তেজক পানী কৰি আচলতে খেতি কৰে তেওঁলোকক সহায় কৰিব পৰা নাই, ফলত দুখীয়া খেতিয়ক সকল দিনক দিনে অৱনতিৰ ফালে যোৱা দেখা গৈছে। আজি দুখীয়া খেতিয়কৰ কাৰণে কুবিদফীয়া আঁচনি কৰা হৈছে। কিন্তু আজিও মহাজনসকলে খেতিয়ক সকলক শোষণ কৰিয়ে আছে। দুখীয়া নজনা খেতিয়কৰ টকাৰ অভাব হলে আগৰ নিচিনা মহাজনৰ ওচৰ চাপে আৰু বুদ্ধিবাদী কৰি তেওঁলোকৰ মাটি বেছা দলীন কৰি তাৰ পাচত পকা দলীন কৰিম বুলি বুদ্ধি কৰি ঘৰৰ পৰা মাটি আনি সমুদায় মাটিৰ বেজিষ্ট্ৰেচন কৰা আমি দেখিছো। জৰুৰী অৱস্থাৰ সময়তো সেই প্ৰমাণ আমাৰ হাতত আছে। সিদিনা অলপতে নবেম্বৰ মাহত এজন দুখীয়া মানুহৰ ৭ বিঘা মাটি আছিল সেই গোটেই ৭ বিঘা মাটি ধনী মহাজন এজনৰ ওচৰত বন্ধক আছিল। এতিয়া জৰুৰী অৱস্থা পৰাত দলীন বদলাও বুলি অফিছলৈ মাটি আনি গোটেই মাটিখিনি খহাই বেজিষ্ট্ৰী কৰি লৈছে এই প্ৰমাণো আমাৰ হাতত আছে। খেতিয়ক সকলৰ বাবে আমি বহুত চেষ্টা কৰিব পাৰো কিন্তু আমাৰ বিষয়া সকলে বা চৰকাৰে যদি এনেকুৱাবোৰ কথাত গুৰুত্ব নিদিও তাৰ পৰা খেতিয়ক সকল আৰু বেছি জুলুমত পৰা দেখা গৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পিচত অসমত বানপানী আদি কৰি প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগো খুব বেছি পৰিমাণৰ হৈছে। ইয়াৰ আগতে অসমত বানপানীৰ প্ৰকোপ ইমান বেছি নাছিল। সেই উদ্যোগো খেতিয়ক বাইজক বন্ধা কৰিবৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে মঠাউৰী দিয়া হৈছিল। এই মঠাউৰীবিলাকে বহুতৰ নানাধৰণে অনিষ্টসাধন কৰিছে বহুতৰ খেতি মাটি নষ্ট কৰিছে বহুতৰ খেতিপথাৰ নষ্ট হৈছে। এই মঠাউৰীৰ দ্বাৰা কিছু উপকৃত হৈছে আৰু কিছুমানৰ অনিষ্টও কৰিছে। ই এণ্ড দি বিভাগে যিবিলাক বান্ধ বা নলী আগতে দিছিল সেইবিলাকৰ দ্বাৰা বাইজৰ উপকাৰ নোহোৱা নহয়। গতিকে মই ভাবো কৃষি বিভাগ জলসিঞ্চন বিভাগ আৰু ফ্লাড কন্ট্ৰোল বিভাগে বহি ক'ত মঠাউৰীৰ

দৰ্কাৰ ক'ত নাই, ক'ত নলাৰ দৰ্কাৰ আছে চইচিতি লৈহে কৰিব লাগে। নহলে এনেয়ে যথেষ্টে আঁচনি লৈ যে অমুকত ইমান টকা আহিছে গতিকে দৰ্কাৰ নহলেও তাত এটা মঠাউৰী অমুকত ইমান টকা আছে গতিকে দৰ্কাৰ নহলেও তাত নলা খাণ্ডি এনেয়ে পইছাৰ অপচয় কৰাৰ দৰ্কাৰ নাই। আজি বিষয়া সকল ভাবি চিন্তি এইবিলাক কাম নকৰাৰ ফলতে খেতিয়ক সকল আৰু বেছি বিপদত পৰিছে। আজি আমি নিজে দেখিছো কাৰোবাৰ হয়তো এটা নলীনাৰ দৰ্কাৰ নাই কিন্তু যিহেতু তেওঁৰ মাটিৰ কাষেদি গৈছে গতিকে তেওঁও কৰ দিব লাগে। ফলত আমাৰ খেতিয়কৰ আৰু বেছি জ্বলুমহে হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত খেতিয়কৰ অৰ্থনৈতিক দিশৰ আন এটি দিশ হ'ল খেতিয়কৰ কাৰণে এখন চৰকাৰী বজাৰ। আমি দেখিছো যেতিয়া আমাৰ খেতিয়ক সকলৰ খেতি উঠে তেতিয়া বাইজৰ খেতিৰ বস্তৰ দাম কমি যায় অথচ খেতিয়ক বাইজে কিনি খাবলগীয়া বস্ত্ৰ সেইবিলাকৰ দাম সদায়ে বেছি। কিন্তু খেতিয়কে নিজ হাতে উৎপাদিত বস্ত্ৰ বিলাকৰ দাম বজাৰত কম হোৱাৰ ফলত তেওঁলোকৰ হাড় ভাগি গৈছে। ফলত খেতিয়কৰ অৰ্থনৈতিক উন্নতি কেতিয়াও হব নোৱাৰে। যোৱা কেইবছৰত আমি দেখিছো আমাৰ প্ৰত্যেকজন খেতিয়কৰে অৱস্থা দিনক দিনে বেয়াৰ ফালে ঢাল লৈছে। সেই কাৰণে আমি খেতিয়ক সকলক যি ধৰণে সহায় কৰিব লাগিছিল সেইধৰণে আঁচনিবিলাকত সহায় কৰিব পৰা নাই আৰু খেতিয়কসকলেও সহায় লব পৰা নাই। আমাৰ খেতিয়কৰ ধানৰ দাম মোনে ২৮-৩০ টকা হলে অন্য বস্ত্ৰ যিবিলাক খেতিয়কে কিনি খাব লাগে যেনে দাইল তেল নিমখ ইত্যাদিৰ দাম কেতিয়াও নকমে। ফলত খেতিয়ক সকল বিগ্ৰস্ত হৈ গৈছে আৰু মাটি বন্ধক দি দি মাটি শেষ কৰিছে।

গোটেই মানুহখিনি বিশেষকৈ চিছুৱেল কাষ্ট, চিদিউৱেল ট্ৰাইব আৰু অন্যান্য পিচপৰা সম্প্ৰদায়ৰ বুৰঞ্জী যদি চোৱা যায় তেন্তে দেখা যায় অতীজতে তেওঁলোকৰ মাটি আছিল আৰু তাত খেতি-বাতি কৰি থাইছিল। কিন্তু অৰ্থনৈতিক দুৰ্ববস্থাত পৰি বিক্ৰী কৰি কৰি শেষত তেওঁলোক মাটিহীন হৈ পৰিল। গতিকে এই খেতিয়ক সকলক বক্ষা কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে বহুতো আঁচনি লৈছে, কিন্তু আঁচনি কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। এই খেতিয়ক সকলক তেওঁলোকৰ অভাৱৰ সময়ত ঋণ দিব পাবো আৰু খেতিৰ সময়ত খেতিৰ সজুলি যোগান

দিব পাৰো তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে খেতিয়কক অনেক প্ৰকাৰে সহায় কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে কিন্তু কথা হল আমাৰ কিমান খেতিয়কে চৰকাৰে আগবঢ়োৱা এই সুযোগ লব পাৰিছে? সময় মতে তেওঁলোকে এই ঋণ নাপায় ফলত মহাজনৰ পৰা অধিক সুদত ধাৰে লব লগা হয়। এনেকি এমোন ধানৰ পৰিবৰ্ত্তে দোমোন ধান দিব লগা হয়। গতিকে খেতিয়ক সকলক ঠিক ভাবে ৰক্ষণা-বেক্ষণ দিবলৈ হলে তেওঁলোকক সময় মতে ঋণ দিয়া আৰু বেমাৰ-আজাৰ হলে সহায় কৰা, খেতিৰ সময়ত সজুলি আদি যোগান ধৰা ইত্যাদি কথাবোৰৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। খেতিৰ বাবে যি ট্ৰেক্টৰৰ ব্যৱস্থা আছে সি সকলো খেতিয়কৰ পক্ষে সম্ভৱ নহয়, গুৰুহালেই যাৰ একমাত্ৰ সম্বল তাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিব লাগে, এনে ক্ষেত্ৰত অধিক খৰচ হওক তাত হানি নাই, ইয়াৰ দ্বাৰা খেতিয়ক বাইজ উপকৃত হব। এই কেইবাৰ কৈ মই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো।

মিঃ স্পীকাৰ : এইটো বিষয় আজিয়েই শেষ কৰা ভাল হব।

Shri Md Umaruddin (Minister) : Sir, they have raised a number of points. I will take atleast 20 minutes to give the reply.

Mr. Speaker : So the Minister will be given half an hour to give the reply.

Shri Giasuddin Ahmed : Mr. Speaker, Sir, I move the cut motion and in support of the cut motion. I would like to make a few observations. Sir, the strategy adopted for stepping up of agricultural production by the Govt. is quite appreciable and I think this strategy has rightly been adopted. This is-First to bring larger area of land under high yielding varieties of crops and to diminish the traditional varieties. Number (2) the productivity should be increased through supply of better inputs, i. e. improved inputs such as improved seeds, fertilizers, pesticides etc., and also by providing irrigation facilities. Number (3) they have adopted the 3 crop cultivation pattern. Then again the cropping pattern should also be changed in the flood affected areas so that agriculture may

not be so much depended on the vagaries of nature. So far as this strategy is concerned, I think the Govt. has adopted a correct strategy. But adoption of certain strategy is one thing and implementation of this strategy is another thing. What is lacking is this that all these strategies have not been fully implemented.

(At this stage at 3-45 p.m. Mr. Speaker vacated and
Shri Ataur Rahman, Chairman occupied the chair)

This high yielding varieties : much discussion has been made on this subject, i. e. high yielding varieties of crops. It is true that in this age with the ever increasing population if the yield per acre is not increased, it will be very difficult to feed the growing population. So more scientific methods will have to be applied for increasing production and that can be possible if we can use high yielding varieties of seeds in every inch of the land. But unfortunately the practice and profession of the Govt. in this regard is different

Sir, this high yielding varieties target for 1976-77 has been fixed at 5,12,000 hectares and the budget provision made for this purpose is 90 lakhs plus this plan and planned provision has been made at 32,10,100. I just cannot understand how with this meagre provision 52,07,880 hectares of land could be brought under high yielding varieties of crops. So I would like to request the department to see how this two, this target and the budget provision can be reconciled. Whether it will be feasible, whether it will be practicable to bring this area of land i. e. 52, 07 880 hectares of land under the high yielding variety with this budget provision.

(Interruption)

Yes, cut motion does not mean that the amount should be reduced. It may also mean that the amount should be increased

if required. This is the purpose. It is just to raise the discussion about the merits and demerits of the demand that the cut motion has been moved. But I would request the Hon'ble Minister to study it thoroughly whether this budget is sufficient to fulfill the target.

Then another point, that is correct statistics. Well, there is very good definition of statistics and I do not like to repeat it here. Times without numbers the word statistics has been defined but this definition of statistics is more applicable to agricultural statistics than anything else in this world. Actually one cannot make any head or tail of the agricultural statistics under different heads, targets, yield per hectare and all these things are very confusing. Govt. have published different figures at different times which do not tally with each other. Here the total production of foodgrains has been shown year-wise in the Statistical Hand Book, Assam, 1971. The figure is upto 1971. 1967-68 it was 18,36,000 tons; 1968-69 it was 20,40,000 tons; 1969-70, 18,26,050 tons; 1970-71, 24,34,000 tons. This was the actual achievement as shown in the Statistical Handbook published by the Statistics Department of the Govt. of Assam. Now, here for the annual plan for 1976-77 the target has been fixed at 1,33,000 tons. So I could not just follow what this target means. In 1970-71 it was 24,34,000 tons and the target for 1976-77 has fixed at 1,33,000 tons. Actually we do not know what has been done in the field of agriculture, what actually our achievement is. The agricultural statistics is a different subject; it is not just counting of population like one, two, three. It is something different. It is very difficult to get a correct figure. I would like to request the Department to devise some means for collecting correct agricultural data; without correct agricultural data no planning can be successful. Everything will be a cry in the wilderness. We will be building a castle in the air if we do not have correct data at our disposal. So that is the second point. I would like to request the Minister

to look into it so that we have correct agricultural data to make a plan in a correct way for its proper implementation. All strategies which have been adopted by the Department depend on correct agricultural data and adequate provision in the budget and to bring about an upsurge among the cultivators, which is lacking. I say all these planning should be in vain if we fail to enthuse the people for a better agricultural method, for a better life, for a better standard of living. Sir, Govt. has been preparing plans during the last 29 years particularly for agricultural development. Our country is an agricultural country and without development of agriculture we cannot develop the country as a whole. So crores of rupees have been spent for development of agriculture in papers; but I am sorry to say that no grass root works have been done in this regard; by grass roots works I mean that this Department should go to the field itself, it should not keep itself confined in the agricultural offices in the Directorate of Agriculture or in the district Agriculture Offices' or at the Block offices. This Deptt. should go to the field along with the man behind the plough and they should plan in a massive way so that there could be an upsurge among the people; people must be roused, must be taught the new method of life, new method of production. Even now more than 80%, it will be 90% or so roughly speaking, who are using the same old primitive methods of cultivation, they do not know what is improved inputs, they do not bother about fertilisers, bother about irrigation, they do not know anything about thigh yielding varieties and even when some high yielding variety is supplied the general complain is that the seeds do not germinate. So people lost confidence in the Govt. The Agriculture Deptt. in order to be successful in their attempt must create confidence in the mind of the man behind the plough and for that purpose they must go to the field. So I would like to request the Minister in charge of Agriculture to consider all these matters and take proper steps. Then again, Sir, this organisation of the Agriculture Deptt; I have heard the Agriculture Sub-divisions are being reorganised, that is a very good proposal. I

would like to suggest that these agricultural subdivisions should be small areas. It should not be bigger than the area of a block and each block should be divided into certain sections or circles, preferably each present gaon panchayat should constitute one agricultural circle with a full fledged agricultural office ready with all sorts of agricultural inputs ready to help the cultivators at any moment and the officers should be better qualified, better paid also. They must be given better salaries. I would like to suggest that the officers and workers of the Agriculture Deptt. should get greater pay because they should move in the villages, from house to house to bring confidence in the minds of the cultivators, discuss with the cultivator his day to day problems, problems of land, his problems of seeds, his problem of cattle, his problems of irrigation ; he should be a friend, guide and philosopher and the service of agricultural officer should be dependent on his performance in the field. For better performance one should be promoted without any regard to his seniority or juniority, his scale of pay should also be enhanced. So, this matter should be taken up in all seriousness and I do believe the Agriculture Deptt. will leave no stone unturned to implement this strategy for increased agricultural development which will go a long way for all round development of the State as a whole.

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্রীবৰা ডাঙৰীয়াই উত্থাপন কৰা কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটোৰ বিৰোধিতা কৰি মই কেইটামান পৰামৰ্শ চৰকাৰক দিব খুজিছোঁ। কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো উত্থাপন কৰি মাননীয় সদস্য শ্রীবৰা ডাঙৰীয়াই এই বিভাগৰ সমুদায় ফাইল পুৰি তাৰ পৰা যিটো সাৰ ওলাব সেই সাৰেৰে সৰু পথাৰত বৰ খেতি কৰাৰ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিছে।

শ্রীসোণেশ্বৰ বৰা : মাননীয় সদস্যজনে কথাটো বুজি লোৱা হলে ভাল আছিল। মই কৈছিলো যে,.....

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : সন্মানিত সদস্য জন বহিলে মই বাখ্যা কৰি কথাটো বুজাই দিব পাৰিম।

শ্রীসোমেশ্বৰ বৰা : মই সেইটো কোৱা নাই।

*শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া : মই তাৰ বাখ্যা দিছোঁ। কৃষি বিভাগৰ সকলো বিলাক ফাইল পুৰি তাৰ পৰা যিটো সাৰ ওলাব তাৰে সৈতে সৰু পথাৰত বৰ খেতি কৰিব খুজিছোঁ কিন্তু এই বিভাগত তাতকৈ উৎকৃষ্ট সাৰ আৰাৰ আছে। মাননীয় সদস্য ডাঃ কোমেশ্বৰ বৰা ডাঙৰীয়াই আমাৰ কৃষি বিভাগে লোৱা আঁচনি সম্পৰ্কে কৃতকাৰ্যতা লাভ কৰিছে বুলি স্বীকাৰ কৰি দিয়া মন্তব্যৰ কাৰণে বেছ আনন্দই পাইছোঁ। মাননীয় সদস্য শ্রীগিৰীচুদ্দিন আহমেদ ডাঙৰীয়াই ৫ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ শিতানত যি লক্ষ্য বান্ধি লোৱা হৈছে সেইটো থিকমতেই লোৱা হৈছে বুলি প্ৰশংসা কৰিছে আৰু সেই কেইটাৰ কাৰ্য্যকাৰিতাত দেখা দিব পৰা কেইটামান ঘটনা সম্পৰ্কেও আশংকা প্ৰকাশ কৰিছে। মাননীয় সদস্য শ্রীআহমেদ ডাঙৰীয়াই যিটোৰ সম্পৰ্কত আশংকা প্ৰকাশ কৰিছে মই সেইটোত সোমাব খোজা নাই। সেইটোৰ ব্যাখ্যা নিশ্চয় বিভাগীয় মন্ত্ৰীয়ে দাঙি ধৰিব। মই মাত্ৰ এই কথাটোহে পতিয়ন নিয়াব খুজিছোঁ যে, পৰিকল্পনাৰ উদ্দেশ্য হিচাবে যি কেইটা উদ্দেশ্য আগত ৰাখিছিল সেই লক্ষ্যত আমি সঁচাকৈয়ে উপনীত হব পাৰিছোনে নাই সেইটো পৰ্যালোচনা কৰি চোৱা উচিত। অৱশ্যে মাননীয় সদস্য শ্রীবৰা ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ নিছিনাকৈ পৰ্যালোচনা কৰা মানেই সমালোচনা কৰা নহয় আৰু পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা মানেই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱো সমৰ্থন কৰা কেতিয়াও নহয়। মই আগতেও কৈছোঁ যে, প্ৰসঙ্গত যদি কিবা বিতৰ্ক হয় তেতিয়া হলে, তাৰ আৱশ্যকীয় উত্তৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে দিব। কিন্তু এইটো কথা নিশ্চয়কৈ কব পাৰি যে, অধিক শস্য উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত নথি-পত্ৰৰে সৈতে যি তথ্য দাঙি ধৰিছে তাৰ দ্বাৰা এইটোৱেই প্ৰমাণিত হয় যে, চৰকাৰে এইক্ষেত্ৰত লোৱা আঁচনিৰ অভিলেখ বচনা কৰিবলৈ এই কৃষি বিভাগ সক্ষম হৈছে। তাৰ কাৰণে এই বিভাগক অভিনন্দন জনাইছোঁ। এইখিনিতে এটা কথা সমালোচনা কৰা হৈছে যে, যিহেতুকে যোৱা বছৰ বতৰ ভাল আছিল সেই কাৰণেই এইটো সম্ভৱপৰ হৈছে। বানপানীও হোৱা নাছিল। কিন্তু সভাপতি মহোদয়, এই কথাটোও

আমি নিশ্চয় স্বীকাৰ কৰি লব লাগিব যে, অকল বতৰ ভাল হলেই নহ'ব। ইয়াৰ আগতেও বহুত বাৰ বতৰ ভাল হৈছিল কিন্তু সেই সময়তটো এনেকুৱা ভাল খেতি কেতিয়াও হোৱা নাছিল। ইয়াৰ আচল কথা হৈছে এই আমাৰ অধিক শস্য উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বাইজৰ যিটো আগ্ৰহ বাঢ়িছে তাৰ লগত কৃষি বিভাগৰ সমন্বয়ৰ কাৰণেই এইটো সম্ভৱপৰ হৈছে। উৎপাদন বাঢ়িছে। এইটো আমি নিশ্চয় স্বীকাৰ কৰি লব লাগিব। আজি অধিক শস্য উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ এই বিভাগটোৱে যি প্ৰচাৰকাৰ্য্য চলাইছে সেই প্ৰচাৰৰ দ্বাৰা আমাৰ বাইজে এইটো গ্ৰহণ কৰিবলৈ আগ্ৰহী হৈছে আৰু এই খেতি কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। অৱশ্যে বাইজে যি পৰিমাণে সাৰ, বীজ আদি যোগান বিচাৰিছিল সেই পৰিমাণে এইবিলাক সকলো জেগাতেই যোগান দিব পৰা নাই যদিও অধিকাংশ জেগাতেই এই বিলাক দিয়া হৈছে। তাৰ লগতে বহুতো কথাও আছে। নিগমৰ দায়িত্বৰ কথাও আছে ইত্যাদি। সেইকাৰণেই যে বাইজে এইবিলাক গ্ৰহণ কৰা নাই সেইটো নহয়। গ্ৰহণ কৰিছে। বিভাগীয় তৎপৰতাৰ কাৰণেই এইটো হ'বলৈ সক্ষম হৈছে। তাৰোপৰি আধুনিক প্ৰণালীৰে খেতি কৰিবৰ কাৰণে এই বিভাগৰ ফালৰ পৰা যিবোৰ আঁচনি লোৱা হৈছে সেই বিলাকো বাইজে গ্ৰহণ কৰিছে। কোনো খেতিয়কে আজি কাঁট-পতঙ্গনাসক ঔষধ নচিটিওৱাকৈ বা সাৰ আদি প্ৰয়োগ নকৰাকৈ খেতি কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নেযায়। অৱশ্যে বাইজে বিচৰা মতেহে দিব পৰা নাই। গতিকে এই সকলো বিলাকেই এইবিভাগৰ তৎপৰতাৰ কাৰণেই হৈছে বুলি কব লাগিব। আৰু এটা কথা যে, জনসংখ্যাৰ দ্ৰুত বৃদ্ধি হোৱাৰ লগে লগে তাৰ লগত খাপ খোৱাৰ পৰাকৈ আগৰ নিচিনাকৈ খেতি কৰিলে নহ'ব। একেদৰা মাটিতে যাতে বহুত দুই তিনিটা খেতি কৰিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। তাৰ কাৰণেও চৰকাৰে আঁচনি প্ৰস্তুত কৰিছে আৰু সেই মতেই গোটেই ৰাজ্যখনৰ সকলো জেগাতে নহলেও অধিকাংশ জেগাতেই অন্ততঃ দুটা খেতি কৰিবৰ কাৰণে হলেও মানুহ আগবাঢ়ি আহিছে। বানপ্ৰপীড়িত অঞ্চল সমূহত যত সাধাৰণতে বাৰিষা কালত বানপানীৰ ভয়ত খেতি কৰা নহয় তাতো এতিয়া সকলো বিলাক সুবিধা দি থৰালি খেতি (বিশস্য) কৰাৰ দিহা কৰিছে। এইক্ষেত্ৰটো আংশিক ভাৱে আমাৰ চৰকাৰ কৃতকাৰ্য্য হৈছে। মই ইয়াৰ আগতেও কৈছোৱেই যে, বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলেও এইটো

স্বীকাৰ কৰি আহিছে। ১৯৭২ চনত যেতিয়া বৰিশস্য আৰম্ভ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল সেই সময়ত এই সদনতে বৰিশস্যৰ প্ৰতি উপলুঙা কৰা কথাটো নিশ্চয় নথিপত্ৰত ওলাব। বৰিশস্যক উপলুঙা কৰিছিল, গম-সেহু আদি খেতি কৰাত সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছিল। কিন্তু আজি এই সকলো বিলাকতে আমাৰ বাইজে গ্ৰহণ কৰি সফলতাবে আগবাঢ়িছে। বিভাগীয় প্ৰচেষ্টাৰ কাৰণেই এইটো হবলৈ পাইছে। কিয়নো আমাৰ কাৰণে এইবিলাক কেতিয়াও নজনালুগুনা খেতি আছিল। এইখিনি উৎপাদন কৰাত যিখিনি এই বিভাগটোৱে কৰিছে সেইখিনি নিতান্তই বেছ প্ৰশংসনীয় কাম। যিবিলাক বান বিধস্ত অঞ্চলত কোনো খেতিৰ কথাকেই আশা কৰিব পৰা নাছিল সেইবিলাক অঞ্চলতো এইবিলাক খেতি কৰি আজি তাৰ মানুহ বিলাক লাভজনক হৈছে। উদাহৰণ স্বৰূপে যোৱা বছৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত ধুবুৰী আৰু বৰপেটা মহকুমাৰ কথাৰ্থে আগুলিয়াব পাৰি।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কেইটামান পৰামৰ্শ দিব বিচাৰিছোঁ এই ক্ষেত্ৰত এই কাৰণেই যে আজি আমাৰ কৃষি বিভাগে যিমানখিনি কাম কৰিছে সেই হিচাবে যথেষ্টই কৰিছে কিন্তু এতিয়াও বহুত কাম কৰিবলৈ বাকী আছে। সেইটো কথা সঁচা। আজি সম্প্ৰসাৰণ সেৱা বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে যি ধৰণে গুৰুত্ব দিব লাগিছিল সেই হিচাবে কাম হৈছে যদিও আৰু হব লাগে। বাইজক, আমাৰ খেতিয়ক বাইজক খেতিৰ আঙিলা-পাতি সাৰৰ প্ৰয়োগ আৰু ধনৰ প্ৰয়োগ ইত্যাদি বিষয়লৈ শিক্ষা দিয়াৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লগীয়া হৈছে কিন্তু এই বিষয়ত আমি যিমান দূৰ আগবাঢ়িব লাগিছিল সিমান দূৰ আগবাঢ়িব পৰা নাই, এই বিষয়ত আমি কিছু পিছপৰি আছোঁ। ইতিমধ্যে আমাৰ যিটো কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় আছে তাত এই কৃষি বিষয় ইত্যাদিৰ বিভিন্ন ধৰণৰ গৱেষণা ইত্যাদি চলি আছে যদিও তাৰ পৰা কৃষক সকলে আৰু সুবিধা পাব পৰাকৈ আৰু অধিক গৱেষণা মূলক কাম হব লাগে যাৰ দ্বাৰা আমাৰ খেতিয়ক সকলে সাৰ প্ৰয়োগ আৰু খেতিৰ সা-সজুলী ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে ওচৰতে সুবিধা পায় আৰু তাৰ জৰিয়তে উপকৃত হয়। আচল কথা হল এই গৱেষণাৰ কথাবিলাক যাতে কাৰ্য্যত লগাব পাৰি তালৈ দৃষ্টি নিক্ষেপ কৰিব লাগে। আজি আমি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত স্বাৱলম্বী হব পাৰিলেহে আমি

বাজ্যখনৰ বিভিন্ন উন্নয়নমূলক কামত আগবাঢ়িব পাৰিম। আমাৰ আজি যিটো শিক্ষিত সমাজ আছে তেওঁলোকে যদি কেৱল চৰকাৰী চাকৰিটোকে কৰিব বিচাৰে তেতিয়াহলে আমাৰ এই বিৰাট জনসংখ্যাৰ কোনে খেতি বাতি কৰিব, তাৰোপৰি যদি সকলোৱে কেৱল চাকৰিকেই বিচাৰে ইমান চাকৰি কৰ পৰা ওলাব? গতিকে আমাৰ এই খেতিয়ক বাইজক এনেভাৱে শিক্ষিত কৰিব লাগিব যাতে তেওঁলোকে কোনো ধৰণৰ অপমান বোধ নকৰাকৈ খেতি কাৰ্য্যত অহৰ্নিশে লাগিব পাৰে আৰু খেতি কৰিবলৈ যাতে অলপো সংকোচ নকৰে তাৰ এটা ভাল ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। তেনেবোৰ কাম কৰিবলৈ যাওঁতে বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ লগতে আন আন কিছুমান সুবিধা যেনে ট্ৰেক্টৰ ইত্যাদিৰ সুবিধা দিয়াৰ কাৰণে কিছুমান কমিটি গঠন কৰা হৈছে, কিন্তু এইটো চাবলগীয়া যে এই ট্ৰেক্টৰ ইত্যাদি যাতে খেতিয়ক সকলে সহজে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে চাব লাগে। এই সদনতে ইয়াৰ আগতে এটা আলোচনা হৈছিল যে প্ৰত্যেক খণ্ড উন্নয়ন পৰ্যায়ত এটা সেৱা উন্নয়ন কেন্দ্ৰ কিছুমান গঠন কৰিব লাগে, এই সেৱা কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে আমাৰ খেতিয়ক সকলক যিখিনি আৱশ্যকীয় বস্তু যোগান ধৰিব লাগে, খেতি কৰাৰ কাৰণে যিখিনি আহিলা-পাতি দৰকাৰ সেইখিনি যাতে খেতিয়ক সকলে মহকুমা পৰ্যায়তে পাব পাৰে আৰু অধিক খৰচাস্ত হৈ সদৰ বা বাজ্যধানীলৈ আহিব নালাগে ইত্যাদি এই সেৱা কেন্দ্ৰই চকু দিব। ইয়াৰ দ্বাৰা বিভিন্ন সেৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰি তাত যাতে নিবনুৱা ডেকা বন্ধু সকলক নিয়োগ কৰিব পাৰি আৰু খেতিয়ক সকলক বাৰতীয় সুবিধাখিনি সহজতে দিব পাৰি তালৈ চকু দিব লাগে। আজি মন-কৰিবলগীয়া যে আমাৰ আগতে খেতিয়ক সকলে কোনো কালে টকা ধাৰ লৈ খেতি কৰা শুনা নাছিলো কিন্তু এতিয়া যিহেতু বেংক আৰু আন আন অনুষ্ঠান বিলাকে আৰ্থিক সাহায্য আগবঢ়াইছে তেনে ক্ষেত্ৰত আমাৰ খেতিয়ক সকলে টকা ধাৰ লৈ খেতি কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে। গতিকে এই অৱস্থাত আমাৰ যিবিলাক সমৰায় সমিতি আছে আৰু বেংক আছে সেই বিলাক অনুষ্ঠানৰ জৰিয়তে খেতিয়ক বাইজক সকলো ধৰণৰ সহায় সহযোগ আগবঢ়াই উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাত কৃষি বিভাগেই নেতৃত্ব দিব লাগিব আৰু কৃষি বিভাগেই চাব লাগিব। আজি প্ৰশ্নোত্তৰ কালত কৃষি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এটা কথা

নোৱাৰ কাৰণে ভাল পাইছোঁ যে আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত ফল-মূলৰ খেতি কি ধৰণে লব পাৰি এইটো কথা দহকৈ চাবলগীয়া হৈছে। আমাৰ ইয়াৰ বাহিৰেও ২ খন জিলা আছে তাত এনেকুৱা মাটি আছে যে তাত ফলমূলৰ বাহিৰে অইন খেতি নহয় আৰু সেইদৰে ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকাৰো বহু অঞ্চলত তেনেধৰণৰ মাটি আছে তাত ফলমূলৰ বাহিৰে অইন খেতি নহয়, সেই অঞ্চল বিলাকত ছুণ্ডন উৎসাহৰে ফলমূলৰ খেতি কৰি কৃষি বিভাগে বিস্তৃত ভাৱে ৰাজ্যখনৰ উৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লবলৈ মই মাননীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰি সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীমুৰুল ইচলাম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কৃষিৰ ওপৰত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আহিছে তাৰ বিৰোধীতা কৰি মই ছটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াব বিচাৰিছোঁ। আজি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমি যদি একেবাৰে উন্নতি কৰা নাই বুলি কওঁ তেতিয়াহলে ভুল হ'ব। আৰু তেনেদৰে যদি কওঁ তেতিয়াহলে চৰকাৰক ডাঙৰ অন্যায় আৰু অবিচাৰ কৰা হ'ব। মাননীয় সদস্য শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কৈছে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত বহুখিনি আগবাঢ়িছে। সেইটো সচা কথা। কিন্তু যিমান খিনি আশা আকাঙ্ক্ষা আছিল সিমানখিনি সম্পূৰ্ণভাৱে পূৰণ কৰিব পৰা নাই। তাৰ কাৰণে এই কৃষি বিভাগটো প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰটো এতিয়াও অৱহেলিত হৈ আছে। ইদানীং চৰকাৰে গুৰুত্ব দিছে। আমাৰ ৰাজ্য খনৰ কৃষি আৰু সামাজিক অৰ্থ-নৈতিক উন্নয়ন সাধিবলৈ হলে কৃষিৰ উন্নতি কৰিবই লাগিব। বৰ্ত্তমান আমি যি বিলাক পদ্ধতি লৈছোঁ সেই বিলাক আৰু আগতেই লোৱা উচিত আছিল। আমাৰ গোটেই অসমত এটা বিৰাট এলেকা প্ৰায় ২৩ লাখ ষ্টেক্টৰ মাটিত ধানৰ খেতিৰ কাৰণে উপযুক্ত এই ২৩ লাখ ষ্টেক্টৰৰ ভিতৰত পাচ ভাগৰ এক অংশত বানপানীৰ প্ৰকোপ নাই, এই খিনি এলেকাত আমি অতি সোনকালে আৰু অনতিপলমে অধিক উৎপাদনশীল কাম কৰাটো প্ৰয়োজন। আইন কৰি হলেও ত্ৰিপুল ক্ৰপ কৰিব লাগিব। আমাৰ অসমৰ বাইজ অলপতে সন্তুষ্ট থাকে, তেওঁলোকৰ বহু সময়ত ন মাহ সময় খেতি নোহোৱাকৈ পৰি থাকে। গতিকে ১ মাহ সময়ো যাতে পৰি থাকিব নোৱাৰে তেনে ধৰণে এটা আইন লেজিচলেচনত কৰিব লাগে। আমাৰ মানুহ বিলাক অতি এলেকুৱা। ওচৰতে থকা নদী খনৰ পৰাও অলপ পানী যোগাব কৰি লব নোৱাৰে। মাননীয় সদস্য

ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে আমাৰ মানুহ বিলাকক পানী এবালিও আনি দিব লাগে। আকৌ বৰষুণৰ দিনত পানী হলে তেওঁলোক বানপানী হোৱা বুলি আৰু খবালী পানী শুকাইছে বুলি হাত সারতি বহি থাকে। গতিকে প্ৰণালী-বদ্ধ ভাৱে আৰু পদ্ধতিমূলক ভাৱে যদি আমি কৃষি কাৰ্য্যত আগবাঢ়ো তেতিয়াহলে আমাৰ অধিক উৎপাদন হোৱাৰ সম্ভাৱনা কম। আজি ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ প্ৰদেশ বিহাৰ উৰিষ্যা ইত্যাদি ৰাজ্যত বৰষুণৰ সময়ত যেতিয়া অধিক পানী হয় সেইবিলাক বিজাৰ্ভ কৰি ৰাখে আৰু খবালীৰ সময়ত খেতিত তাৰ পানী যোগান ধৰে। গতিকে আমাৰ ইয়াতো গড়কাপ্তানী আৰু ই এণ্ড ডি বিভাগ আৰু কৃষি বিভাগে যদি একেলগে এই কামত হাত দিয়ে বানপানীৰ প্ৰকোপ নিশ্চয় কমিব। আৰু তেতিয়াই কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে আমি চিন্তা কৰিব পাৰিম। যদি আজি আমি কৃষক সকলৰ মাজত ইণ্টেনচিভ প্ৰগ্ৰেম আৰু বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে যথেষ্ট উৎসাহ যোগাব নোৱাৰো তেতিয়াহলে আমি কৃষি কাৰ্য্যত কৃতকাৰ্য্যতা লাভ কৰিব নোৱাৰিম। সেই কাৰণে আজি কৃষকৰ মাজত মবাইল ট্ৰেইনিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। আৰু বৈজ্ঞানিক পদ্ধতিৰে কৃষি কাৰ্য্যত লগাব পাৰো। আৰু সাৰৰ প্ৰয়োগৰ বিষয়ে বৃজাব পাৰো তেতিয়াহলে আমি নিশ্চয় অধিক উৎপাদনৰ কামত আগবাঢ়ি যাব পাৰিম।

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীমদেৱী বৰুৱা ডাঙৰীয়াই আৰু আন সকলেও ঠিক তেনেদৰেই কৈ থাকে যে কংগ্ৰেছী সাৰ ব্যৱহাৰ কৰিলে সৰ্বনাশ হব।

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, সেই কাৰণে মই এটা কথা কব বিচাৰিছো যে আমাৰ নিৰক্ষৰ খেতিয়ক সকলৰ ট্ৰেইনিঙৰ প্ৰয়োজন আছে আৰু সেই ট্ৰেইনিং প্ৰগ্ৰেমৰ কাৰণে অতি সোনকালে ব্যৱস্থা হাতত লবলৈ মই কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালো।

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আন এটা কথা মই কব বিচাৰিছো যে আজি বীজৰ কথা কোৱা হৈছে, সাৰৰ কথা কোৱা হৈছে কিন্তু এই বীজ সাৰ আদি সোনকালে যাতে খেতিয়কৰ ওচৰ পাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থাহে কৰিব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে কৃষি বিভাগে ব্যৱস্থা হাতত লব লাগে। সেই বিষয়ে মই পৰামৰ্শ দাঙি ধৰিব খুজিছো যে যিবোৰ গাওঁলীয়া কো-অপাৰেটিভ চোচাইটি

আছে সেই বিলাকত এগ্ৰো চাৰ্ভিচ চেণ্টাৰ একোটা থকাৰ কাৰণে কম্পালচৰি কৰি দিব লাগে যাতে প্ৰত্যেক গাওঁ সভাতে অন্ততঃ এখনকৈ থাকে আৰু সাৰ আৰু বীজৰ এজেন্সি লব পাৰে। তৃতীয় নম্বৰ কথা হৈছে আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ ডাঙৰীয়াই এটা প্ৰশ্ন তুলিছিল যে এড মিনিষ্ট্ৰেচন বিফৰ্ম কৰিব লাগে। প্ৰশাসনীয় পুনৰ গঠন নকৰিলে আজি আমাৰ কৃষি প্ৰধান দেশৰ যদি কৃষি উন্নতি কৰিব লাগে তেনেহলে বাইশ লাখ জন-সংখ্যাৰ মাজত এজন মাত্ৰ জিলা কৃষি বিষয়া থাকিলে নহব। পোন্ধৰ লাখ মানুহৰ কাৰণে এজন মাত্ৰ কৃষি বিষয়াই ব্যক্তিগতভাৱে সকলো বিলাক খেতিয়ককে লগ ধৰি কৃষিৰ বিষয়ত উপদেশ আদি দিয়াতো কেতিয়াও সম্ভৱপৰ হ'ব নোৱাৰে। প্ৰত্যেক গাওঁলৈ গৈ উপদেশ দিয়াটোও সম্ভৱপৰ নহব। একোটা মহকুমাত একোজনকৈ কৃষি এচ ডি অ' আছে কিন্তু এজন মাত্ৰ কৃষি বিষয়াই কেতিয়াও সাত আঠ লাখ মানুহক দেখা-শুনা কৰি উপদেশ দিব নোৱাৰে। একোটা সমষ্টিত একোজনকৈ এক্সটেনচন অফিচাৰ আছে যদিও জনসংখ্যা অনুপাতে একোটা সমষ্টিৰ এক লাখ বা আধালাখ মানুহক লগ ধৰি কৃষি বিষয়ক উপদেশ দিয়াটো কেতিয়াও সম্ভৱপৰ নহয়। গতিকে প্ৰশাসনীয় পুনৰ গঠন কৰিব লাগে। আমাৰ দক্ষিণ পাৰে ছটা সমষ্টি আছে মানকাচাৰ আৰু দক্ষিণ শালমাৰা। মই সিদিনাও বিৱৰণ দিছিলো। তাৰ মাটি, মাটিৰ উৰ্বৰতা, খেতিয়কৰ কৰ্মকুশলতা আৰু খেতি কৰিবৰ কাৰণে উৎসাহ আদি সকলো কথা বিৱৰণ দিছিলো। ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদ, থকাতো তেওঁলোকে কেনে ধৰণে খেতি উন্নত কৰিব লাগে সেই বিষয়ে ইচ্ছা থকা সত্ত্বেও কোনো ট্ৰেইনিং আদি লব পৰা নাই।

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আজি কৃষিৰ কাৰণে ইমান বিলাক বিভাগ জড়িত আছে যে প্ৰত্যেকটো বিভাগৰ মাজত সময় নথকাৰ কাৰণেই আচলতে খেতিয়কে অনুবিধা ভোগ কৰিবলগীয়া হয়। এচ এফ ডি আৰু কৃষি বিভাগ আৰু বেংকৰ মাজত কোনো কো-অৰ্ডিনেশ্যন নাই। সেই কাৰণেই খেতিৰ উন্নতি কৰিব পৰা নাই। মাননীয় সদস্য শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কৈছে যে আমাৰ খেতিয়কৰ যিটো অৰ্থ-নৈতিক ছবৰস্থা সেইটো কেৱল ঋণ ব্যৱস্থাবে টনকিয়াল কৰিব নোৱাৰি। ইয়াৰ কাৰণে কৃষি মাধ্যমৰ ঋণৰ প্ৰয়োজন আছে। যাতে এচ এফ ডি, কৃষি বিভাগ, জলসিঞ্চন বিভাগ এই আটাই-

কেইটা বিভাগেই কো-অবডিনেশ্যন বাধি কাম কৰে আৰু খেতিয়কে যাতে কোনো অন্তৰ্ভা নাপায় তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব।

শেষত মই কব বিচাৰিছো যে মোৰ কেইখনমান চীড ফাৰ্ম চোৱাৰ সৌভাগ্য ঘটিছিল। মই মন্ত্ৰী মহোদয়কো এই চীড ফাৰ্ম পৰিদৰ্শন কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাও কিয়নো আমাৰ চীড ফাৰ্ম বিলাক একোখন আদৰ্শ চীড ফাৰ্ম হোৱা দৰকাৰ। কিন্তু মই দেখিলো যে তাত বিজ্ঞান সন্মত পদ্ধতিৰে কৃষি কৰিবৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই, চীড ফাৰ্মৰ ভিতৰত পানী যোগানৰ কোনো ব্যৱস্থা নাই, ইলেকট্ৰিচিটি নাই, আনকি তাত এখন ট্ৰেক্টৰো নাই। যদি চৰকাৰে মেনেজ কৰা চীড ফাৰ্মৰ অৱস্থা এনেকুৱাই হয় তেতিয়াহলে আমি বাইজক বা খেতিয়কক কি আদৰ্শ দেখুৱাব পাৰিম। যদি ইমান দুৰৱস্থা হয় বাইজক আমি কি দিম।

অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, আৰু এটা কথা কৈ মোৰ বক্তব্যৰ শেষ কৰিব খুজিছো। মোৰ সময়ো শেষ হল। আজি যিবিলাক জিলাত মৰাপাট খেজিকৈ উৎপন্ন হয় সেইবোৰ ঠাইত মৰাপাটৰ একোটা বিচাৰ্ট ইণ্ডাষ্টি আৰম্ভ কৰিব লাগে বুলি মই ভাবো। আৰু এইটো কথা অতি দৰকাৰ। এই বিষয়ে মই পৰামৰ্শ দাঙি ধৰিব খুজিছো যে মই ইয়াৰ আগতে কেইবাবাৰো কৈছো, নাজানো চৰকাৰে বুজি পায় নে নাপায় কিন্তু এইটো ঠিক যে যদি কৃষিৰ উন্নতি কৰিব খোজা হয় তেতিয়াহলে কৃষিৰ ওপৰত জনসাধাৰণৰ যিটো প্ৰেচাৰ এইটো যদি কমাই অনা হয় তেতিয়াহলে কৃষিৰ উন্নতি কৰিব পৰা নহ'ব। সেই কাৰণে মই কব বিচাৰিছো যে এগ্ৰো ইণ্ডাষ্টিৰ ওপৰত জোৰ দি কৃষিৰ যিখিনি এক্সচেচ শ্ৰমিক সেই খিনি লোকক শিল্পৰ ফাললৈ নিব লাগিব। তেতিয়াহে আমাৰ কৃষি উন্নতি সম্ভৱপৰ হ'ব পাৰিব। এইখিনি কৈয়েই মই মোৰ বক্তব্যৰ শেষ কৰিলো আৰু কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰিছো।

★ Shri Md. Umaruddin, (Minister Agriculture etc): Mr. Speaker Sir, I am grateful to the Hon'ble Members for putting forward valuable suggestions to bring about better agricultural production through various measures and I will give my own views on this

*Speech not corrected

later. At the outset, I would like to reply to some of the points and criticisms Mr. Bora and Mr. Barua have advanced. Mr. Bora at the very beginning said that the Govt. have not given enough attention to the farmers problems. In other words, he intended to say that we have neglected the farmers, because ever since the First Five Year Plan enough time and money were given under the Panchayat Act and under the Community Development Programmes and certain Blocks were created and officers of the various departments placed particularly the Agriculture Deptt. They have posted Agricultural Extension officer, Gram Sevak etc. Of course, the number was inadequate for the work. But at the same time there are certain administrative lacunna in certain aspects. The Agricultural Extension Officers under the Agriculture Deptt. and Gram Sevaks were to carry out extension works for improved agriculture. They were to propagate amongst the farmers the use of improved seeds, fertilizers, improved methods of cultivation and thereby to improve production. This line of communication between the department on the one hand and the farmers on the other hand were not good. That is the reason why they want change particularly in the chain of the administration. There are certain defects and that is the reason why we could not make an impact which ought to have been made in the last two decades in the agricultural sector. I want to point out one thing that these agricultural problems have got certain specific dimension. It is one of the departments which is to deal with the largest number of people i. e. 90% of the population depend on agriculture and we have population of nearly one crore sixty lakhs. About one crore forty lakhs are farmers and they are scattered over the vast area of the State, some are in accessible areas, and some are in inaccessible areas. To maintain communication with them is difficult. We will have to impart them enough lessons on improved agriculture. The Hon'ble Members should appreciate that it is a very vast problem.

how to maintain contact with the Director of Agriculture down below upto the farmers. Therefore, Sir, in that context enough thought was not given and that is the reason why we could not create an impact. I can assure the House that in some places our farmers have got opportunities but in other places they are just as backward as they were about 20 years back. The thing is that we could not contact them, we could not provide them improved facilities and facilities for improved agricultural production. Now this problem of organisational set-up to which Mr. Giasuddin Ahmed M. L. A., Mr. Saikia M. L. A. and Mr. Nurul Islam, M. L. A. have referred to are the vital question. I will just present what we have done so far. Therefore, Sir, it is true that farmers have not been neglected but the problem is very vast. We could not give due facilities which ought to have been given and that is the basic problem in these areas.

Now about corruption in the aeriels pray, the matter has already been taken up by the Public Accounts Committee and the matter is under enquiry and if any irregularity or any negligence or deficiencies of the department come to light, I can assure the Hon'ble Members that necessary action will be taken up in due course.

Now again it is mentioned about the selection of indigenous varieties of crop seeds. Agricultural science has advanced so far as various species, types of crops and plants are concerned. We can have more varieties but we should not be very critical about the varieties for more production. Therefore, we are trying to move in that direction.

Now therefore Sir, we are after our own varieties of crops and food to which we are giving attention to different species plants and improved varieties. Sir, the science of Agronomy, science of plant i. e. Botany all these things are studied in the

Agricultural Universities and research is going on to give better result to the farmers. Now Sir, we are thinking about farmers' community in the field level through the Gaon Panchayat as well as Gaon Panchayat Samities who are now arranging to provide improved methods of agriculture to the farmers. Now Sir, we have adopted one strategy and that for poor farmers or small farmers and most of our farmers are in that group and we want to put the number of small farmers in one group, give them irrigation facilities, fertilizer, improved seed, and improved methods of cultivation and make them work under intensive supervision, the result has become almost practical. This time I saw some places in the district of Goalpara and elsewhere, the production is, I am told, to the tune of 20 mds per bigha. Now Sir, the land in Assam is vast and fertility is there. We have not been able to push our developmental programme in such a way to increase our production. But whatever might have been done in the past, so far we have not been able to explore our full potentiality as far as possible. So Sir, we are giving encouragement to good farmers. As Mr. Giasuddin Ahmed has pointed out that under the high yielding variety programme production can be increased. Sir, I am to say that in order to increase the agricultural production, we have to encourage our farmers to take to improved method of cultivation, providing them with improved seeds, fertilizers as well as irrigation facilities.

The scheme for the betterment of Farmers falling under certain categories—small farmers whose lands are less than 15-20 bighas and marginal farmers whose lands are not less than 8-10 bighas. These classes of farmers have been brought under special S. F. D and they get certain subsidy both for fertiliser and seed and are also provided with irrigation facility. Also we are trying to group them and organise them so that they can participate in

the improvement of their condition. Then again they are taught to cultivate more than one crop.

My friend, Shri Saikia, pointed out that we have made certain breakthrough in the matter of wheat crop. So far as extension of wheat crop is concerned we had some years back, 4-5 thousand hectares. But in 1972-73 we had increased the area to 11 thousand hectares, but there was again a drop in 1973-74. Then there was trouble again in the year 1974-75 the year of crisis when a terrible flood came causing vast devastation in various parts of the State—causing colossal loss of agricultural produce and a lot of suffering to the people and we attained a 50% increase having an yield of 75 thousand tones in an area of 60 thousand hectares. Sir, this is not a mean achievement. This year we have special effort. Hon'ble Members will realise we are trying to raise it further and we will be able to, notwithstanding some difficulty, achieve the same level of production as in last year. Incidentally, I want to say that we want to raise 3 lakh tone more which cost about 45 crores if not more. My own view is that—when the soil is suitable for production of wheat and by using improved fertiliser why should we not produce wheat and earn more money and let the money come to our own farmers. This is possible and wheat is spreading to other parts of the State—Tezpur, N. Lakhimpur, Dhemaji, Jorhat and Dibrugarh. We have taken sustained programme to motivate the cultivators to grow more wheat when the land is available. This year our target was to raise wheat crop in 18 thousand hectares but unfortunately we have not been able to achieve this target. Because of fair weather the cultivators have grown more Sali Paddy which otherwise would have been available for wheat. That caused higher production of paddy and this paddy was available to us in December otherwise we would have received in the shape of wheat. This is one reason—why we have not been able to achieve the target in wheat. But we have gai-

ned the other way. The Hon'ble minister said— regarding Research in Agriculture that we are trying to decentralise our research in Agriculture and applied agriculture research also. Sir, for that we have taken certain organisational step in hand. Then again. Sir, Hon'ble Member has raised the question of soil testing. Soil testing is important but the soil of Assam is such that it has been brought under 3-4 categories and once the farmers know to what category his land falls then he can derive necessary benefit by using the right fertilisers and cropping pattern.

Then he has mentioned about the cultivation of Tapioca. Sir, we have taken certain steps to popularise Tapioca which is also a starch food and is an industrial raw material for certain processed food. Therefore I can inform Mr. Bora that we are taking up cultivation of Tapioca in large scale but it has failed due to climatic condition—due to early rain in March—the flowers are damaged and therefore we have abandoned it. After all there are certain crops which grow in certain climatic conditions and we have found that Cashew Nut is a plant which cannot be grown with profit in our State.

Now Shri Barua has raised a number of points of which the important is about Sugarcane Cultivation. Sir, I quite agree with him that Sugarcane cultivation should receive our attention and I can tell you, Sir, that we have taken up certain programme in our hand and we have executed these in Cachar and Nowgong. Certain advance action has already been taken. Some specialists have been posted better quality of sugarcane seeds are being provided and we are trying to induce the farmers to take to improved method of cultivation and to increase the sucrose contents in sugarcane.

Then again sir, Mr. Barua mentioned about the high price of fertilisers and the difficulty of the farmers. It has become a way

to say that he cannot pay for high yielding variety of seeds, he cannot pay for the fertilisers and irrigation charges. That is the reason why we are trying to improve the agriculture production. That is why we have formed agricultural society. We have already made agents for supply of seeds and fertilisers. This is a question of organisation of farmers. The basic point is that we want some social workers who can organise the farmers and take lead in motivating them to take to improved method. That is why we are lagging behind and we hope that with the active collaboration and support from the Hon'ble Members and the influence they have in their locality they will help by motivating the farmers and tell them about the necessity of adopting the improved method of agriculture not only for the good of the farmers but for the good of the whole state for economic benefit.

Hon'ble Member has mentioned about Horticulture. Sir, horticulture is one subject that we have not given much notice of. I have taken notice of the problem and we are going to appoint an expert for detection of disease in orange. We have taken some action in the districts of Dibrugarh, Kakapathar, Saikhowa area and Makum and Doom Dooma where all farmers get horticulture extension benefit for their improved crop. Therefore we are taking some steps to bring improved variety of seedlings and try to resist the disease and also in the case of research. I can assure you sir, this should be looked after.

It is a related matter. We are absolutely from the point of view of policy, from the point of view of our own urge to do something good for our people— there is no doubt about. It has also mentioned about the wastage of funds on which I have already replied. Then we have accepted the policy of extension of wheat cultivation. But so far as the question of alleged malpractices in seeds are

concerned, I have already received the report and I have gone through it. They are about non-germination of seeds and about inadequate germination of seeds of which enquiries will be made and action will be taken against those who will be responsible for this. But such cases are few and far between. Then he has referred to the question of regulated marketing. Ms. Bora has also referred to this problem. Sir, we have taken preliminary steps to regulate the market. Then, we have taken steps to establish regulated market in other areas also. So far as the regulated market is concerned, I would like to state that we are in shortage of everything. We are in shortage of food. Though we have made some advance, but still we are in shortage of food. It is only that some gap has been reduced. But we are yet to be self-sufficient which we are trying to meet by making some special programmes. Sir, when things are in short supply, the price will definitely go up. In this connection I can tell you that five years back the mustard-oil seed was sold at a rate of Rs. 25/- to Rs. 27/- per maund. Now, mustard oil seed is sold at a price of Rs. 70/- to Rs. 80/- per maund. So is the case of pulses and other necessary grains. Now, we have got to meet the shortages by importing from outside. You will be surprised to hear that 2/3rd of our food-grains are imported from outside. Sir, I may be in a position to announce before the House that we have launched upon an extensive programme and we have fixed certain norms as between the farmers and the lowest level of workers, i. e., the village level of workers who are also called village Extension workers. Formerly, he had in his charge 2,500 families. Now, that has been reduced to 500 families and in certain areas it is 800. Similarly, we are having a pyramidal structure right from the village level to the Subdivisional level and from the Sub-divisional level to the District level and from the District level to the State level. Therefore, I am telling that we have already taken a decision. Our Agricultural Sub-divisions are going to be small and it may be more than two

Agricultural Sub-divisions in one Civil Subdivision. Then, we are taking the Panchayat as our lowest development unit. So, where we have only two gram-sevaks, we may have 8 to 10 or more if the population so demands. Therefore, sir, all these things have been taken care of. But agricultural development is not a short-term programme. It is a long-term programme. It takes time to have the result. But our main concern is how to attain self-sufficiency in food production. I, as the Agriculture Minister, feel that the State has got the potentiality to feed its people. Now, it is for us to explore this potentiality to the fullest extent. Sir, everything can wait but food cannot wait. A man usually takes the minimum of 500 gms of rice. Therefore, we have taken into account the gap between the requirement of production and the shortage, and our effort is now to bridge the gap and then to attain the range of self-sufficiency as speedily as possible. I can tell you that it is very difficult to motivate the farmers, I have myself tried to induce the farmers to grow 30 maunds of rice per bigha with the help of bank loans. But if the people take loans for higher production and default to pay the loans and come up again for further loans then a stalemate sets in and everything breaks down. But how to keep it going on. Here lies the leadership, the local leadership. Sir, my friend Mr. Nurul Islam has stated that let us force our farmers to take loans let us force them to take agriculture, to force them to go in for irrigation water. It is very easy to say such things but it is difficult to put them into practice. It is possible in a country where things are done by regimentation. But we are living in a democratic country where things are done not by regimentation but by persuasion & with the willing consent of the people. Therefore, it is necessary to maintain contact with the people & explain to them the importance of our plans and programmes and not by method of compulsion as my friend has stated so that they will be willing partners to

whatever is taken up by the Govt. for their good. These are some of the basic problems. Therefore, sir, so far as I am concerned, the deptt is concerned we are committed to bring about a change there is no doubt about it. We may succeed or may not succeed is a different matter. But so far as the initiative is concerned, the determination is concerned— they are there. With these words, sir, I will request the Hon'ble Members to withdraw the cut Motion.

Mr. Speaker : Grant No. 26. There is no Cut Motion.

Now, I put the main motion. The motion is that a sum of Rs. 2,500 be granted to the Minister in charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head 265—Other Administrative Service (III) Vital Statistics."

The Grant is passed.

Now, Grant No. 66. There is no Cut Motion. Now, I put the main motion. The motion is that a sum of Rs. 16,69,800, be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977, for the administration of the head "304—Other General Economic Services (II)—Weights and Measures."

Grant is passed.

Now, Grant No. 69.

There is a Cut Motion. Mr. Bora আপুনি উইছো কৰা নাই ?

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা : নাই কৰা।

Mr. Speaker : Now, I put the Cut Motion. The motion is that the total provision of Rs. 6,43,99,600 under Grant No 69, Major head "305-Agriculture", pages 689-778 of the Budget, be reduced to Re. 1., i.e, the amount of the whole grant of Rs. 6,43,99,600 do stand reduced to Re. 1.

Cut motion is lost.

Now, I put the main motion. The motion is that a sum of

Rs. 6,43,99,600 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977 for the administration of the head 305 - Agriculture."

The Grant is passed.

Then, Grant No. 72. There is no Cut Motion. Now, I put the main motion. The Motion is that a sum of Rs. 16,07,200 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977, for the administration of the head "308 - Area Development".

The Motion is passed. The Grant is passed (5)

Now Grant No. 97. There is a Cut Motion. Now I put the motion. The Motion is that the total provision of Rs. 40,00,000, under Grant No. 97, Major head "505—Capital outlay on Agriculture" at pages 1113-1115 of the budget, be reduced to Re. 1, i.e. the amount of the whole grant of Rs. 40,00,000, do stand reduced to Re. 1.

Cut Motion is withdrawn.

Now, I put the main motion. The motion is that a sum of Rs. 40,00,000 be granted to the Minister-in-charge to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31st March, 1977, for the administration of the head "505—Capital Outlay on Agriculture."

Grant No. 97 is passed.

Now. Item No. 3.

Shri Giasuddin Ahmed. : Are you moving Item No. 3 ?

Shri Giasuddin Ahmed : Sir, much has been said on the subject throughout the day. Therefore, I am not moving Item No. 3.

Mr. Speaker : Now, the House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow (9. 3. 76).

ADJOURNMENT

The House then rose at 5-01 P.M. and stood adjourned till 10 A.M. on Tuesday, the 9th March, 1976.

P. D. BARUA

Secretary

Dated Dispur

8-3-76

Assam Legislative Assembly

